

Budafok-Tétény Budapest XXII. kerület Önkormányzata POLGÁRMESTERE

ELŐTERJESZTÉS

a Szociális, Egészségügyi, Esélyegyenlőségi és Sportbizottság 2022. április 26-ai ülésére

Tárgy: Javaslat az Egyesített Bölcsőde Szakmai Programjának módosítására

Az előterjesztés tárgyalása a 2011. évi CLXXXIX. törvény (Mötv.) 46. § (1) bekezdés alapján nyilvános ülésen történik.

Tisztelt Szociális, Egészségügyi, Esélyegyenlőségi és Sportbizottság!

Az 1223 Budapest, Terv utca 14/A. szám alatt megépített „Zöldike tagbölcsőde” 72 férőhelyen, 3 egységgel, 6 csoporttal kezdheti meg működését, amelynek elengedhetetlen feltétele a szolgáltatói nyilvántartásba történő bejegyzés (működési engedély). A kérelemhez csatolni szükséges az intézményt érintő változásokat rögzítő Szakmai Programot is.

Az intézmény vezetője által benyújtott új Szakmai Program a szükséges módosításokon túlmenően tükrözi jövőbeni célunkat: a „Zöld Óvoda” program mintájára „Zöld Bölcsőde” program megvalósítása, működtetése. Az intézmény számos jó kezdeményezést, jó gyakorlatot indított el az elmúlt évek során, úgymint növények ültetése, gondozása a gyermekekkel közösen, komposztálás a kertben, állatasszisztált foglalkozások segítő kutyákkal, madárbarát kert programhoz történő csatlakozás. Az épület környezetbarát kialakítása, tervezése is annak tudatában és szándékával történt, hogy a környezeti nevelés kiemelt módon jelenjék meg a kisgyermek gondozása során.

A program minél szakszerűbb és hatékonyabb működtetésének érdekében megkerestük az Eötvös Loránd Tudományegyetem Tanító- és Óvóképző Kar Dékáni Hivatalát, hogy az „Élményt nyújtó környezeti fenntarthatóságra nevelés” szakirányú továbbképzési szak kisgyermeknevelőink számára is elérhetővé váljon. A Dékáni Hivatal arról tájékoztatta Önkormányzatunkat, hogy a szükséges akkreditációs eljárást elindították, reményeink szerint ősztől indulhat a bölcsődei kisgyermeknevelők számára is elérhető képzés.

A Képviselő-testület Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 10/2015. (IV.20.) önkormányzati rendelete 5. melléklet 8.2. pontjában foglaltak alapján átruházott hatáskörben a Szociális, Egészségügyi, Esélyegyenlőségi és Sportbizottság jóváhagyja a szociális és gyermekvédelmi intézmények szervezeti és működési szabályzatát, szakmai programját.

Fentiekre tekintettel, kérem a Tisztelt Bizottságot az alábbi határozati javaslat elfogadására.

Határozati javaslat a Szociális, Egészségügyi, Esélyegyenlőségi és Sportbizottság részére:

Budafok-Tétény Budapest XXII. kerület Önkormányzata Képviselő-testületének Szociális, Egészségügyi, Esélyegyenlőségi és Sportbizottsága – a Képviselő-testület Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 10/2015. (IV.20.) önkormányzati rendelet 5. melléklet 8.2. pontjában átruházott hatáskörében eljárva – a határozat melléklete szerint elfogadja az Egyesített Bölcsőde Szakmai Programját.

A határozat melléklete: Szakmai Program

*A támogató döntéshez az Mötv. 47.§ (2) bekezdése alapján **egyszerű szótöbbség** szükséges.
A határozathozatal az Mötv. 48.§ (1) bekezdése alapján **nyílt szavazással** történik.*

Budapest, időbélyeg szerint

Karsay Ferenc
Digitálisan aláírta:
Karsay Ferenc
Dátum:
2022.04.20
15:15:18 +02'00'
Karsay Ferenc

Az előterjesztés 1 mellékletet tartalmaz.

Az előterjesztést készítette:
Humányszolgáltatási Iroda

dr. Patócs
Andrea

Digitálisan aláírta:
dr. Patócs Andrea
Dátum: 2022.04.19
14:39:01 +02'00'

.....
aláírás

Törvényességi felügyelet:
Jegyzői Kabinet

Budafok-Tétény
Budapest XXII. Kerületi
Polgármesteri Hivatal

Digitálisan aláírta: Budafok-Tétény Budapest XXII. Kerületi
Polgármesteri Hivatal
Cím: 1125 Budapest, 2243 Pf. Althsz. 1522001-2-43.
Közfelhívó: Tétény Budapest XXII. Kerületi Polgármesteri
Hivatal, telefonnum: 06201611281000, e-mail: Budafok-
Tetty Budapest XXII. Kerületi Polgármesteri Hivatal
Dátum: 2022.04.19 14:07:01 +02'00'

.....
aláírás

dr. Répás Judit aljegyző

.....
aláírás

dr. Szántó János jegyző

dr. Szántó
János

Digitálisan aláírta:
dr. Szántó János
Dátum: 2022.04.20
09:23:59 +02'00'

.....
aláírás

Budafok-Tétény Budapest XXII. kerület Önkormányzata
Egyesített Bölcsőde
1221 Budapest Leányka utca 40/a
Tel./Fax: 06-1-2291336 e-mail: vezeto@bolcsode22.hu

EGYESÍTETT BÖLCSŐDE

SZAKMAI PROGRAMJA

2022.

Tartalomjegyzék

I.	Az Egyesített Bölcsőde alapadatai.....	4
II.	Az ellátandó célcsoport és az ellátandó terület jellemői.....	6
III.	A szolgáltatás célja, feladatai, alapelvei	8
III.1.	Tagbölcsődék/kerületrészenként	9
III.1.1.	Leányka tagbölcsőde.....	9
III.1.2.	Mocorgó tagbölcsőde.....	9
III.1.3.	Rózsakert tagbölcsőde	10
III.1.4.	Napraforgó tagbölcsőde.....	10
III.1.5.	Zöldike tagbölcsőde	11
III.2.	Az Egyesített Bölcsőde minőségpolitikája	11
III.3.	Az Egyesített Bölcsőde küldetése.....	14
IV.	Az Egyesített Bölcsőde kapcsolatrendszere	16
IV.1.	Az Egyesített Bölcsőde szakmai kapcsolatai	16
IV.1.1.	Bölcsődék kapcsolata a bölcsődei hálózaton belül.....	16
IV.1.2.	Kapcsolat a jelzőrendszer tagjaival	16
IV.1.3.	Egyéb kapcsolatok	18
IV.2.	Kapcsolat a szülőkkel, családokkal	19
IV.2.1.	A kapcsolattartás formái.....	19
IV.2.2.	Indirekt kapcsolattartási formák	22
V.	A feladatellátás szakmai tartalma, módja, a biztosított szolgáltatások formái, köre, rendszeressége, a gondozási, nevelési, fejlesztési feladatok	22
V.1.	A bölcsődei nevelés	22
V.2.	A bölcsődei nevelés alapelvei.....	22
V.2.1.	A család rendszerszemléletű megközelítése	22
V.2.2.	A koragyermekkori intervenciók szemlélet befogadása.....	23
V.2.3.	A családi nevelés elsődleges tisztelete.....	23
V.2.4.	A kisgyermeki személyiség tisztelete	24
V.2.5.	A kisgyermeknevelő személyiségének meghatározó szerepe.....	24
V.2.6.	A biztonság és a stabilitás megteremtése	25
V.2.7.	Fokozatosság megvalósítása	25
V.2.8.	Egyéni bánásmód érvényesítése	25
V.2.9.	Gondozási helyzetek kiemelt jelentősége	26
V.2.10.	A gyermeki kompetenciaképzés támogatása.....	26
V.3.	A bölcsődei nevelés feladatai	27
V.3.1.	A családok támogatása, annak erősségeire építve a szülői kompetencia fejlesztése	27
V.3.2.	Egészségvédelem, az egészséges életmód megalapozása.....	27

V.3.3. Az érzelmi és társas kompetenciák fejlesztése	28
V.3.4. A megismerési folyamatok fejlődésének segítése	28
V.4. A bölcsődei nevelés főbb helyzetei	28
V.4.1. Gondozás.....	28
V.4.2. Tanulás.....	29
V.4.3. Játék	30
V.4.4. Mondóka, ének, vers, mese.....	30
V.4.5. Alkotó tevékenységek.....	30
V.4.6. Mozgás.....	30
V.4.7. Egyéb tevékenységek.....	31
V.4.8. Környezeti nevelés	31
V.5. A bölcsődei nevelés megvalósításának sajátos feltételei	33
V.5.1. „Saját kisgyermeknevelő”-rendszer.....	33
V.5.2. Gyermekcsoportok szervezése.....	33
V.5.3. Napirend.....	35
V.6. Az Egyesített Bölcsőde élelmezése	35
V.7. Dokumentáció a bölcsődékben	37
V.8. Az alapellátáson túli, családi nevelést szolgáló szolgáltatások	38
VI. Az ellátás igénybevételének módja.....	38
VII. Az Intézmény szolgáltatásairól szóló tájékoztatás helyi módja.....	40
VIII. Az igénybe vevők és a személyes gondoskodást nyújtó személyek jogainak védelmével kapcsolatos szabályok.....	41
IX. A szolgáltatást nyújtók folyamatos szakmai felkészültségének biztosítása	42
X. Záró rendelkezések	43
XI. A Szakmai Program mellékletei	44
1. sz. melléklet: Tagbölcsődék szakmai programja.....	45
2. sz. melléklet: Az Egyesített Bölcsőde házirendje.....	127
3. sz. melléklet: Megállapodás	129
4. sz. melléklet: Szervezeti és Működési Szabályzat.....	135

Az Egyesített Bölcsőde a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.), továbbá a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV.30.) NM rendelet (a továbbiakban: NM rendelet) vonatkozó rendelkezéseinek figyelembevételével hozta létre Szakmai Programját.

I. AZ EGYESÍTETT BÖLCSŐDE ALAPADATAI

Az intézmény neve: Egyesített Bölcsőde

Székhelye:

Cím: 1221 Budapest, Leányka utca 40/a
Telefonszám: 06(1)2291336
Fax: 06(1)2291336
Nyitva tartás: H-P, 6⁰⁰-18⁰⁰ óráig
email-cím: vezeto@bolcsode22.hu
Honlap: www.bolcsode22.weebly.com

A Székhelyen működő szolgáltatás:

Leányka tagbölcsőde

Cím: 1221 Budapest, Leányka utca 40/a
Telefonszám: 06(1)4820053
Nyitva tartás: H-P, 6⁰⁰-18⁰⁰ óráig
email-cím: leanyka@bolcsode22.hu
Férőhely: 140 fő

Telephelyei:

1. Mocorgó tagbölcsőde

Cím: 1222 Budapest, Vöröskereszt utca 13.
Telefonszám: 06(1)4245491
Nyitva tartás: H-P, 6⁰⁰-18⁰⁰ óráig
email-cím: mocorgo@bolcsode22.hu
Férőhely: 54 fő

2. Rózsakert tagbölcsőde

Cím: 1223 Budapest, Rákóczi út 18.
Telefonszám: 06(1)3626008
Nyitva tartás: H-P, 6⁰⁰-18⁰⁰ óráig
email-cím: rozsakert@bolcsode22.hu
Férőhely: 80 fő

3. Napraforgó tagbölcsőde

Cím: 1225 Budapest, Bartók Béla út 4.
Telefonszám: 06(1)2075325
Nyitva tartás: H-P, 6⁰⁰-18⁰⁰ óráig
email-cím: napraforgo@bolcsode22.hu
Férőhely: 80 fő

4. Zöldike tagbölcsőde

Cím: 1223 Budapest Terv utca 14/a
Telefonszám: 06(20)2712288
Nyitva tartás: H-P, 6⁰⁰-18⁰⁰ óráig
email-cím: zoldike@bolcsode22.hu
Férőhely: 72 fő

Fenntartó szerv neve és címe: Budafok-Tétény Budapest XXII. kerület Önkormányzata
1221 Budapest, Városház tér 11.

Irányító szerv neve: Budafok-Tétény Budapest XXII. kerület Önkormányzatának
Képviselő-testülete

Működési területe: Budafok-Tétény Budapest XXII. kerület közigazgatási területe

A költségvetési szerv közfeladata: a Gyvt. szerinti személyes gondoskodás körében nyújtott
gyermekjóléti alapellátás, gyermekek napközbeni ellátása.

Az intézmény alaptevékenysége:

Államháztartási szakágazati besorolás száma, megnevezése: 889110 Bölcsődei ellátás

TEÁOR száma: 8891 Gyermekek napközbeni ellátása

A költségvetési szerv alaptevékenységének kormányzati funkció szerinti megjelölése:

104031 Gyermekek bölcsődében és mini bölcsődében történő ellátása

104035 Gyermekekétkeztetés bölcsődében, fogyatékosok nappali intézményében

104036 Munkahelyi étkeztetés gyermekek napközbeni ellátását biztosító intézményben

013360 Más szerv részére végzett pénzügyi-gazdálkodási, üzemeltetési, egyéb szolgáltatások

Az Egyesített Bölcsőde OM azonosító száma: 880005

A Szakmai Programot készítette: Csepeliné Faragó-Tóth Gabriella intézményvezető

Elérhetőség: 06(1)2291336

Érvényes: 2022. május 1-től visszavonásig.

Az Egyesített Bölcsőde a Gyvt. értelmében a személyes gondoskodás keretein belül, a gyermekjóléti alapellátás rendszerében biztosítja 20 hetes kortól a gyermek harmadik életévét követő augusztus 31-ig a kisgyermek napközbeni ellátását.

Bölcsődei ellátásunk keretében sajátos nevelési igényű gyermek, valamint a korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermek nevelését és gondozását is végezzük. Ha a gyermek harmadik életévét betöltötte, de testi vagy értelmi fejlettségi szintje alapján még nem érett az óvodai nevelésre, és óvodai jelentkezését az orvos nem javasolja, bölcsődei ellátás keretében gondozható, nevelhető a gyermek negyedik életévének betöltését követő augusztus 31-éig. A sajátos nevelési igényű, vagy korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermek annak az évnek az augusztus 31. napjáig vehet részt a bölcsődei ellátásban, amelyben a hatodik életévét betölti.

Az intézmény feladatának tekinti, hogy olyan szakszerű, színvonalas ellátást nyújtson, mely biztosítja a kiegyensúlyozott és harmonikus fejlődést, a személyiség kibontakozását, a korai szocializáció elősegítését, maximálisan figyelembe véve az ellátott gyermekek életkori és egyéni sajátosságait.

Intézményünk a gyermekvédelmi jelzőrendszer egyik fontos, első intézménye. A bölcsőde – mint másodlagos szocializációs színtér – a hátrányos helyzetű gyermekek esélyegyenlőségét is növelni tudja. A hátrányos, halmozottan hátrányos körülmények között élő gyermekek számára az ingergazdag, testi-, kognitív-, pszichés-, erkölcsi fejlődést támogató környezeti feltételek megteremtésével a környezeti hátrányokból fakadó elmaradásokat és következményeiket ellensúlyozni tudjuk.

A sajátos nevelési igényű gyermekek bölcsődei ellátását inkluzív szemlélettel szervezzük meg. A gyermeket abba a tagbölcsődébe fogadjuk, ahová a szülő igényli az ellátást. A bölcsődébe járó gyermeknek sokkal nagyobb a lehetősége arra is, hogy esetleges fejlődésbeli lemaradásait minél korábbi időszakban észleljék, és a korai segítség igénybevétele által lemaradása csökkenhet, be is hozhatja kortásait. Korszerűen felszerelt játszókert, mozgásfejlesztő szoba és só-szoba is rendelkezésre áll a gyermekek spontánérésének támogatásához, és a sajátos nevelési igényű gyermekek helyben történő komplex fejlesztéséhez.

Az ellátandó terület jellemzői

Budafok–Tétény a főváros XXII. kerülete Budapest délnyugati részén, a Dunapart mentén helyezkedik el. A településszerkezet jól tagolt, az egyes városrészek – Rózsavölgy, Budafok,

Budatétény, Baross Gábor-telep, Nagytétény – földrajzi és gazdasági mutatói eltérőek. A kerületben egyaránt megtalálhatók a kisebb lakótelepek, társasházi-, valamint a hagyományos, családi házas övezetek.

Budafok-Tétény első bölcsődéje 1926-ban nyitotta meg kapuit azon gyermekek számára, akiknek családi körülményei – főként az anyák munkavégzésének következtében – ezt szükségessé tették. A korabeli közgyűlési jegyzőkönyvek tanúsága szerint a bölcsődében történő ellátást már akkor is a szociális védelmi munka körébe sorolták. A bölcsődei ellátórendszer folyamatosan bővült, szélesedett. A kerületben működő nagyüzemek is működtettek bölcsődéket. A gondozó-nevelő munka magas színvonalon zajlott. 1997-es esztendő jelentős változást hozott. Mivel a lakosság érdeklődése csökkent a bölcsődék iránt, gazdasági nehézségek mutatkoztak, melyek hatására elkerülhetetlen volt a férőhelyek csökkentése. A kerületi bölcsődék száma négy tagbölcsődére csökkent.

Bölcsődéink rugalmasan alkalmazkodtak a lakosság változó igényeihez. Az 1990-es évektől indult a játszócsoport-szolgáltatás, melyben a gyermekek és az édesanyák közösen vehettek részt egy gondozónő irányítása mellett. A program kezdetben a nevelési ismeretek bővítését célozta, és egyúttal önszervező csoportként is működött a résztvevő szülők számára. Az 1990-es években a szakmai koncepcióban megfogalmazott feladatok minőségi ellátása mellett a szakmai színvonal további emelése, az új lehetőségek megteremtése volt a meghatározó. Együttműködtünk a Bölcsődék Országos Módszertani Intézetével, minőségi szakmai munka eredményeként több módszertani film készítésében vettünk részt: Új lehetőségek – film a Játszócsoporthoz (1991), Süss fel nap – film a sajátos nevelési igényű gyermekek gondozásáról (1993), Közénk tartoztok – film az integrációról (1996).

A Gyvt. életbe lépése a bölcsődéket a gyermekjóléti alapellátás rendszerébe helyezte, feladatukat a napközbeni kisgyermekellátás területén határozta meg. A következő években erősödött a bölcsődék gyermekvédelemben betöltött szerepe is. A fő küldetessé a szakmai programban meghatározott feladatok minőségi teljesítése, a szolgáltatások bővítése, a család – bölcsőde kapcsolat elmélyítése vált. Célunk, hogy a bölcsődei ellátást a családok és a szakmai alapelvek elvárásainak figyelembe vételével, korszerű innovatív módszerekkel, és szakmai elhivatottsággal lássuk el.

Budafok-Tétény lélekszáma évről évre emelkedik. Az utóbbi években több lakópark is létesült a kerületben, melyekbe várhatóan sok fiatal, kisgyermekes család költözik be. A Helyi Esélyegyenlőségi Program kiemelt célcsoportjait képezik a nők és a gyermekek, a nők esetében az esélyegyenlőséget elsősorban ma is a munkavállalás, kiemelten a gyermekvállalást követő

elhelyezkedés, munkába történő visszatérés segítése jelenti. A fiatal családok kerületünkben történő letelepedését, munkavállalását a bölcsődei ellátás szolgáltatásával hatékonyan támogatni tudjuk. A szükséges bölcsődei férőhelyek hozzáférhetősége biztosítja a családok eltérő igényeinek kielégítését. A bölcsődei ellátás igénybevételével emelkedni tud azon családok aránya, melyekben a gyermekek biztonságos, magas színvonalú napközbeni ellátása mellett a szülők a maguk választotta időpontban térhetnek vissza a munka világába. Így a családok egzisztenciája növekedhet, megélhetésük javulhat.

Négy tagbölcsőde az 1970-80-as években, a lakótelepek környezetében épült fel. A főútvonalak mentén tömegközlekedéssel is jól megközelíthetőek, így biztosítva a családoknak a választható, és a lakóhelyhez közeli ellátást. Az ötödik tagbölcsőde – mely a kerület kertvárosias és új lakóparki beépítésű lakóövezetében található – építése 2022. elejére fejeződött be. Elhelyezkedéséből kifolyólag gyalogosan és tömegközlekedéssel egyaránt könnyen elérhető, az autóval érkezők számára parkolási lehetőség is biztosított.

Az Egyesített Bölcsőde tagbölcsődéi ~27%-os arányban tudnak férőhelyet biztosítani a kerületben lakó igénylők számára.

III. A SZOLGÁLTATÁS CÉLJA, FELADATAI, ALAPELVEI

Jelenleg az Egyesített Bölcsődét 5 tagbölcsőde alkotja, melyek összesen 426 férőhellyel rendelkeznek.

AZ EGYESÍTETT BÖLCSŐDE TELEPHELYEI:

„Leányka tagbölcsőde”	1221 Budapest, Leányka utca 40/a	140 férőhely
„Mocorgó tagbölcsőde”	1222 Budapest, Vöröskereszt utca 13.	54 férőhely
„Rózsakert tagbölcsőde”	1223 Budapest, Rákóczi út 18.	80 férőhely
„Napraforgó tagbölcsőde”	1225 Budapest, Bartók Béla út 4.	80 férőhely
„Zöldike tagbölcsőde”	1223 Budapest, Terv utca 14/a	72 férőhely

Az Egyesített Bölcsőde Központja a Leányka tagbölcsődében működik. Itt történik a szakmai munka koordinálása, az ételmezési feladatok ellátásának központi irányítása, a munkaügyi és a gazdasági ügyintézés.

III.1. TAGBÖLCSŐDÉK/KERÜLETRÉSZENKÉNT

III.1.1. LEÁNYKA TAGBÖLCSŐDE – RÓZSAVÖLGY, BUDAFOK

A tagbölcsőde a Leányka utcai lakótelepen helyezkedik el. Az intézmény családi és esztétikus környezetben, 11 jól felszerelt csoportszobával, színes, modern játékeszközökkel fogadja a családokat, gyermekeket. A kisgyermeknevelők elfogadó, a gyermeki kreativitást támogató magatartással szervezik a gyermekcsoportok életét.

A gondozott, tágas kertben változatos játékok, és mozgásfejlesztő eszközök állnak rendelkezésre a szabad mozgástevékenységhez, önfeledt játékhoz. Az egészséges életmód kialakításához a gyerekek sokat tartózkodnak a szabad levegőn. A felső légúti megbetegedések kivédésére Sósobát működtetnek, amit a csoportok folyamatosan, felváltva látogatnak.

A saját működtetésű főzőkonyha változatos, korosztálynak megfelelő étrenddel biztosítja a mennyiségileg és minőségileg megfelelő étrendet. Szükség esetén diétás ételt is tudnak készíteni.

A tagbölcsőde a kerületben lakó családok igényeinek megfelelően időszakos gyermekfelügyelet igénybevételére nyújt lehetőséget szolgáltatásként. Alkalmat teremtenek a szakemberekkel – gyógypedagógus, gyermekpszichológus, gyermekvédelmi felelőssel – való találkozásra is.

III.1.2. MOCORGÓ TAGBÖLCSŐDE – BUDATÉTÉNY

A József Attila lakótelepen, 54 férőhelyen, 4 csoportszobában biztosítják a kisgyermek nevelését-gondozását.

A tagbölcsőde rendezett környezetben, bőséges és változatos játékeszközökkel ellátott játszósobákkal, és árnyas, biztonságos játékeszközökkel felszerelt játszókerttel rendelkezik. Nagy gondot fordítanak a környezet korszerűsítésére, fejlesztésére.

A kisgyermeknevelők maximálisan figyelembe veszik a gyermekek egyéni igényeit, fejlődési ütemét. Meleg, szeretetteljes, támogató magatartással segítik az önállósodási törekvéseket. A kisgyermeknevelő munkáját szakemberek segítik: gyermek pszichológus, gyermekorvos, gyógypedagógus.

A tagbölcsődében tálaló-konyha működik, a HACCP minőségbiztosítási feltételeknek megfelelően. Az étkeztetést a Leányka utcai tagbölcsőde főzőkonyhája biztosítja, kiszállítással. A tagbölcsődében dolgozók célja, hogy hatékonyan járuljanak hozzá a gyermekek egészséges fejlődéséhez, prevenciós céllal Sósobát működtetnek.

III.1.3. RÓZSAKERT TAGBÖLCSŐDE – RÓZSAKERT, BAROSS GÁBOR-TELEP

A tagbölcsőde a Rózsakerti lakótelepen üzemel. 80 férőhelyen, hat csoportszobában fogadja a gyermekeket. A tárgyi felszereltség megfelelő, a környezet harmonikus és barátságos. Az épületben folyamatosan végeznek felújítást, karbantartást (pl. tisztasági festés, alapvezetékek javítása, stb.).

A kisgyermeknevelők pozitív attitűddel teremtik meg a nevelés-gondozás körülményeit. A Szakmai Programjuk kiemelt célja a mozgáslehetőség maximális biztosítása, így a csoportok előtti folyosórészben a mozgásformák változatos gyakorlásához mozgásfejlesztő eszközökkel felszerelt részt alakítottak ki. Minden csoporthoz külön-külön játszókert kapcsolódik, ahol korszerű, vízpermetező tocsogókat, az árnyékoláshoz pedig napvitorlákat létesítettek. A szabad levegőn való tartózkodással, a nagymozgásos játéktevékenységek biztosításának lehetőségével a gyermekek egészséges fejlődéséhez járulnak hozzá.

A bölcsődében tálaló-konyha üzemel a HACCP minőségbiztosítási feltételeknek megfelelően, ahová a Napraforgó tagbölcsőde főzőkonyhájáról szállítják az ételeket a gyermekeknek.

A bölcsődei alapellátáson túl szolgáltatásként Játzócsoport üzemeltetnek, valamint gyermeknevelési tanácsadással, időszakos gyermekfelügyelet lehetőségével állnak a családok rendelkezésére.

III.1.4. NAPRAFORGÓ TAGBÖLCSŐDE - NAGYTÉTÉNY

A tagbölcsőde 1977-ben nyitotta meg kapuit a Bartók Béla úti lakótelepen, jelenleg 80 férőhellyel, és 6 csoportszobával rendelkezik.

A gyermekcsoportok és a játszókert egyaránt jól felszereltek, megfelelő bútorzattal, változatos játékokkal, nagymozgásos eszközökkel, különböző mozgásfejlődést elősegítő játékokkal berendezve fogadják a gyermekeket. A kisgyermeknevelők elhivatottak szakmájuk iránt, folyamatosan vesznek részt továbbképzésen, így biztosítva a gyermekek számára a magas szintű nevelést-gondozást.

A sajátos nevelési igényű gyermekeket integrált, kis létszámú csoportban látják el. Fejlődésük támogatásában segítő szakemberek, gyógypedagógus, pszichológus kollégák is részt vesznek.

Az ünnepi készülődésekbe a gyermekeket is bevonják, pl. közös ajándékkészítés, éneklés, farsangi álarc-készítés, és sok közös programot biztosítanak a családok számára (pl. a Juniálison, Márton-nap, Adventi készülődés alkalmával nyílik lehetőség a szülőkkel, testvérekkel közös játékos programokra a bölcsődében.

A tagbölcsődében – főként az őszi-téli hónapokban – a Sószoba jótékony hatását a gyermekek játék közben élvezhetik.

Saját főzőkonyha működik, az Egyesített Bölcsőde ételmezésvezetője irányítása, felügyelete mellett. Az ételek elkészítése az ételmezésvezető és a dietetikus által összeállított étlap alapján történik.

Igény esetén az időszakos gyermekfelügyelet is biztosított a családok számára.

III.1.5. ZÖLDIKE TAGBÖLCSŐDE – RÓZSAKERT, BAROSS GÁBOR-TELEP

A kerület legfiatalabb tagbölcsődéje, 2022-ben jött létre 72 férőhellyel csendes, kertvárosias lakókörnyezetben. A lapostetős épület a tereplejtéssel azonos lejtésű, egységes extenzív zölddel fedett. A nevelési-gondozási egységek pavilonos elrendezésűek, mely kialakítás az épületet a környező családi házakhoz illeszkedő, befogadható léptékű terekre bontja.

A bölcsőde homlokzatán és a belső tereiben egyaránt a nyers, természetes anyagok dominálnak. A csoportszobákban mennyezetig futó faburkolat és beépített fa bútorok bélelik a teret. A beépített bútorok mászó-bújó kuckókat is magukba foglalnak. A játékeszközökkel jól felszerelt, otthonosan berendezett környezet optimálisan támogatja a gyermekek testi, értelmi és érzelmi fejlődését. A bölcsőde udvarán a gyepesített mikro-dombok mellett fűszerkert és miniveteményes is helyet kapott. A fűszerkertben a gyermekek megismerkedhetnek a különböző aromájú, illatú növényekkel, akár ehető növényekkel is, ezzel még test-közeli tapasztalatokat szerezhetnek a növényekkel, természettel kapcsolatban. A tagbölcsődei Szakmai Programban kiemelt szerepet kap a fenntarthatóság közvetítése, környezeti nevelés. A gyermekek egészséges fejlődésének támogatásához mozgásfejlesztő szoba és só-szoba is rendelkezésre áll. A korszerű táplálkozás feltételeit modern főzőkonyha biztosítja.

III.2. AZ EGYESÍTETT BÖLCSŐDE MINŐSÉGPOLITIKÁJA

Az Egyesített Bölcsőde nevelő-gondozó munkájának alapja a humanista értékrend. Intézményünkben a gyermeket tisztelet és megbecsülés övezi. A kisgyermekkel végzett tevékenységet a gondoskodás és törődés, a feltétel nélküli elfogadás, az empátia, a felelősség, valamint az egymás megismerésének igénye jellemzi.

Az Egyesített Bölcsőde a Szakmai Programjában alapvetően az általános emberi, etikai elvek, a gyermeki jogok, a Gyvt., az NM rendelet és a bölcsődei szakma alapidokumentumainak figyelembevételével határozza meg az intézményben folyó szakmai munka alapelveit, melyek

érvényesek az alapellátásra, továbbá – megfelelő kiegészítések alkalmazása mellett – a sajátos nevelési igényű gyermekek ellátására, és a szolgáltatásokra is.

Ennek megfelelően az intézményben a nevelés-gondozás a 0-3 éves életszakasz meghatározó szerepének elismerésével, a bölcsődei nevelés-gondozás története alatt felhalmozódott értékek mentén, az elismert gyakorlat figyelembevételével meghatározott szakmai alapelvek szerint valósul meg.

Az intézmény személyi feltételei

Az intézmény engedélyezett álláshelyeinek száma 126,5 státusz.

A gyermekeket fogadó kisgyermeknevelők a kisgyermek nevelése-gondozása iránt elhivatottságot érző, csecsemő- és kisgyermekgondozó,- nevelő szakképesítésű szociális szakemberek, valamint csecsemő- és kisgyermeknevelő végzettségű pedagógus szakemberek.

A szakmai álláshelyek száma 99 státusz, melyet kisgyermeknevelői, bölcsődei dajkai, és szaktanácsadóimunkakörök alkotnak. A szakmai munkát segítő álláshelyek száma 2,5 státusz (gyógypedagógus, gyógypedagógiai asszisztens és gyermekvédelmi ügyintéző). Az üzemeltetéshez kapcsolódó álláshelyek száma 25 státusz, melyek gazdasági-, ügyviteli, technikai és konyhai feladatokat ellátó munkakörökből tevődnek össze.

Gondoskodunk róla, hogy a szakemberek képzettsége, iskolai végzettsége az előírásoknak megfelelő legyen. Kisgyermeknevelőinket ösztönözzük a magasabb szintű szakképesítés megszerzésére, a folyamatos továbbképzéseken való részvételre, az önképzésre. A vezetők alapvető feladata, hogy jó munkaszervezéssel, a feladatok pontos meghatározásával, az optimális munkahelyi körülmények megteremtésével segítsék a dolgozók hatékony munkavégzését.

A szakmai erősségünket az intézmény valamennyi dolgozójának lelkiismeretes munkája és gyermekszeretete biztosítja, mely hozzájárul a szakmai színvonal emeléséhez.

Az Intézmény tárgyi feltételei

A tagbölcsődék helyiségei:

- Gyermeköltözők (átadók)
- Csoportszobák
- Gyermek fürdőszobák
- Játéktároló helyiségek
- Teraszok
- Játszóterek

- Kerti játéktárolók
- Előterek
- Irodák
- Raktárak
- Főző/tálalókonyhák (és kapcsolódó helyiségeik)
- Mosó-, vasalóhelyiségek
- Dolgozói étkezők
- Dolgozói öltözők
- Dolgozói mosdók, zuhanyzók
- Akadálymentes mosdók
- Fejlesztő szobák (mozgás- és logopédiai fejlesztők)
- Só-szobák
- Könyvár (Bölcsőde Központ)

Intézményünk minden tagbölcsődéje építészetiileg bölcsődének épült épületben helyezkedik el. A tárgyi környezet kialakítása megfelel a jogszabályi és a szakmai előírásoknak, valamint harmonizál a gyermekek életkori és egyéni igényeivel. A nevelési gondozási egységek különállóak az épületeken belül, saját kertrésszel rendelkeznek. A csoportszobák egybenyithatóak, rálátást nyújtanak a fürdőszobára is, a látó- hallótávolság biztosított a gyermekek ellátása közben. A csoportok előtt árnyékolókkal fedett teraszok helyezkednek el. A játszókertben füves és burkolt felületek váltakoznak. Életkori igényeknek megfelelő telepített és mobil játékeszközök, homokozók, vízpermetező pancsolók támogatják a gyermekek szabad, önfeledt mozgását és játéktevékenységét.

A bölcsődei játékkészlet összeállításánál az egészségügyi és a pedagógiai szempontokat egyaránt figyelembe vesszük. Egészségügyi szempontból könnyen tisztítható, fertőtleníthető játékokat választunk. Figyelünk arra, hogy a játékeszköz ne legyen balesetveszélyes (azaz ne legyen törhető, ne tartalmazzon apró elemeket, húzózsínörja megfelelő hosszúságú legyen. Ne legyen túl nehéz vagy éles. Pedagógiai szempontoknál ügyelünk arra, hogy minden tevékenységformához – manipuláció, konstruálás, utánozó- és szerepjáték, kreatív tevékenységek, mozgás, stb. – megtalálhatóak legyenek a játékeszközök. A játékok színe, formája, anyaga keltse fel és tartsa ébren a gyermekek érdeklődését, sokféle tapasztalatszerzéshez nyújtsanak lehetőséget. A nemek közötti egyenlőség elvének betartása is fontos szempont (kislányoknak is jusson autó, a kisfiúknak is baba). Játékkészletünk részét képezik a más nemzeteket megjelenítő játékeszközök is. Az alapjátékokat (játszókendő, baba, labda, könyv, mozgásfejlesztő játékok) minden gyermekcsoportban biztosítjuk, melléjük az életkori igényeknek megfelelően színesítjük a gyermekek rendelkezésére álló játékkészletet.

A játékkészlet összeállításánál az igényes kivitelezésű eszközt helyezzük előtérbe, valamint számításba vesszük azt a szempontot, hogy a játékeszköz a gyermekcsoportban fokozott igénybevételnek van kitéve.

A berendezés, az eszközök sokfélesége a gyermekek biztonságos és magas szintű szakmai ellátását szolgálják. Tagbölcsődéinkben gondot fordítunk a tárgyi környezet megóvására és karbantartására is. Az épületekben folyamatosak az állagmegóvást biztosító karbantartások, és a fejlesztő, korszerűsítő felújítások.

Az esztétikus tárgyi környezet a gyermekek minőségi ellátásán túl a munkavállalók számára is kellemes miliőt teremt, mely jó légkörben magas szintű szakmai munkára motivál.

Az INTÉZMÉNY CÉLJA

Biztonságérzetet nyújtó, tevékenységre motiváló környezet kialakítása, melyben a gyermek saját képességei szerint fejlődhet, lehetősége van megtapasztalni az önfeledt, aktív játék örömeit, mely képessé teszi a későbbi élete során a kreatív továbbfejlődésre.

A családi nevelés erősségeire építve magas színvonalú nevelői tevékenység végzése a családi nevelés segítése érdekében.

Célunk a többféle érzékszervre ható megismerési folyamat kínálása, melyben a kisgyermek megéli, átéli és megtapasztalja az őt körülvevő világot.

A próbálkozásokat segítő és támogató kisgyermeknevelői magatartással erősíteni a gyermeki kompetenciakésztetés és az én-kép kialakulását.

A sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre és gondozásra jogosult-, valamint hátrányos helyzetű gyermekek fejlődési nehézségeinek feltárása, szakemberekkel együttműködésben támogatás nyújtása a hátrányok és esetleges következményeinek enyhítésére.

III.3. AZ EGYESÍTETT BÖLCSŐDE KÜLDETÉSE

Az Egyesített Bölcsőde tagbölcsődéi több évtizedes tapasztalattal, és a változásokhoz rugalmasan igazodó, igényes szakmai munkával biztosítják az ellátási területen élő, bölcsődés korú kisgyermek nevelését-gondozását.

Mind az öt tagbölcsődében hozzáértő, szakképzett kisgyermeknevelők a családokkal együttműködve, a családi nevelést kiegészítve járulnak hozzá a gyermekek biztonságos környezetben, szeretetteljes légkörben történő egészséges fejlődéséhez. A nevelési-gondozási munka az intézményben *A Bölcsődei Nevelés-gondozás Országos Alapprogramjában* (továbbiakban: Alapprogram) meghatározott tartalmi szabályozók alapján történik.

A Szakmai Programban a fenti dokumentum alapelvei közül meghatározó a családi nevelés elsődlegességének, valamint a gyermeki személyiségnek a tisztelete, továbbá a koragyermekkori intervenciós szemlélet befogadása. A nevelés és a gondozás elválaszthatatlan egységet alkot egymással. A gondozási teendők ellátása tapintatosan, a gyermekek egyéni fejlődési üteméhez igazodva történik, miközben aktivitásukat, önállósodási törekvéseiket a kisgyermeknevelők a napirend keretein belül elegendő idő, ösztönzés, segítség, odafigyelés megadásával támogatják. Minden helyzetben gondoskodnak arról, hogy az egyéni bánásmód, a gyermekek egyéni igényei kielégítésre kerüljenek. A kisgyermeknevelők a nevelési-gondozási helyzetekben pozitív megerősítéssel, színes tapasztalatszerzési lehetőségek biztosításával a gyermeki kompetenciaképzést támogatják.

A bölcsődék nyitvatartási idejét a fenntartó határozza meg, melynek alapján a tagbölcsődék reggel 6 órától délután 18 óráig tartanak nyitva, napi 12 órában. A nyitva tartás tekintettel van az ellátást igénybe vevő szülők munkakezdésére és befejezésére, valamint a bölcsődéből a munkahelyre, illetve a visszautazás időtartamára.

Alapvető cél az ellátás nyújtásában, hogy a bölcsődét bármilyen módon igénybe vevő szülő támogatást kapjon a családi élet szervezéséhez, a munkavállalás lehetőségéhez, a gyermek családban történő neveléséhez.

Tagbölcsődéinkben inkluzív szemlélettel, teljes integrációban fogadjuk a sajátos nevelési igényű, illetve a korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermekeket. A szakértői bizottsági véleménnyel rendelkező gyermekek nevelését-gondozását a bölcsőde végzi, korai fejlesztésüket a Pedagógiai Szakszolgálat gyógypedagógusai látják el.

Az intézmény alapellátáson túli szolgáltatásai az otthon-nevelkedő, 0-3 éves korú gyermekek számára is elérhetőek, akiknek szülei egyéb elfoglaltságuk miatt veszik igénybe a bölcsődét: játszócsoport, gyermekfelügyelet, klub-foglalkozások formájában.

Az intézmény minden dolgozójának elemi törekvése, hogy a bölcsődében eltöltött idő gyermekek számára biztosítsa a testi-, lelki-, szociális-, és értelmi fejlődéséhez a biztos alapot, ezzel lehetőséget teremtve az életkornak megfelelő öntevékenység kibontakoztatására, a szülők részére pedig a bizalmon, partneri kapcsolaton alapuló együttműködést kínáljon.

A szakma szeretetével, elhivatottsággal, és a gyermekközpontú nevelési-gondozási elvek alkalmazásával a szakemberek megteremtik a lehetőséget és esélyét annak, hogy a gyermekek bölcsődében kiegyensúlyozott, érzelem-gazdag, kezdeményező, kreatív gyermekként éljenek, s ezen biztos alapokkal lépjenek tovább a következő közösségekbe.

IV.1. AZ EGYESÍTETT BÖLCSŐDE SZAKMAI KAPCSOLATAI

Az Egyesített Bölcsőde vezetője folyamatos kapcsolatot tart a fenntartóval, az intézmény fenntartójának képviselőjében eljáró Humánszolgáltatási Irodával.

IV.1.1. BÖLCSŐDÉK KAPCSOLATA A BÖLCSŐDEI HÁLÓZATON BELÜL

Az Egyesített Bölcsőde kapcsolatot tart a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatósággal, a Magyar Bölcsődék Egyesületével – mint kijelölt módszertani feladatot ellátó szervezettel –, a módszertani szervezet által kijelölt Bázisintézménnyel (Egyesített Bölcsődei Intézmények, 1119 Budapest Tétényi út 46-48.), és a Főváros területén működő egyesített bölcsődékkal.

A közvetlenül a működési területén telephelyként működő bölcsődékkal folyamatos, mindennapos a kapcsolattartás, mely közvetlenül, szóbeli módon (személyes beszélgetések, telefonkapcsolat), valamint közvetetten, írásos formában (levél, e-mail, skype) is megvalósul.

IV.1.2. KAPCSOLAT A JELZŐRENDSZER TAGJAIVAL

Az intézmény szoros együttműködésben – egymás kompetenciahatárainak kölcsönös tiszteletben tartása mellett – folyamatos kapcsolatot tart a Budafok-Tétényi Család- és Gyermekjóléti Központtal (a továbbiakban: Gyermekjóléti Központ), az egészségügyi ellátókkal (gyermekorvos, Védőnői Szolgálat 22.), a sajátos nevelési igényű gyermekeket ellátó intézményekkel, a XXII. Kerületi Hivatal Gyámhivatalával, a jelzőrendszer tagjaival: mindazon intézményekkel és személyekkel, akikkel a Gyvt. 17. §-a értelmében a családokkal való kontaktus, és a gyermekek ellátása során kapcsolatba kerül a gyermekek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében.

A jelzőrendszer tagjai szakmai team-et alkotnak, melynek feladata a rászoruló családok komplex segítése a konstruktív együttműködés lehetőségével.

KAPCSOLAT A GYERMEKJÓLÉTI KÖZPONTTAL

Az Egyesített Bölcsőde a szociálisan hátrányos helyzetű gyermekek ellátására kiemelt figyelmet fordít. A gyermekek családban történő nevelkedésének segítségét kiemelt feladatunknak tartjuk. Szükséges esetben, gyermek veszélyeztetettségének megelőzése, elhárítása céljából jelzéssel élünk a Gyermekjóléti Központ felé.

A Gyermekjóléti Központ minden évben megszervezi a kerületi Gyermekvédelmi Konferenciát, melyre az Egyesített Bölcsőde is elkészíti gyermekvédelmi beszámolóját.

A gyermekvédelmi felelős kapcsolatot tart a szülővel, kisgyermeknevelővel, a Gyermekjóléti Központtal. Ha szükséges, tanácsot ad, ügyintézésben segít a családot érintő probléma elhárításában, pl. a gyermek ellátásához, gondozásához szükséges dolgok beszerzése (játék, ruha, egyéb adományok).

A gyermekvédelmi felelős segíti a hátrányos helyzetű kisgyermekcsoportokban történő nevelési-gondozási feltételeinek megteremtését, fenntartását is.

KAPCSOLAT A VÉDŐNŐI SZOLGÁLAT 22.-VEL

A családban nevelkedő, bölcsődei ellátást igénylő családok támogatásának minél széleskörűbb megvalósíthatóságára az Egyesített Bölcsőde folyamatos kapcsolatot tart a Védőnői Szolgálat 22.-vel. A Védőnői Szolgálat 22. munkatársai segítik a szülőket, alkalmanként – a gyermek és családja életkörülményeire és helyzetére tekintettel – javaslatot tesznek a gyermek bölcsődei felvételére.

A bölcsődei beiratkozások körüli adminisztratív teendők megkönnyítése érdekében minden évben közös szülői klubokat rendezünk, ahol a szülők a bölcsőde szakembereitől közvetlenül is kaphatnak információt a bölcsődei jelentkezésről, a bölcsődei életről.

A PEDAGÓGIAI SZAKSZOLGÁLATTAL VALÓ KAPCSOLATTARTÁS

Az Egyesített Bölcsődébe járó gyermekek fejlődésének elősegítése, a családjaik kompetenciáinak erősítése, a gyermek és a család társadalmi inklúziójának támogatása érdekében az Egyesített Bölcsőde a Fővárosi Pedagógiai Szakszolgálat XXII. kerületi tagintézményével is élő kapcsolatot ápol.

A pedagógiai szakszolgálati intézmények működéséről szóló 15/2013. (II. 26.) EMMI rendelet alapján az Egyesített Bölcsőde tagintézményeibe járó, sajátos nevelési igényű, illetve a korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermekek fejlesztését a Szakszolgálat szakemberei (fejlesztő pedagógus, logopédus, konduktor) látják el, a szakértői véleményben meghatározottak szerint.

Amennyiben igény merül fel, a Szakszolgálat pszichológus szakember segítségével is támogatni tudja a segítséget kérő szülőket.

A BÖLCSŐDE ÉS AZ ÓVODA KÖZÖTTI KAPCSOLATTARTÁS

Az Egyesített Bölcsőde és a XXII. kerületi Egyesített Óvoda (a továbbiakban: Egyesített Óvoda) között a nevelési év során folyamatos a kapcsolattartás. A két intézmény egymás munkájának és szakmai kompetenciájának figyelembevétele mellett alakítja ki kapcsolatát, különös tekintettel a bölcsődéből óvodába távozó gyermekek beilleszkedésének segítését illetően.

Az óvodai beiratkozás előtt közös megbeszélést tartunk az Egyesített Óvoda vezetőjével és munkatársaival. Az óvodapedagógusok meglátogatják a bölcsődében a leendő óvodásokat, majd az óvodai beszoktatás előtt ismerkedésre van lehetősége a családoknak az óvodával, a nyílt napokon. Kisgyermeknevelőink az óvodai nevelési év kezdetén reggel az óvodapedagógusokkal együtt várják a gyermekeket az óvodában, ezzel is segítve a gyermekek új környezetbe való beilleszkedését. A nevelési év közben az óvodapedagógusok meghívják a kisgyermeknevelőket látogatásra az óvodai csoportokba.

IV.1.3. EGYÉB KAPCSOLATOK

Az Egyesített Bölcsőde folyamatosan figyelemmel kíséri a bölcsődei szakterület, és a társszakmák tevékenységét, szakmai eredményeit, keresi az alkalmat tapasztalatcserére, az egymás munkájának megismerésére.

Ezen kívül az Egyesített Bölcsőde együttműködik a kisgyermeknevelő képzést folytató intézményekkel: az Eötvös Loránd Tudományegyetem Tanító- és Óvóképző Karával, valamint az Apor Vilmos Katolikus Főiskolával. Hallgatóik az intézmény tagbölcsődéiben folytatják szakmai gyakorlatukat.

Az intézmény kapcsolatot tart továbbá az egyházi és civil szervezetekkel, akik a napközbeni kisgyermekellátás területén tevékenykednek.

Az Egyesített Bölcsőde a 2014/2015. nevelési évtől folyamatosan együttműködik a Mancsos Segítőtársaink Terápiás Állatok és Oktatási Alapítvánnyal.

A kapcsolat célja: az állatok (terápiás kutyák) közreműködésével segíteni a bölcsődébe járó egészséges gyermekek fejlődését, a nevelés, képességfejlesztés, ismeretterjesztés révén. Intézményünkben a nevelési-gondozási módszerek kiegészítéseként, a kisgyermeknevelők által alkalmazott – Alapprogramban meghatározott – módszerek támogatásaként alkalmazza a terápiás állatokkal való találkozást.

IV.2. KAPCSOLAT A SZÜLŐKKEL, CSALÁDOKKAL

Intézményünk gyermekjóléti alapellátást biztosító intézmény. Házi rendünk a törvényben meghatározott keretek között állapítja meg a gyermekek és felnőttek jogai gyakorlásának és kötelességei teljesítésének szabályait. A Házi rend a bölcsődében mindenki által jól látható helyen ki van függesztve és az első szülői értekezleten ismertetjük a tartalmát a szülőkkel.

A kisgyermeknevelő, aki átveszi a szülőktől a gondozást, nevelést a bölcsődében töltött idő alatt, nemcsak az anyát vagy az apát látja a szülőben, hanem mint a gyermek nevelője, mint szakmai partner is megjelenik számára. Az egyenrangú viszony a kölcsönösségen alapszik. Egyenrangúság csak úgy jöhet létre, ha mindkét fél saját kompetenciáját átélheti a kapcsolatban, nem törekszik saját szerepének túlértékelésére, hanem a felmerülő problémákat közösen képesek megoldani. A szülő ismeri legjobban gyermekét, Ő tudja, mik a gyermek szokásai, igényei, szükségletei. A kisgyermeknevelő pedig mint szakember olyan szaktudással, tapasztalattal rendelkezik a bölcsődés korosztályról, melynek révén segíteni tudja a gyermeket a beilleszkedésben, a fejlődésben, a szülőket pedig a nevelésben.

A tájékoztatás mindig őszinte, hiteles, személyes hangvételű (de nem bizalmaskodó), etikai szempontból megfelelő, az érintettek személyiségi jogait tiszteletben tartó.

IV.2.1. A KAPCSOLATTARTÁS FORMÁI

- bölcsődekóstolgotó, családlátogatás,
- beszoktatás (bölcsődei adaptáció),
- beszélgetések érkezéskor és hazamenetelkor,
- szülői értekezletek: hagyományos értekezletek és szülőcsoportos beszélgetések,
- időpont-egyeztetés után egyéni beszélgetés,
- nyílt napok, szervezett családi programok,
- Szülői Érdekképviseleti Fórum.

BÖLCSŐDEKÓSTOLGATÓ

A bölcsődekóstolgotó tulajdonképpen a bölcsődei életbe való betekintést teszi lehetővé tapasztalati úton. Információkat lehet közvetíteni azon családok számára az ellátási formáról, kiknek gyermekei felvételt nyertek az intézménybe.

CSALÁDLÁTOGATÁS

A családlátogatás jó lehetőséget ad arra, hogy tájékozódjunk a gyermek helyzetéről, annak családjáról, szociális- és kulturális ellátottságáról, megfigyelhessük a szülő és a gyermek

kapcsolatát, ebben a számukra természetes környezetben. Lehetőségünk nyílik arra, hogy ne csak a szülő elmondásából tudjunk meg információkat a gyermekről és a családtagokkal való kapcsolatáról, hanem meg is tapasztalhassuk azt.

BESZÉLGETÉSEK ÉRKEZÉSKOR ÉS HAZAMENETELKOR

A bölcsődei életben a reggeli érkezéskor és a délutáni távozáskor naponta történő beszélgetések a kisgyermek érzelmi állapotára, hangulatára, az őt érintő napi történésekre, változásokra vonatkoznak, a szakmai és az etikai szabályok tiszteletben tartása mellett.

BESZOKTATÁS (ADAPTÁCIÓ) – SZÜLŐVEL TÖRTÉNŐ FOKOZATOS BESZOKTATÁS

A bölcsődei beszoktatás célja elősegíteni a kisgyermek beilleszkedését a bölcsődei közösségbe, és csökkenteni az adaptáció során fellépő negatív jelenségeket. A szülő jelenléte biztonságot ad a gyermek számára, támogatja az alkalmazkodását. A kisgyermek és a kisgyermeknevelő között fokozatosan kialakuló érzelmi kötődés megkönnyíti az új környezetbe való beilleszkedést.

SZÜLŐI ÉRTEKEZLET

A bölcsődei év kezdetekor tartandó, általános információk átadására szolgáló kapcsolattartási forma, mely a gondozási-nevelési év kezdetekor minden bölcsődébe felvett gyermek szülőjét egyformán érinti (pl. intézmény működésével, házirenddel kapcsolatos információk, stb.)

SZÜLŐCSOPORTOS BESZÉLGETÉSEK

A szülőcsoportos beszélgetések tervezett, tematikus beszélgetések, melyek célja a szülők érzelmeinek feltárása, a nevelési-gondozási nehézségeik felszínre kerülése, ezek megvitatása, tapasztalatok átadása, a szülői kompetencia erősítése, a szülő gyermek kapcsolatának támogatása, és az esetleges szélsőséges nevelési tendenciák közötti eligazodás segítése.

Az Egyesített Bölcsőde szülőcsoportos beszélgetések keretében módot ad minden szülőnek arra, hogy saját gyermekéről beszélhessen, és a hasonló problémákkal küszködő szülők megoldási módjait meghallgathassa, esetleg kipróbálja. Lehetőséget teremt arra, hogy a beszélgetések során a család-bölcsőde kapcsolata erősödjön, gondozási-nevelési elveik közeledhessenek egymáshoz. A nevelői, szülői attitűdváltozás belátás, saját élmény, tapasztalás, gyakorlás útján is megvalósulhat.

EGYÉNI BESZÉLGETÉSEK

Az egyéni beszélgetést kezdeményezheti a szülő, a kisgyermeknevelő, vagy a bölcsődevezető. Az egyéni beszélgetés olyan találkozási forma, mely lehetővé teszi a kisgyermek fejlődéséről szóló részletes, kölcsönös tájékozódást vagy a hosszabb megbeszélést igénylő kérdések, nevelési problémák közös átgondolását.

A szakmai kompetenciát meghaladó kérdésekben egyéb szakembereink (pl. gyógypedagógus, gyermekorvos, pszichológus, dietetikus, stb.) szaktudását, támogatását is igénybe vesszük.

CSALÁDOKKAL KÖZÖSEN SZERVEZETT PROGRAMOK

A közös programok alkalmat teremtenek a család-bölcsőde kapcsolatának elmélyítésére. A programok szervezésénél fontos szempont a családok és gyermekek igényei, valamint az intézmény lehetőségei.

A családi programok általában a jeles napok, ünnepek köré csoportosulnak: pl. Farsang, Mikulás-ünnep, Márton-nap, adventi, húsvéti készülődés, gyermeknap, Bölcsődék Napja alkalmából szervezett programok, családi napok, nyílt napok, ismerkedő napok. A családi programokon meghívott vendégek, állatsimogató, kreatív tevékenységek színesítik a kínálatot.

SZÜLŐI ÉRDEKKÉPVISELETI FÓRUM

Az Egyesített Bölcsőde minden tagintézményében a Gyvt. 35. §-ának értelmében a gyermekek jogainak védelmét, érdekeik képviseletét, és a szülői jogok gyakorlását biztosító Szülői Érdekképviseleti Fórumot működtet.

A fórum tagjai:

- az ellátásban részesülő gyermekek szüleinek vagy törvényes képviselőinek választott képviselői,
- az intézmény dolgozóinak képviselői,
- az intézmény fenntartójának képviselői.

Az érdekképviseleti fórum tevékenysége:

- véleményt nyilváníthat az intézmény vezetőjénél a gyermekeket érintő ügyekben,
- egyetértési jogot gyakorol az intézményi házirend jóváhagyásánál,
- panasz esetén megvizsgálja az esetet, körülményeket, a hatáskörébe tartozó ügyekben dönt,
- intézkedést kezdeményezhet a fenntartónál, a fővárosi gyámhivatalnál, illetve más hatáskörrel rendelkező szervnél,
- panasszal élhet az intézmény vezetőjénél az ellátást érintő kifogások orvoslása, a gyermeki jogok védelme érdekében,
- évente legalább két alkalommal, illetve minden hatáskörét érintő esetben ülésezik.

IV.2.2. INDIREKT KAPCSOLATTARTÁSI FORMÁK

Az indirekt kapcsolattartási formák a napi, direkt kapcsolattartás kiegészítésére szolgálnak, céljuk az ismeretterjesztés szélesebb körű megvalósulása. Intézményünkben hirdetőtáblákon, írásos tájékoztatókon, szórólapokon, intézményi weboldalunkon és közösségi oldalunkon is tájékoztatást adunk a szülőknek a bölcsődei ellátást érintő eseményekről, de a különböző segítő szakemberek, segítséget nyújtó intézmények elérhetőségeit is közzé tesszük.

V. A FELADATELLÁTÁS SZAKMAI TARTALMA, MÓDJA, A BIZTOSÍTOTT SZOLGÁLTATÁSOK FORMÁI, KÖRE, RENDSZERESSÉGE, A GONDOZÁSI, NEVELÉSI, FEJLESZTÉSI FELADATOK

Az Egyesített Bölcsőde a feladatellátása szakmai tartalmának megvalósítása során az Alapprogram alapelveire és módszereire építve, azokat szem előtt tartva végzi tevékenységét. Az alkalmazott alapelvek és módszerek az Alapprogram alapján a következők:

V.1. A BÖLCSŐDEI NEVELÉS

„A bölcsődei nevelés célja, hogy a kisgyermek el sajátítsa azokat a készségeket, képességeket, amelyek segítik őket abban, hogy hatékonyan és kiegyensúlyozottan viselkedjenek saját kulturális környezetükben, sikeresen alkalmazkodjanak annak változásaihoz. A bölcsődei nevelés mindezt olyan szemlélettel és módszerekkel teszi, amelyek segítik a családi nevelés elsődlegességének tiszteletét.

A bölcsődei nevelés további célja, hogy a koragyermekkori intervenció szemléletének széles körű értelmezésével összhangban minden kisgyermekre és családjára kiterjedő prevencióstevékenységet folytasson. A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató családbarát intézményként, szolgáltatásként hozzájárul a családok életminőségének javításához, a szülők munkavállalási esélyeinek növeléséhez.”

Intézményünkben a bölcsődei nevelés fókuszában a bölcsődei ellátásban részesülő kisgyermek és a családja áll. A családra mint komplex egységre tekintünk, ellátásunk nyújtásával a gyermek nevelésén-gondozásán keresztül az egész családot támogatjuk.

V.2. A BÖLCSŐDEI NEVELÉS ALAPELVEI

V.2.1. A CSALÁD RENDSZERSZEMLELETŰ MEGKÖZELÍTÉSE

„A család rendszerszemléletű megközelítése értelmében a bölcsődei nevelésben elsődleges szempont a család működésének megismerése, megértése. A rendszerszemlélet lényege, olyan

komplex látásmód alkalmazása, amely nem csak a kisgyermeket, hanem a családot is kiindulópontnak tekinti. Az interakciós mintákat a kisgyermek visszatükrözi, ezáltal képet kaphatunk a család erősségeiről és gyengeségeiről. Az erősségek hangsúlyozása által a szakember hozzájárulhat a család életminőségének javításához.”

A bölcsőde iránt érdeklődő, bölcsődébe jelentkező családokat már az első kapcsolatfelvétel során részletesen tájékoztatjuk, válaszokat adunk a bölcsődéink működésére irányuló kérdéseikre. A jelentkezési lap kitöltésekor a szülő információt nyújt a bölcsődének az életkörülményeiről, testvérek számáról, az ellátás igénylésének okáról, igényelt kezdés időpontjáról, a gyermek egyéni igényeiről. A nyílt napokon, bölcsődekóstolgot, majd a családlátogatás alkalmával mélyebb lehetőség adódik a család megismerésére, betekintést kaphatunk a gyermek napirendjébe, szokásaiba is. A kisgyermeknevelők a kapott információkra alapozva a gyermek bölcsődei életét, beszoktatását elő tudják készíteni, megkönnyítve számára az adaptációs folyamatot.

V.2.2. A KORAGYERMEKKORI INTERVENCIÓS SZEMLÉLET BEFOGADÁSA

„A koragyermekkorai intervenció magában foglal minden olyan tevékenységet, amely a kisgyermek sajátos szükségleteinek meghatározását és figyelembevételét szolgálja. A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató funkcióját tekintve alkalmas szintér a koragyermekkorai intervenció szemléletének alkalmazására. Ennek értelmében a kisgyermeknevelő feladata az esetlegesen felmerülő fejlődésbeli lemaradások, megtorpanások felismerése és jelzése.”

A családdal való ismerkedés, kapcsolat folyamatában a kisgyermeknevelő benyomásokat szerez, információkat kap a gyermek fejlettségéről. A gyermek ellátása által észleli, ha a család a gyermek nevelésében nehézséggel küzd, vagy a gyermek fejlődése eltérés mutat az általános fejlődéstől. Felismeri az érés támogatása során felmerülő problémákat, ehhez igazítja a pedagógiai munkája cél- és eszközzrendszerét. Észrevételeit jelzi a bölcsődevezetőnek, segítő szakembereknek, akik támogatják a kisgyermeknevelő pedagógiai munkáját, segítik a kapcsolat felvételét a megfelelő intézménnyel a gyermek fejlesztésének megkezdése érdekében.

V.2.3. A CSALÁDI NEVELÉS ELSŐDLEGES TISZTELETE

„A kisgyermek nevelése a család joga és kötelessége. A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató a családi nevelés értékeit, hagyományait és szokásait tiszteletben tartva és azokat erősítve vesz részt a gyermekek nevelésében. Mindezek értelmében fontos a szülők számára lehetővé tenni a tevékeny, különböző szinteken és módokon megvalósuló bekapcsolódást a bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató életébe.”

Intézményünkben számos olyan programot szervezünk ünnepek és jeles napok alkalmával, melyek által a családok bekapcsolódhatnak a bölcsőde életébe. A programokkal az egymás kölcsönös megismerésére, a gyermekekkel töltött tartalmas együttlétre, együtt alkotásra nyújtunk lehetőséget, továbbá az intézmény által közvetített értékek is megnyilvánulhatnak.

V.2.4. A KISGYERMEKI SZEMÉLYISÉG TISZTELETE

„A kisgyermek egyedi, megismételhetetlen, mással nem helyettesíthető individuum, egyéni szükségletekkel rendelkező, fejlődő személyiség. Különleges védelem, bánásmód illeti meg.

A bölcsődei nevelés a gyermeki személyiség teljes kibontakoztatására, a személyes, a szociális és a kognitív kompetenciák fejlődésének segítésére irányul az alapvető gyermeki jogok tiszteletben tartásával. Figyelmet kell fordítani az etnikai, kulturális, vallási, nyelvi, nemi, valamint fizikai és mentális képességbeli különbözőségek iránti tolerancia kialakítására.”

A nevelés-gondozás megvalósítása során kiemelt tekintettel vagyunk a feltétel nélküli elfogadásra, megnyilvánul a gyermeki személyiség sokoldalú, harmonikus fejlesztésére, képességeinek kibontakoztatására irányuló törekvés. Törekszünk az eltérő szociokulturális háttérből adódó sajátosságok és az ebben rejlő értékek megismerésére/megismertetésére. A kisgyermeknevelő pedagógiai tevékenységével, pozitív visszajelzéseivel támogatja a gyermekek én-képének kialakulását és kiteljesedését.

V.2.5. A KISGYERMEKNEVELŐ SZEMÉLYISÉGÉNEK MEGHATÁROZÓ SZEREPE

„A bölcsődei nevelésben a korosztály életkori sajátosságaiból adódóan meghatározó a kisgyermeknevelő szerepe, aki személyiségén keresztül hat a kisgyermekre és a családra. A feladatok színvonalas megvalósítására megfelelő szakmai kompetenciával és identitással, kellő önismerettel, magas szintű társas készségekkel bíró szakember képes. Ebből adódóan a kisgyermeknevelő felelős a szakmai tudása szinten tartásáért, gyarapításáért, szakmai kompetenciái fejlesztéséért.”

Kisgyermeknevelőink szakmai képzését támogatjuk. Lehetőséget biztosítunk a szervezett továbbképzésekbe való részvétel által a szakmai tudás szinten tartására, gyarapítására. Intézményünk hosszú évek óta szakképző iskolák terepintézménye, így a szakmai képzések gyakorlati feltételeinek biztosításával hozzájárulunk a kisgyermeknevelő hivatás értékeinek közvetítéséhez és megőrzéséhez is.

Kisgyermeknevelőink személyes példamutatással kölcsönös tiszteletre, egymás elfogadására, az egyéni sajátosságok tiszteletben tartására nevelik a gyermekeket.

V.2.6. A BIZTONSÁG ÉS A STABILITÁS MEGTEREMTÉSE

„A kisgyermek egyéni igényeitől függő bölcsődei ellátást nyújtó intézménybe, szolgáltatóhoz történő beszoktatásra, adaptációs időszakra úgy tekintünk, mint a kisgyermek elveszett biztonságának újrateremtésére.

A kisgyermek személyi és tárgyi környezetének állandósága („saját kisgyermeknevelő”-rendszer, felmenőrendszer, csoport- és helyállandóság) növeli az érzelmi biztonságot, alapul szolgál a tájékozódáshoz, a jó szokások kialakulásához.

A napirend folyamatosságából, az egyes mozzanatok egymásra épüléséből fakadó ismétlődések tájékozódási lehetőséget, stabilitást, kiszámíthatóságot eredményeznek a napi események sorában, növelik a gyermek biztonságérzetét.

A biztonság nyújtása természetesen magában foglalja a fizikai és a pszichikai erőszak minden formájától való védelmet is.”

Tagbölcsődéinkben a napirendet többek között a gyermekcsoport létszáma, az életkori-, és egyéni igények, és az évszak figyelembe vételével alakítjuk ki. A feltételek változása esetén az igényeknek megfelelően újra szervezzük a folyamatot úgy, hogy a csoport egészének igénye és az egyes gyermekek egyéni igénye egyaránt érvényesüljön.

A gyermekeket „saját kisgyermeknevelő” -rendszerben látjuk el, mellyel a gyermek érzelmi biztonságát, fejlődésének optimális feltételeit biztosítani tudjuk.

V.2.7. FOKOZATOSSÁG MEGVALÓSÍTÁSA

„A fokozatosságnak a bölcsődei nevelés minden területét érintő bármely változás esetén érvényesülnie kell. A kisgyermek új helyzetekhez való fokozatos hozzászoktatása segíti alkalmazkodását, a változások elfogadását, az új dolgok, helyzetek megismerését, a szokások kialakulását.”

A bölcsődei adaptáció, és minden változás a gyermek bölcsődei életében fokozatosan megvalósítva történik, a gyermeknek időt adva a változáshoz való hozzászokásra, alkalmazkodásra.

V.2.8. EGYÉNI BÁNÁSMÓD ÉRVÉNYESÍTÉSE

„A kisgyermek fejlődéséhez alapvető feltétel a kisgyermeknevelő elfogadó, empátikus, hiteles nevelői magatartása. A bölcsődei nevelésben figyelembe kell venni a kisgyermek spontán érésének, egyéni fejlődésének ütemét, a pillanatnyi fizikai és pszichés állapotát, kompetenciáját, nemzetiségi/etnikai, kulturális és vallási hovatartozását. A fejlődés ütemét mindig magához a

gyermekhez viszonyítva kell megítélni. Minden új fejlődési állomásnak kiindulópontja maga a gyermek. Ezért fontos, hogy a bölcsődei ellátást nyújtó intézménybe, szolgáltatóhoz járó kisgyermekek mindegyike egyéni szükségleteihez igazodó mértékben részesüljön érzelmi biztonságot nyújtó gondoskodásban és támogatásban.”

A kisgyermeknevelőink a gyermekek egyéni igényeit figyelembe véve nevelik-gondozzák a gyermekeket. Az egyéni fejlődést elősegítő helyzeteket a gyermek egyéni képességeinek, fejlettségének ismeretében tervezik meg, figyelembe véve annak motiváló hatásait. A gyermek fejlődését önmagához viszonyítják. A gyermekek egyéni fejlődésmenetét megfigyelik, elemzik, és a fejlődési naplóban dokumentálják.

V.2.9. GONDOZÁSI HELYZETEK KIEMELT JELENTŐSÉGE

„A gondozási helyzetek a kisgyermeknevelő és a kisgyermek interakciójának bensőséges, intim helyzetei.

A gondozási helyzetek megvalósulása során a nevelésnek és a gondozásnak elválaszthatatlan egységet kell alkotnia. A gondozás minden helyzetében nevelés folyik, a nevelés helyzetei, lehetőségei nem korlátozódhatnak a gondozási helyzetekre. A fiziológiai szükségletek kielégítése megteremti a magasabb rendű szükségletek kielégítésének feltételeit. A professzionális gondozás, hozzájárul a személyes kapcsolatok pozitív alakulásához és a nevelési feladatok megvalósulásának egyik kiemelt színtere.”

A gondozás során a jól szervezett napirenddel elegendő időt és lehetőséget biztosítunk a gyermekek számára a próbálkozásokra, gyakorlásra. A saját képességekről szerzett tapasztalat, a tevékenységre történő visszajelzés, a pozitív megerősítés a gyermek önértékelését, az énképének kialakulását segíti elő.

V.2.10. A GYERMEKI KOMPETENCIAKÉSZTETÉS TÁMOGATÁSA

„A korai életévekben alapozódnak meg a kognitív, érzelmi és társas kompetenciák, ezért támogatásuk kiemelt jelentőséggel bír a bölcsődei nevelésben. Biztosítani kell annak a lehetőségét, hogy a kisgyermek a játékon, a gondozási helyzeteken és egyéb tevékenységeken keresztül ismeretekhez, élményekhez, tapasztalatokhoz jusson, átélhesse a spontán tanulás örömét, megerősödjön benne a világ megismerésének vágya. Kíváncsiságának fenntartásával, pozitív visszajelzések biztosításával segíteni kell önálló kezdeményezéseit, megteremtve ezáltal az egész életen át tartó tanulás igényének, folyamatának biztos alapjait.”

A bölcsődei napirendet úgy szervezzük, hogy a lehető legtöbb idő jusson a gyermekek számára a szabad játéokra, megismerésre, tapasztalatszerzésre. A bölcsődei játékkészlet kínálásával,

alkotó tevékenységekbe való bekapcsolódás lehetőségével a gyermekek kíváncsiságára építünk, az érdeklődésüket felkeltjük és fenntartjuk. A gyermekek élményhez juthatnak, sokrétű információkat szerezhetnek, mellyel kognitív képességeik fejlődnek. A tevékenységek során a társakkal való interakciós helyzetek lehetőséget teremtenek a szociális tanulás megvalósulására.

V.3. A BÖLCSŐDEI NEVELÉS FELADATAI

V.3.1. A CSALÁDOK TÁMOGATÁSA, ANNAK ERŐSSÉGEIRE ÉPÍTVE A SZÜLŐI KOMPETENCIA FEJLESZTÉSE

A bölcsőde és a családok kapcsolatának megalapozására már a gyermek bölcsődei felvétele előtt több lehetőséget biztosítunk nyílt napok, bölcsődeköstolgotó, családlátogatás formájában. Ezeken az alkalmakon a szülők betekintést nyerhetnek a bölcsőde mindennapjaiba, a gyermekcsoportok életébe. A kisgyermeknevelők képet kaphatnak a családokról, szokásaikról, nevelési módjaikról. A bölcsődei beszoktatás alatt és után a kapcsolat elmélyül a napi rendszeres találkozások, családi napok, szülőcsoportos beszélgetések által. A családi nevelést kiegészítve, a szülőkkel együttműködve alakítjuk a nevelés folyamatát. Az együttműködés folyamatában a családok erősségeire alapozunk, a szülőket támogatjuk a gyermek otthoni nevelésében, szülői szerepük kiteljesítésében. Szükség esetén törekszünk a téves ismeretek pozitív példa közvetítése általi tapintatos korrigálására.

V.3.2. EGÉSZSÉGVÉDELEM, AZ EGÉSZSÉGES ÉLETMÓD MEGALAPOZÁSA

A gyermek fejlődését folyamatosan nyomon követjük, megfigyelésinket a fejlődési naplóban, gyermekegészségügyi törzslapon, családi füzetekben dokumentáljuk.

A prevenciós feladataink ellátásában a bölcsődeorvos, dietetikus, és a gyógypedagógus szakemberek is részt vesznek.

A gyermekcsoportokban a harmonikus testi és lelki fejlődéséhez egészséges és biztonságos környezetet teremtünk. A kisgyermekek életkorához és évszakhoz tervezett, rugalmas napirenddel elegendő időt biztosítunk a gondozási műveletek elvégzésére, az étkezésekre, a tisztálkodásra, a játékra, a szabad levegőn tartózkodásra, a mozgásra, a pihenésre. Nagy hangsúlyt fektetünk a higiénés szokások kialakítására, beépítésére. A kézmosás, a kultúrhygiénés szokások, a szájápolás, a megfelelő öltözködés, a napsugárzás elleni védelem, a folyadékpótlás mind az egészségmegőrzést szolgálják.

Főzőkonyháinkon korszerű konyhatechnikai eljárásokkal, változatos, minőségileg és mennyiségileg megfelelő étrendet biztosítunk. Igény esetén a diétás étkezést is nyújtani tudjuk. A csoportszobai és játszókerti mozgásfejlesztő eszközök mellett a mozgásfejlesztő szoba is rendelkezésre áll, ahol változatos eszközökkel még több lehetőség nyílik az esetleges lemaradások észlelésére, valamint a nagymozgások fejlesztésére.

A sószoba használatával a felső légúti megbetegedéseket igyekszünk megelőzni, ezáltal az is egészséges életmódot támogatni.

V.3.3. AZ ÉRZELMI ÉS TÁRSAS KOMPETENCIÁK FEJLESZTÉSE

Kisgyermeknevelőink kommunikációja állandó értékrendet adó, érzelmi biztonságot nyújtó, derűs, szeretetteljes, elfogadó légkört teremt a gyermekcsoportban. Tudatosan alkalmazzák a konfliktus megelőzés módszereit: a közös szabályalakítást, a pozitív példák megerősítését. A kisgyermeknevelő, de a gyermek környezetében lévő többi felnőtt is viselkedési, helyzetmegoldási mintát nyújt. A nevelői magatartás ösztönző, bátorító, amely az önálló választás, döntés képességét segíti.

A kisgyermeknevelők a nevelés–gondozás helyzeteiben ismereteket adnak, segítik a tájékozódást, a tapasztalatok és élmények feldolgozását. Érdeklődéssel, kérdésekkel ösztönzik a gyermekek egymás közötti kommunikációját.

V.3.4. A MEGISMERÉSI FOLYAMATOK FEJLŐDÉSÉNEK SEGÍTÉSE

A játék elősegíti a testi, a szellemi, az érzelmi és a szociális fejlődést, segít a világ megismerésében. A gyermek mindent a játékon keresztül ismer meg. Ezért a játékkészletet úgy állítjuk össze, hogy mind a csoportszobában, mind a játszókertben felkeltse és fenntartsa a gyermek érdeklődését, az esztétikus és ingergazdag környezet változatos tevékenységformákra kínáljon lehetőséget.

A kisgyermeknevelők aktív részvételével és a kisgyermek számára jól kialakított, megfelelő környezettel teremtünk lehetőséget a játékos érdeklődésre, a kíváncsiság felkeltésére, a cselekvésbe ágyazott tanulásra.

V.4. A BÖLCSŐDEI NEVELÉS FŐBB HELYZETEI

V.4.1. GONDOZÁS

A gondozás azoknak a tevékenységeknek az összessége, amelyekkel a felnőtt a csecsemő- és kisgyermek testi szükségleteit elégíti ki, a nevelőmunka szerves része. A csecsemőt és

kisgyermeket a családban egy személy, az édesanya gondozza. Intézményben ezt több személy végzi. Ahhoz, hogy itt is biztosítva legyen a gyermek optimális szomato-pszichoszociális fejlődése a gondozás alapkövetelményeinek betartása elengedhetetlen követelmény:

- helyes és egységes technika alkalmazása, elegendő idő biztosítása,
- gondozás megfelelő légkörének biztosítása, hogy a gondozási művelet örömforrássá váljon,
- együttműködés-, önállósodás kialakítása gondozás közben,
- egyéb nevelési lehetőségek biztosítása gondozás közben,
- jó kapcsolat kialakítása a gyermek és a felnőtt között gondozás közben.

A nevelés-gondozás egységének – mint a szocializáció és individualizáció támogatójának – létrejöttéhez a gyermek fiziológiai- és biztonság szükségleteinek kielégítésekor az Egyesített Bölcsődében biztosítottak:

- tárgyi feltételek – a gyermekek életkori és egyéni igényeinek megfelelő méretű, funkciójú helyiségek, bútorzat, szerelvények;
- személyi feltételek – saját kisgyermeknevelő, társkisgyermeknevelő, bölcsődei dajka;
- biztonságot nyújtó szervezés – jól kialakított, csoportokhoz igazított, rugalmas napirend, állandó felügyelet.

V.4.2. TANULÁS

Az Egyesített Bölcsődében a kisgyermekkorai tanulás színterei a természetes élethelyzetek: a gondozás, a játék, a felnőttel és a társakkal való együttes tevékenység és kommunikáció.

A tanulás formái az utánzás, a spontán játékos tapasztalatszerzés, továbbá a kisgyermeknevelő-gyermek interakcióból származó ismeretszerzés és szokáskialakítás.

Kisgyermeknevelőink a nevelési év indításakor Tematikus tervet készítenek, melyben megtervezik az adott gyermekcsoportra fókuszáló, elérendő célokat, fejlődési/fejlesztési irányokat, és az ezekhez társított pedagógiai eszközöket és módszereket.

Pedagógiai tevékenységükben tudatosan alkalmazzák az információs és kommunikációs technológiákat (továbbiakban IKT) a különböző képességterületek fejlesztése során, szem előtt tartva a kisgyermek életkorát, képességeit, motiváltságát.

V.4.3. JÁTÉK

A gyermek a játék során ismeri meg a különböző dolgokat, dolgok tulajdonságait, összefüggéseit, a játékon keresztül fedezi fel, ismeri meg a világot. A játék során alapvető feladata kisgyermeknevelőnek a jó játék feltételeinek biztosítása. A napirend szervezésével arra törekszünk, hogy minél több időt, helyet, alkalmat, együttjátszás lehetőségét biztosítsuk az elmélyült játékra a szabadban és a szobában egyaránt.

V.4.4. MONDÓKA, ÉNEK, VERS, MESE

A bölcsődei nevelés-gondozás ideje alatt a kisgyermeknevelők – a korosztály fejlődéslelektani jellemzőit tudatosan figyelembe véve – a jól megválasztott irodalmi szövegek, énekek élményalapú közvetítésével folyamatosan segítik a kognitív és pszichikai képességek fejlődését, a beszédészlelés, a beszédmegértés, a beszédprodukciónak, a verbális és nonverbális kommunikatív készségek kialakulását. Fejlődik általuk ritmusészlelés, a szem-kéz koordinációja, és a finommotorikus működés is. A szóképekben gazdag énekek, mondókák, versszövegek, mesék lehetőséget nyújtanak a szép, tiszta beszéd elsajátítására, a beszédkedv élénkítésére. Tematikai és formai változatosságuk, helyzet adta alkalmazásuk révén alkalmasak a felnőtt és gyermek között fejlődő érzelmi kapcsolatok elmélyítésére.

V.4.5. ALKOTÓ TEVÉKENYSÉGEK

A gyermekek önálló aktivitását, kreativitását életkoruknak megfelelő játékokkal, ismeretnyújtással, figyelmes támogató, bátorító megerősítéssel, élmények nyújtásával fejlesztjük. A kisgyermeknevelők által kezdeményezett – életkornak megfelelő – alkotó tevékenységek során a gyermekek átélhetik a kezdeményezés, próbálkozás örömét, fejlődik a szem-kéz koordinációjuk, képzeleti működésük, a figyelem összpontosítására való képességük, gondolkodásuk.

Alkotó tevékenységként kínáljuk pl. életkornak megfelelően a papírtépést, -gyűrést, -vágást, a rajzolást zsírkréttel, színes ceruzával, aszfalt krétával, festést ujjal és ecsettel, ragasztást, gyurmázást.

V.4.6. MOZGÁS

A mozgásfejlődés feltételeinek biztosításához a szobában, és az udvaron egyaránt biztosítjuk a gyermekek számára a mozgás feltételeit: mozgásteret, mozgásfejlesztő játékokat,

balesetmentes környezetet. A csecsemőknek védett, megfelelő alapterületű hempergőt, elkerített szobasarkot alakítunk ki az ébrenlét idejére.

V.4.7. EGYÉB TEVÉKENYSÉGEK

Az egyéb tevékenységek a közös élményszerzést, a környezet mélyebb megismerését teszik lehetővé. Ilyen tevékenységi formák lehetnek intézményünkben pl. a közös virágültetés, virágok locsolása, sütemények készítése (mézeskalács), falevél-gyűjtés, stb. A kisgyermeknevelő a tevékenységet felkínálja, amelyben a gyermekek önkéntes alapon és ideig vesznek részt.

Az egyéb tevékenységek a bölcsődében főként a tanulást, tapasztalatszerzést, ismeretek elmélyítését, együttműködést szolgálják.

V.4.8. KÖRNYEZETI NEVELÉS

Mai világunkban mindennapi problémát jelentenek azok a környezeti nehézségek és ezekből fakadó ökológiai kérdések, melyek a társadalmi, kulturális, politikai és gazdasági környezetünkkel szoros összefüggésben állnak. Veszélyt hordoz a fogyasztási szokások megváltozása, a túlfogyasztás, szembe kell néznünk a növekvő hulladékmennyiséggel, a kemikáliák jelenlétével, az ivóvíz hiányával, a vizek és a levegő szennyezettségével. Elkerülhetetlenné, sőt létkérdéssé vált az a tény, hogy az emberiségnek foglalkoznia kell a fenntarthatóság kérdésével. Ezért Intézményünkben nagy hangsúlyt fektetünk a környezettudatos szemlélet kialakítására és megvalósítására. A környezettudatos gondolkodás megalapozása elhivatott célunk, mely szemléletünket a gyermekeken keresztül a szülők felé is közvetítjük. A környezeti nevelés megvalósítása során – az Alapprogram elveinek figyelembe vétele mellett – a gyermekek életkori és egyéni igényeire és szükségleteire, valamint egyéni fejlettségére is tekintettel vagyunk.

A környezeti nevelés megvalósításának lehetőségei a bölcsődei mindennapok során

- Tájékoztatók, tablók készítése a környezeti neveléssel, fenntarthatósággal kapcsolatban,
- Szelektív hulladék-gyűjtés, ételhulladék elszállíttatása.
- Használt elemek gyűjtése. elektronikai hulladékgyűjtés szülőkkel közösen.
- Takarékoság a villany használatával, vízfogyasztással kapcsolatban.
- Környezetvédelemmel kapcsolatos játékeszközöket (szelektív hulladékgyűjtő, szelektíven gyűjtő kukásautó, környezetvédelemmel kapcsolatos interaktív faliszőnyeg, képeskönyveket, a különböző kosarak, tárolók, nagyító, bogárvizsgáló) beszerzése.

- A családokkal közös programok szervezése, például: kert gondozása, növények ültetése, szemétszedés stb.
- Növények (gyógynövények, kerti vetemények, sziklakert) megfigyelése, gondozásukba bekapcsolódás.
- A jeles napok – Madarak és Fák Napja, Állatok napja, Víz Világnapja, Föld napja - megünneplése.
- Mezőtlábas taposóösvény kialakítása a Napraforgó tagbölcsődében
- A környezeti neveléssel, fenntarthatóságra neveléssel kapcsolatos elemek beépítése a tematikus tervekbe.
- Nagymozgásos tevékenység és a finommotorikus tevékenység tervezése a gyermekek számára mind a bölcsődei csoportszobában, mind a játszókertben.
- Közvetlen találkozás a természeti környezettel, az évszakok váltakozásával járó természeti jelenségek, környezeti ingerek megfigyelésére, megtapasztalása.
- Természetsarkok kialakítása a csoportszobákban.
- Dekoráció a környezettudatos szemlélet jegyében.
- Élő állatokkal találkozás, életük megfigyelése, bekapcsolódás gondozásukba (pl. madáretető, akvárium, továbbá a terápiás kutyák).
- Környezeti nevelés, fenntarthatóságra nevelés témájához kapcsolódó játékok, könyvek.
- Az anyanyelvi-, zenei nevelés (természeti jelenségekről, állatokról szóló mondókák, énekek, mesék által). vizuális nevelés (felhasznált eszközök, újrahasznosítás) helyzeteinek kapcsolása a környezeti neveléshez.
- Újrahasznosítás, hulladékcsökkentés megvalósítása.

Pedagógiai módszerek a környezeti neveléshez:

- Megfigyelés
- Beszélgetés
- Szemléltetés
- Magyarázat
- Gyakorlás
- Játék
- Összehasonlítás

A fent ismertetett eszközökkel és módszerekkel az Egyesített Bölcsőde kisgyermeknevelői személyes jó példával is szolgálnak, a családokkal való együttműködésünk eredményeként pedig a gyermekek még biztosabb alapokat kaphatnak a környezet szeretetére és védelmére vonatkozóan.

V.5. A BÖLCSŐDEI NEVELÉS MEGVALÓSÍTÁSÁNAK SAJÁTOS FELTÉTELEI

V.5.1. „SAJÁT KISGYERMEKNEVELŐ”-RENDSZER

A három év alatti gyermekek fontos jellemzője az egy személyhez (felnőtthöz) fűződő kötődés, akit az anya után a bölcsődében a saját kisgyermeknevelője testesít meg. Ez biztonságot, könnyebb alkalmazkodást jelent számára, valamint az egyéni szükségleteire való nagyobb odafigyelést. A kisgyermeknevelő számára a gyermek alaposabb megismerésének lehetőségét, egyéni bánásmód könnyebb érvényesítését, a csoport életének, napirendjének könnyebb szervezését eredményezi, a szülővel hatékonyabb együttműködést tesz lehetővé. Ezért az Egyesített Bölcsődében „saját-kisgyermeknevelő”-rendszert alkalmazunk minden gyermekcsoportunkban a gyermekek ellátása során.

Ugyanilyen fontos feltételként biztosítani kell az állandó környezetet, a csoport és helyállandóságát.

V.5.2. GYERMEKCSOPORTOK SZERVEZÉSE

A bölcsődei gyermekcsoport létszámát az NM rendelet határozza meg, gyermekcsoportjainkat ennek megfelelően alakítjuk ki.

Egy bölcsődei csoportban legfeljebb 12 gyermek nevelhető, gondozható. Ha valamennyi gyermek betöltötte a második életévét, legfeljebb 14 gyermek nevelhető, gondozható. A bölcsődei csoportszoba hasznos alapterülete gyermekenként legalább 3 m².

A gyermekcsoportok szervezésénél törekszünk az ún. „felmenő rendszer” érvényesítésére, azaz arra, hogy a kisgyermek a bölcsődébe járás időtartama alatt ugyanabba a csoportba járhassanak. Szakmai szempontból az életkorból fakadó egyéni különbségek miatt az életkor szerint homogén gyermekcsoportok szervezését részesítjük előnyben.

SAJÁTOS NEVELÉSI IGÉNYŰ GYERMEKEK GONDOZÁSA

Az NM rendelet alapján, a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 4. §-ának 25. pontja szerinti sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermek számára a bölcsődei ellátás keretében biztosítjuk a napközbeni ellátását.

Az Egyesített Bölcsőde inkluzív szemlélettel és módon fogadja a sajátos nevelési igényű gyermekeket. Az ellátást abban a tagbölcsődében nyújtjuk, ahol a szülők igénylik. A sajátos nevelési igényű gyermekeket teljes integráció megvalósításával látjuk el.

Egy sajátos nevelési igényű gyermek ellátása két egészséges gyermek gondozásához szükséges személyi feltétel mellett vállalható. Így a sajátos nevelési igényű, illetve a korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermeket is ellátó bölcsődei csoportban legfeljebb 11 fő, két sajátos nevelési igényű, illetve a korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermeket ellátó csoportban legfeljebb 10 fő, a kizárólag sajátos nevelési igényű gyermeket ellátó bölcsődei csoportban legfeljebb 6 gyermek nevelhető, gondozható.

Az Egyesített Bölcsődében csoportonként 1-2 fő sajátos nevelési igényű gyermeket fogadunk. A gyermekek megfelelő ellátása és fejlesztése érdekében intézményünk együttműködik a gyermek korai fejlesztését ellátó, Fővárosi Pedagógiai Szakszolgálat XXII. kerületi Pedagógiai Szakszolgálati Tagintézményével.

A bölcsődei ellátásban a sajátos nevelési igényű, illetve a korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermek annak az évnek az augusztus 31. napjáig vehet részt, amelyben a hatodik életévét betölti. Az NM rendelet értelmében meg kell szüntetni annak a gyermeknek a bölcsődei ellátását, aki orvosi szakvélemény alapján egészségi állapota miatt bölcsődében nem gondozható.

A szülőkkel történő beszélgetés alkalmával bölcsőde-orvosi, pszichológusi, és pedagógiai anamnézis készül, ugyanígy a gyermek állapotáról – megfigyelés alapján – készül anamnézis.

Az ellátás nyújtásához szükséges feltételekkel intézményünk rendelkezik:

- Megfelelő tárgyi feltételek (mozgáshoz, játékhoz szükséges eszközök, melyek kiegészülnek a sajátos nevelési igényű gyermek számára szükséges eszközökkel, fejlesztő szobák)
- Megfelelő személyi feltételek (szakképzett kisgyermeknevelők, bölcsődeorvos, gyógypedagógus, gyógypedagógiai asszisztens, a Pedagógiai Szakszolgálat fejlesztő pedagógusai)

A sajátos nevelési igényű, illetve a korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermekek ellátása az Alapprogram alapján történik intézményünkben.

A sajátos nevelési igényű gyermekek gondozását-nevelését a kisgyermeknevelők, korai fejlesztésüket a XXII. kerületi Pedagógiai Szakszolgálat gyógypedagógusai végzi az intézményben.

A gyermekek óvodai elhelyezéséről a Tanulási Képességet Vizsgáló Szakértői Bizottság dönt.

V.5.3. NAPIREND

A napirendet úgy kell kialakítani, hogy az egyes gyermek egyéni szükségleteit időben, életkorának és fejlettségének megfelelő módon elégítse ki a kisgyermeknevelő, de közben a közösség életében is áttekinthető rendszer legyen, az állandóság, rendszeresség elvének alkalmazása mellett.

A napirend összeállítását intézményünkben a következő szempontok határozzák meg: a gyermekek életkora, fejlettsége, egyéni igényei, a gondozási műveletekre fordított idő, a gyermekek létszáma, a gyermekek érkezése-távozása, az intézmény nyitvatartási ideje, a csoport létszáma, az épület, kert adottságai, a csoportszobák, fürdőszobák felszereltsége, az évszakok, időjárás, és nem utolsósorban a gyermek otthoni napirendje.

A napirendet az étkezések köré szervezzük, olyan módon kialakítva az egymást követő eseményeket, hogy a lehető legtöbb időt biztosítsa a gyermekek számára a szabad, önfelelt játéokra.

V.6. AZ EGYESÍTETT BÖLCSŐDE ÉLELMEZÉSE

Az Egyesített Bölcsőde az ételmezési tevékenységével összefüggő feladatait a Gyvt., az NM rendelet 40. § (1) bekezdés b) pontja szerint és *a közétkeztetésre vonatkozó táplálkozás-egészségügyi előírásokról szóló 37/2014. (IV.30.) EMMI rendelet* szerint végzi.

A korosztályra jellemző intenzív növekedés és fejlődés szigorúan meghatározott mennyiségű és összetételű táplálékot igényel. Az ételeket a csecsemőkorban még csökkent működésű, később is érzékenyebb emésztőrendszer működéséhez igazodóan kell elkészíteni. Fontos az étkezés örömforrásként, az egészség megőrzésének részeként szolgáljon, a helyes táplálkozás elveinek betartása szokássá, és a jövőben is igényévé válják a gyermekeknek.

Alapfeladat az ellátott bölcsődés korú gyermekek napközbeni étkeztetése, a korszerű, közétkeztetésre vonatkozó táplálkozás-egészségügyi előírások és táplálkozási alapelvek figyelembevételével. Az ételek minden esetben korszerű konyhatechnológiai eljárások betartása mellett készülnek, az ételsorok összeállításánál kiemelt figyelmet kap a változatosságra, szezonálisra, a színben, és ízben történő harmonizálásra törekvés. Az étlapot szakképzett ételmezésvezető állítja össze, az étlap az intézmény honlapján megtekinthető. A gyermekek részére napi kétszeri főétkezés és kétszeri kisétkezés biztosított. Naponta kapnak a gyermekek frissítő folyadékot, gyümölcsöt, zöldséget nyers formában is. Igény esetén, szakorvosi diagnózis alapján diétás étkeztetést is tudunk nyújtani, melynek étlapját a dietetikus kolléga állítja össze, és dietetikus szakács végzettségű szakács készít el.

Az Egyesített Bölcsőde három tagbölcsődéje saját főzőkonyhával, két tagbölcsődéje tálaló konyhával működik, a HACCP minőségbiztosítási feltételeknek megfelelően. A szállított étkeztetésre vonatkozó előírásokat szigorúan be kell tartani.

A bölcsődei étkeztetés – a mennyiségi és minőségi tényezők betartása mellett – hatékonyan járul hozzá a bölcsődébe járó gyermekek egészségés fejlődéséhez, életmódjához.

PREVENCIÓ, EGÉSZSÉGMEGŐRZÉS

Az egészség a WHO megfogalmazása szerint: testi-lelki szociális jólét állapota, nem csupán a betegség hiánya. A társadalmi környezet befolyásolja az egyén egészségét, a szülői ház alapozza meg a gyermek egészségi állapotát. Az egészség tehát alapvető érték, így gondozási-nevelési munkánk során törekszünk az egészségkultúráltság, az egészséges életmód, a helyes szokások kialakítására. A gyermek fokozatosan sajátítja el azokat a készségeket, melyek segítségével az egészségével kapcsolatos szükségleteit önmaga kielégítheti.

Intézményünkben a gyermeket körülvevő környezet esztétikus, tiszta, átlátható. A kisgyermeknevelő a gyermeket életkorának, fejlettségének megfelelően gondozza, irányítja, segíti, felügyeli.

Egészségnevelés területei: Táplálkozás, testápolás, testmozgás, öltözködés napirend, pihenés-alvás, környezeti higiéné, szociális kapcsolatok.

A betegségek közvetlen megelőzése céljából:

- Az intézmény gondot fordít a megfelelő vitamin- és ásványi anyag bevitel biztosítására,
- figyelemmel kíséri a D-vitamin profilaxist, a gyermekek kötelező védőoltásait (ezeket a gyermekegészségügyi törzslapon regisztrálják).
- A fogászati prevenció részeként a korszerű kisgyermektáplálás elvei szerint történik a gyermekek étkeztetése, rágásra nevelése. A jó szokások kialakításának érdekében a fogmosás bevezetése a szájbájtással kezdődik 2 éves kor körül, majd az óvodai átmenet környékére alakul ki a fogmosás.
- A szabadban történő játék feltételeinek biztosítása alapfeladat. A kint tartózkodás idejét, mértékét az évszakok, időjárási viszonyok, és a gyermekek életkori sajátosságai határozzák meg. Kerülni kell a levegőzést kánikulában, orkánszerű szélben, szmogos időben, nagy ködben, rendkívüli hideg esetén. Nyári időszakban a fényvédelemre és a folyadékpótlásra kiemelt figyelmet fordítunk.
- Minden tagintézményünk rendelkezik Só-szobával, amely használatával a gyermekek egészséges életmódjához járulunk hozzá, a felsőlégúti megbetegedések megelőzésével.

A Rózsakert tagbölcsődében a Somadrin sófolyadékos, míg a Leányka, Mocorgó, Napraforgó és a Zöldike tagbölcsődében a parajdi sófalas, só-homokozós beépítést alakítottuk ki. Őszi-téli, kora-tavaszi időszakban a gyermekek a napirendbe építetten, rendszeresen látogatják a Só-szobákat.

Gyógyszeradás, elsősegélynyújtás

A gyermek bizonyos krónikus betegségének fennállása esetén – a gyermek kezelőorvosának utasítása szerint, bölcsődeorvos felügyelete mellett – a megfelelő gyógyszer adása biztosított. Akut megbetegedés esetén csak sürgősségi lázcsillapítás történik. A gyógyszeradásról, gyógyszerérzékenységről a szülő nyilatkozik a kisgyermeknevelőnek, a kisgyermeknevelő ugyancsak tájékoztatja a szülőt a gyermek számára történt gyógyszerelés okáról és módjáról. Minden tagintézmény rendelkezik az esetleges balesetek ellátásához szükséges elsősegélydobozzal, mely felszerelése előírás szerinti. A bölcsőde orvosa összeállítja az intézmény gyógyszerkészletét, mely tartalmazza a lázcsillapító-, görcsoldó-, allergia elleni-, és életmentő gyógyszereket.

V.7. DOKUMENTÁCIÓ A BÖLCSŐDÉKBEN

Az Egyesített Bölcsőde a gyermek fejlődésének nyomon követése, a fejlődési folyamat alakulásáról való tájékozódás céljából dokumentációt vezet. A dokumentáció vezetésénél fontos szempontok: a tárgyyszerűség, a hitelesség, a rendszeresség illetve a folyamatosság. A dokumentáció vezetésénél és őrzésénél a személyiségi jogokat, valamint az adatvédelmi szabályokat a legmesszebbmenőkig figyelembe kell venni¹.

Az Egyesített Bölcsőde által a gyermekekről vezetett dokumentációk:

- Gyermekegészségügyi Törzslap – gyermekenként, vezeti: saját kisgyermeknevelő, bölcsődeorvos
- Fejlődési napló – gyermekenként, vezeti: saját kisgyermeknevelő
- Családi füzet – gyermekenként, vezeti: saját kisgyermeknevelő
- Csoportnapló – gyermekcsoportonként, vezetik: csoport kisgyermeknevelői

Az intézmény a napi tevékenységét a *Tevékenységszervezési Rendszer – Központi Elektronikus Nyilvántartása Szolgáltatást Igénybevevőkről* – alkalmazásával tartja nyilván. E rendszer működtetését a *szociális gyermekjóléti, és gyermekvédelmi igénybevevői nyilvántartásról és az országos jelentési rendszerről szóló 415/2015. (XII.23.) Korm. rendelet* – a határidők és feladatok pontos lebontásával – határozza meg.

¹ A bölcsődei nevelés-gondozás szakmai szabályai – Módszertani levélben foglaltak alapján, illetve az Egyesített Bölcsőde Adatkezelési Szabályzata alapján történik

V.8. AZ ALAPELLÁTÁSON TÚLI, CSALÁDI NEVELÉST SZOLGÁLTATÁSOK

Az Egyesített Bölcsőde – az alapellátás elsőbbségének biztosítása mellett – a családi neveléshez, azt kiegészítve, a családok igényei szerint szolgáltatásokat nyújtja a családoknak. A szolgáltatásokat az Alaprogram alapelveit figyelembe véve biztosítja az intézmény. Kiemelt hangsúlyt kap az ismeretterjesztés, az egészségnevelés, tanácsadás, valamint a szülők aktív bevonása a kisgyermek nevelésébe-gondozásába. Igénybevételekor a szülő a – gyermek gyermek-egészségügyi kiskönyve, az abban bejegyzett védőoltások alapján – nyilatkozik a gyermek egészségi állapotáról, kitölti a szolgáltatás igénybeviteléhez szükséges adatlapot, és vállalja a szolgáltatás térítési díjának megfizetését. A szolgáltatás igénybevitelének díjait Budafok - Tétény Budapest XXII. kerület Önkormányzata képviselő-testületének *a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátásokról, valamint a fizetendő intézményi térítési díjakról szóló 18/2012. (VI.25.) önkormányzati rendelete* (továbbiakban: Önk rendelet) határozza meg.

A szolgáltatások igénybevitelének lehetőségével az intézmény segíti, támogatja a családi nevelést, mely a szülői szerep erősítése révén pozitív hatású a családok életében. Ezen kívül közösségi élményekhez juttatja a szülőt és a gyermeket is.

AZ ALAPELLÁTÁSON TÚLI SZOLGÁLTATÁS FORMÁI

Időszakos gyermekfelügyelet: azon szülők, akik a gyermeküket otthon nevelik, igénybe vehetik a szolgáltatást a normál bölcsődei csoport aktuálisan üres férőhelyein.

Játszócsoport: a szülő és a gyermek együttes elfoglaltságához biztosít lehetőséget, bölcsődei csoporton kívül, jól felszerelt helyiségben.

Játszócsoporton belüli Klub-foglalkozások: tervezett, téma szerinti foglalkozások, melyeken a szülők ismereteket szerezhhetnek gyermekeik ellátásával, nevelésével-gondozásával kapcsolatban. Ezeket a Klub-foglalkozásokat a Játszócsoportban az Egyesített Bölcsőde szakemberei (gyermekvédelmi felelős, gyógypedagógus) vezetik, segítséget nyújtva ezzel a szülőknek a gyermekeik neveléséhez-gondozásához.

VI. AZ ELLÁTÁS IGÉNYBEVÉTELÉNEK MÓDJA

A Gyvt. 31. § alapján a személyes gondoskodás körébe tartozó, gyermekjóléti alapellátást nyújtó napközbeni kisgyermekellátás igénybevétele – ha a törvény másként nem rendelkezik – önkéntesen, az ellátást igénylő kérésére történik. Kiskorú igénylő esetén a kérelmet a törvényes képviselője terjeszti elő.

Az Önk. rendelet 4. § (1)-(2) bekezdése alapján a személyes gondoskodás igénybevételére irányuló kérelmet az intézmény vezetőjéhez kell benyújtani. Az ellátás igénybevételét az intézményvezető intézkedése alapozza meg.

Az Egyesített Bölcsődében a bölcsődei jelentkezés egész évben folyamatosan, előzetes időpont egyeztetés alapján, a Leányka tagbölcsődében történik. A jelentkezéshez a „Bölcsődei felvételi kérelem” c. nyomtatvány kitöltése szükséges, valamint a gyermek születési anyakönyvi kivonata, kerületi lakcímkártyája, és TAJ-kártyája, és az egyik szülő kerületi lakcímkártyája. A jelentkezéshez szükséges információk és nyomtatványok az intézmény honlapján megtalálhatóak.

A Gyvt. 43. § (3) bekezdése alapján a bölcsődei felvétel során előnyben kell részesíteni

a) - ha a gyermek szülője, más törvényes képviselője a felvételi kérelem benyújtását követő 30 napon belül igazolja, hogy munkaviszonyban vagy munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban áll -

aa) a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermeket,

ab) a három vagy több gyermeket nevelő családban élő gyermeket,

ac) az egyedülálló szülő által nevelt gyermeket, és

b) a védelemben vett gyermeket.

A felvételi döntésről az intézményvezető írásban tájékoztatja a kérelmezőt. A döntés után, az ellátás igénybevétele estén a kérelmező és az intézmény vezetője a Gyvt. 32. § (5) bekezdése alapján megállapodást köt, mely tartalmazza az ellátás kezdetének időpontját, az ellátás várható időtartamát, a nyújtott szolgáltatás tartalmát és módját, a térítési díjak megállapításáról, és fizetési módjára vonatkozó szabályokról, az ellátás megszüntetésének módjait, a gyermek és törvényes képviselője, valamint a fiatal felnőtt személyazonosító adatait, továbbá az ellátásra jogosult gyermek törvényes képviselője nyilatkozatát a Gyvt. 33. § (2) bekezdésében meghatározott tájékoztatás megtörténtéről.

Rendkívüli indokolt kérelem esetén, vagy amennyiben az elhelyezésről határozat született, az intézmény vezetője azonnal intézkedik a gyermek elhelyezéséről. Az NM rendelet 42. § (2) bekezdése szerint amennyiben a bölcsődei nevelési év közben a gyermek bölcsődébe, mini bölcsődébe történő felvételére veszélyeztetettsége miatt kerül sor, a bölcsődére, mini bölcsődére az e rendeletben meghatározott csoportlétszám legfeljebb a bölcsődei nevelési év végéig 1 fővel túlléphető.

Az Önk. rendelet értelmében, az intézményvezető döntése elleni panaszról a polgármester dönt.

Az intézmény a szolgáltatásai iránt érdeklődőket és az igénybe vevőket az alábbi módon tájékoztatja:

- Az intézményben helyben, szóbeli, valamint írásos közlés útján,
- Az intézmény által készített szórólapok, tájékoztató anyagokkal,
- A fenntartó Önkormányzat honlapján – www.budafokteteny.hu
- Az intézmény saját honlapján – www.bolcsode22.weebly.com
- Helyi sajtó: Városházi Híradó,
- Promontor TV aktuális híradásaival.

A Gyvt. 33. § (2) A személyes gondoskodást nyújtó ellátás esetén az ellátás megkezdésekor az ellátásra jogosult gyermeket és törvényes képviselőjét tájékoztatni kell az ellátás tartamáról és feltételeiről, az intézmény által vezetett, reá vonatkozó nyilvántartásokról, az ellátásra jogosult gyermek és hozzátartozói közötti kapcsolattartásról, az érték- és vagyonmegőrzés módjáról, az intézmény házirendjéről, panaszjoga gyakorlásának módjáról, a fizetendő térítési, illetve gondozási díjról, és a jogosult jogait és érdekeit képviselő érdek-képviselési fórumról.

Az Egyesített Bölcsőde Házirendje tartalmazza azokat az információkat, melyeket az intézménybe járás időtartama alatt minden igénybe vevőre vonatkoznak, így pl. a tagbölcsődék alapadatai, elérhetőségei, nyitva-tartásra, a gyermek kiadására, érkezésre, távozásra szolgáló információk, betegséggel, orvosi igazolásokkal kapcsolatos információk, az étkezés igénybevételével, lemondásával kapcsolatos információk, az értékmegőrzés módjáról szóló információk, térítési díjak fizetésével kapcsolatos információk.

A házirend tartalmára, annak a szülőkkel való megismertetésére nagy hangsúlyt fektetünk, tájékoztatást adunk róla az első szülői értekezleten is. Az Egyesített Bölcsőde Házirendjét a Szülői Érdekképviselési Fórum jóváhagyását követően nyilvánosan kifüggesztjük, továbbá minden szülővel személyesen megismertetjük. Minden pontját átbeszéljük, értelmezzük, hogy mindenki számára egyértelműek legyenek a bölcsődében alkalmazott szabályok, melyek betartásával természetesen a gyermekek érdekeit, jogainak érvényesülését kívánjuk előtérbe helyezni.

A bölcsődei szolgáltatás időtartama alatt a szülőket tájékoztatjuk a bölcsődei étrendről, ez a bölcsődei öltözőkben jól látható helyen, valamint az intézmény honlapján nyilvánosan megtekinthető. A bölcsődei étlap életkoronként készül, és tartalmazza az étkezések számított energia-, zsír-, telített zsírsav-, fehérje-, szénhidrát-, cukortartalmát, számított sótartalmát,

valamint az élelmiszerek jelöléséről szóló miniszteri rendeletben meghatározott allergén összetevőket. A diétás étlapokat személyenként, diétánként készítjük el.

A gyermekek fejlődéséről egy éves kor alatt havonta, egy éves kor felett pedig negyedévente a kisgyermeknevelők írásban tájékoztatják a szülőket.

Az Egyesített Bölcsőde programjairól személyesen, szóban, családi füzetben történő írásos formában, valamint hirdetőtáblán, honlapon, közösségi oldalon történő információközlés útján értesülhetnek a családok.

VIII. AZ IGÉNYBE VEVŐK ÉS A SZEMÉLYES GONDOSKODÁST NYÚJTÓ SZEMÉLYEK JOGAINAK VÉDELMEVEL KAPCSOLATOS SZABÁLYOK

Az Egyesített Bölcsődében a gyermekjogi képviselő neve:

Varga Bea

beata.varga@ijb.emmi.gov.hu

+36 20 4899 627

Az ellátásban részesülők érdekvédelmét ellátó Szülői Érdekképviseleti Fórum tagjainak elérhetőségei minden tagbölcsődében nyilvánosak.

Intézményünkben a Gyvt. 6-10. § alapján a gyermeknek joga van:

- hogy segítséget kapjon a saját családjában történő nevelkedéséhez, személyiségének kibontakoztatásához, a fejlődését veszélyeztető helyzet elhárításához, a társadalomba való beilleszkedéséhez,
- hogy a fejlődésére ártalmas környezeti és társadalmi hatások, valamint az egészségére káros szerek ellen védelemben részesüljön,
- emberi méltósága tiszteletben tartásához, a bántalmazással - fizikai, szexuális vagy lelki erőszakkal -, az elhanyagolással és az információs ártalommal szembeni védelemhez,
- hogy a védelme érdekében eljáró szakemberek -különösen a gyermek bántalmazásának felismerése és megszüntetése érdekében - egységes elvek és módszertan alkalmazásával járjanak el.
- A hátrányos helyzetű és a halmozottan hátrányos helyzetű gyermeknek joga van ahhoz, hogy fokozott segítséget kapjon a fejlődését hátráltató körülmények leküzdéséhez és esélyeinek növeléséhez.
- A fogyatékos, tartósan beteg gyermeknek joga van a fejlődését és személyisége kibontakozását segítő különleges ellátáshoz.

A szülő/törvényes képviselő joga – a Gyvt. 12. § alapján:

- az intézmény szolgáltatásainak igénybevételéhez kérelmet nyújtson be,
- választhasson a tagbölcsődék között,
- megismerhesse a nevelés-gondozás alapelveit,
- megismerhesse a gyermekcsoportok életét,
- a gyermekéről vezetett személyes dokumentációba betekinthessen,
- tanácsot, segítséget kérjen és kapjon az ellátást nyújtó intézmény dolgozójától,
- véleményt mondjon, vagy javaslatot tegyen az intézmény működésével kapcsolatban.

A dolgozók joga az intézményben, hogy:

- emberi méltóságukat és személyes jogaikat tiszteletben tartásuk,
- megfelelő munkavégzési feltételeket biztosítsanak számukra,
- munkájukat megbecsüljék, és elismerjék,
- szakmai továbbképzésükhöz, fejlődésükhöz támogatást kapjanak.

A Gyvt. 15. § (7) bekezdése alapján a gyermekvédelmi rendszerben foglalkoztatott kisgyermeknevelő, bölcsődei dajka, gyermekvédelmi ügyintéző, gyógypedagógus, gyógypedagógiai asszisztens, orvos, gyermekjóléti intézmény vezetője, vezető beosztású dolgozója a gyermek közvetlen gondozásával, ügyeinek intézésével kapcsolatban a büntetőjogi védelem szempontjából közfeladatot ellátó személynek minősül.

IX. A SZOLGÁLTATÁST NYÚJTÓK FOLYAMATOS SZAKMAI FELKÉSZÜLTSGÉNEK BIZTOSÍTÁSA

A személyes gondoskodást végző személyek folyamatos szakmai továbbképzésben kötelesek részt venni. A szakmai tudás folyamatos szinten-tartása a színvonalas szakmai munka alapja.

Az Egyesített Bölcsődében a dolgozók képzése, továbbképzése ütemezetten, tervezetten történik. A személyes gondoskodást végző személyek továbbképzésére vonatkozó előírásokat *a szociális igazgatásról és a szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény* (a továbbiakban: Szt.) 92/D. §-a fogalmazza meg. A részletes szabályozást *a személyes gondoskodást végző személyek továbbképzéséről és a szociális szakvizsgáról szóló 9/2000. (VIII.4.) SzCsM rendelet* tartalmazza. *A vezetői megbízással rendelkező szociális szolgáltatást nyújtó személyek vezetőképzéséről szóló, 25/2017. (X. 18.) EMMI rendelet* alapján a vezetőknek az Szt.) 92/D. § (1) és (2) bekezdése szerinti továbbképzési kötelezettségét a vezetőképzésen való részvétellel és a vizsga sikeres letételével kell teljesíteniük.

A továbbképzéseket továbbképzési terv alapján szervezzük meg. A továbbképzések lehetnek személyes jelenlétet igénylő-, valamint e-learning képzési formák.

A kisgyermeknevelőink tisztában vannak az IKT használatában rejlő lehetőségekkel, nyitottak a pedagógiai gyakorlatuk bővítésére. A továbbképzések teljesítésénél is élnek az online tanfolyamok nyújtotta lehetőségekkel.

A szakdolgozók részére az Egyesített Bölcsőde szakemberei folyamatosan szerveznek házi továbbképzéseket, programokat, melyek minden kisgyermeknevelő részére lehetőséget adnak a szakmai információkhoz való hozzájutásra, a tudásuk felfrissítésére, és a kiégés megelőzéséhez is hozzájárulnak.

A házi továbbképzések szervezésébe és lebonyolításába a saját segítő szakemberek is bekapcsolódnak.

Az önképzés lehetőségéhez az Egyesített Bölcsődében jól felszerelt szakmai könyvtár, internet nyújtotta információszerzés biztosított a kollégák számára.

X. ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

Az Egyesített Bölcsőde Szakmai Programjának elkészítéséért és aktualizálásáért az intézményvezető felelős.

Az intézményvezető köteles gondoskodni arról, hogy a Szakmai Programot az intézmény valamennyi dolgozója megismerje.

Jelen Szakmai Program a Gyvt. 104. § (1) bekezdés d) pontja alapján a Fenntartó képviselőjének jóváhagyásával lép életbe, és visszavonásig érvényes. Ezzel egyidejűleg minden előzőleg kiadott Szakmai Program hatályát veszti.

Budapest, 2022. április 01.

Csepeliné Faragó-Tóth Gabriella
Csepeliné Faragó-Tóth Gabriella
intézményvezető

XI. A SZAKMAI PROGRAM MELLÉKLETEI

1. SZ. MELLÉKLET: TAGBÖLCSŐDÉK SZAKMAI PROGRAMJA

LEÁNYKA TAGBÖLCSŐDE SZAKMAI PROGRAMJA

MOCORGÓ TAGBÖLCSŐDE SZAKMAI PROGRAMJA

RÓZSAKERT TAGBÖLCSŐDE SZAKMAI PROGRAMJA

NAPRAFORGÓ TAGBÖLCSŐDE SZAKMAI PROGRAMJA

ZÖLDIKE TAGBÖLCSŐDE SZAKMAI PROGRAMJA

2. SZ. MELLÉKLET: AZ EGYESÍTETT BÖLCSŐDE HÁZIRENDJE

3. SZ. MELLÉKLET: MEGÁLLAPODÁS ÉS ÉRTESEITÉS

4. SZ. MELLÉKLET: SZERVEZETI ÉS MŰKÖDÉSI SZABÁLYZAT

**EGYESÍTETT BÖLCSŐDE
LEÁNYKA TAGBÖLCSŐDE**

SZAKMAI PROGRAM

TELEPHELY ADATAI:

Az intézmény neve: Egyesített Bölcsőde
Székhelye: 1221 Budapest Leányka utca 40/a
Telephely neve: Leányka tagbölcsőde
Címe: 1221 Budapest, Leányka utca 40/a
Telefon/Fax: +36(1)4820053
Férőhelyszám: 140 fő
Nyitva tartás: H – P; 6⁰⁰ – 18⁰⁰ óráig
E-mail: leanyka@bolcsode22.hu
Honlap: www.bolcsode22.weebly.com

Ellátási terület, célcsoport:

XXII. kerület – Budafok-Tétény közigazgatási területe

Ellátás formái:

Gyermekek napközbeni ellátása – Bölcsődei ellátás, a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.) 42. § (1) bekezdés
Időszakos gyermekfelügyelet, Gyvt. 42. § (4)

Programért felelős:

Keszthelyiné Bajusz Csilla tagbölcsődevezető

A Leányka tagbölcsőde bemutatása

Tagbölcsődénk a Leányka utcai lakótelepen, a kerület „kapujában” épült 1976-ban, jelenleg 140 férőhellyel nyújt bölcsődei alapellátást, 11 bölcsődei csoportban.

Célul tűztük ki a családias, esztétikus környezet kialakítását, szépen gondozott zöld kertrészeinkkel, a magas és árnyat adó fákkal üde színfoltja vagyunk a környéknek.

A csoportszobákban sok színes, modern, érdekes és változatos játékot, sokféle mozgásfejlesztő eszközt kínálunk a gyermekek korának és fejlettségének megfelelően. A kuckók és pihenő sarkok az elvonulást, a tágas udvarrészek a szabad mozgást biztosítják.

Nevelői programunk előtérbe helyezi a játéktevékenység fejlődésének elősegítését a szabad választás lehetőségével, a gyermeki kreativitás támogatásával, elismeréssel, együtt játszással, ötletadással. A kisgyermeknevelők tudatos nevelői munkájának részét képezi a gyermekek játék, illetve manuális tevékenységének összehangolt, átgondolt szervezése. A bábjáték a mindennapok fontos része.

A nevelési környezet kialakítására az odafigyelés, az esztétikum és az életkori sajátosságok figyelembe vétele a jellemző.

Szakembereik munkájának középpontjában a támogató, dicsérő és elismerő nevelői magatartás áll, mely elősegíti az aktív gyermeki tevékenység, az egészséges személyiségfejlődés és az önállóság kialakulását.

A tagbölcsőde teljes integrációban fogadja a sajátos nevelést igénylő kisgyermekeket. A különleges gondozási-nevelési igényű kisgyermek bölcsődei ellátása lehetővé teszi, hogy a Pedagógiai Szakszolgálat által egyénre szabott fejlesztő programokkal segítsük a gyermek optimális fejlődését és biztosítsuk a szülőkkel való együttműködést. Lehetőséget teremtünk arra, hogy a szülők figyelemmel kísérhessék gyermekük bölcsődei fejlődését, választ kaphassanak kérdéseikre. A bölcsődei szakember a gyermekkel való foglalkozás során az alkalmazott módszereiben figyelembe veszi, hogy nála a tanulási folyamat hosszabb időt vesz igénybe és ebben direktebb módon kell részt vennie.

A gyakorlati gyermekellátás mellett központi feladatként konzultációk, látogatások, továbbképzések szervezésével, szakmai tanácsadással, szakmai képzések gyakorlati vezetésével, kutatásokban és hatósági ellenőrzésekben való részvétellel segítik a napközbeni kisgyermekellátásban dolgozók és az azt szervezők munkáját.

Az egészséges életmód kialakításához a gyerekek sokat tartózkodnak a szabad levegőn, amihez változatos mozgás és játéktevékenységet biztosítunk. A bölcsődei kertjeinket és a zöld felületet különös odafigyeléssel gondozzuk és vigyázzuk.

A csoportszobákban télen párologtató edényeket használunk. A felső légúti megbetegedések kivédésére só szobát működtetünk, amit a csoportok folyamatosan látogatnak.

Helyes higiénés szokásokat alakítunk ki az étkezés, tisztálkodás, pihenő idő terén.

A betegségek közvetlen megelőzése:

a) Vitamin és ásványi anyag bevitel

Intézményünkben nagy gondot fordítunk a vitamin és ásványi anyagok megfelelő mennyiségű bevitelére. Figyelemmel kísérjük a D vitamin profilaxist és a kötelező védőoltások beadásának rendjét. Ezeket az információkat a gyermekek egészségügyi törzslapján nyilvántartjuk.

b) Gyermekfogászati prevenció

Természetes megelőzési formaként alkalmazzuk a korszerű kisgyermektáplálás elveit, a cukor fogyasztás csökkentésével, a rágásra neveléssel és az édes italok helyett adott vízzel. Szokásalakítás céljából két éves kortól elkezdjük a szájöblítés bevezetését, majd ennek folytatásaként az óvodába történő átmenet környékén a fogkrém nélküli fogmosást.

c) Levegőzés

A szabadban történő játék és a levegőn való altatás egyaránt érinti a levegőzés körét. Mértékét az évszakok, időjárási viszonyok, hőmérséklet és a gyermekek életkora határozza meg. A levegőn való tartózkodást csak rendkívüli időjárási körülmények (kánikula, eső, erős havazás, orkánszerű szél, sűrű köd, rendkívüli hideg) esetében mellőzzük. Nyári időszakban fokozott figyelmet fordítunk a napvédelemre. Délelőtt 11-15 óra között a gyermekek nem tartózkodnak közvetlen nap-sugárzásnak kitett helyeken, a kertben való tartózkodás alatt fényvédő krémmel óvjuk a szabadon lévő bőrfelületet, és nagy hangsúlyt fektetünk a megfelelő folyadékpótlásra. A saját működtetésű konyha változatos, a korosztálynak megfelelő étrenddel, rugalmasan biztosítja az igényeket: sok zöldséget, gyümölcsöt kínálunk, szükség esetén diétás ételt. Lehetőséget teremtünk szakembereinkkel való találkozáshoz - gyógypedagógus, gyermekpszichológus, gyermekvédelmi felelőssel.

Tárgyi környezet

Egy bölcsődei gondozási egység 24-28 gyermek elhelyezésére szolgál, gyermeköltözőből, fürdőszobából és 2 gyermekszobából áll.

A Leányka tagbölcsőde tárgyi feltételei a szakmai alapprogram végrehajtásához megfelelőek mind az épület mind pedig a berendezési-felszerelési tárgyak vonatkozásába, ennek ellenére a folyamatos karbantartás és felújítás elengedhetetlen a megfelelő színvonalú ellátáshoz.

A bölcsőde berendezését úgy alakítottuk ki, hogy megfelelően szolgálja a gyermekek gondozását-nevelését. Sokat dolgozunk azon, hogy az épület tiszta, gondozott, esztétikus legyen.

A gyermekek részére világos, méretre megfelelő csoportszobák állnak rendelkezésükre. A csoportszobák berendezése biztonságos, a gyermekek egészségének óvását és mozgásterük biztosítását szolgálják.

A tárgyak, bútorok a gyermekek méreteinek megfelelően könnyen mozgathatók, a játékok és az eszközök elérhető helyen találhatóak. A bútorok egyben játékszerek is lehetnek, mellyel a gyermekek kreativitásukat fejleszteni tudják. Törekszünk a színek, formák harmóniájának a megteremtésére. A gyermekek mozgásterének növelése érdekében a bútorok mozgásával kitérítjük a csoportszoba esetenként szűk kereteit. Lehetőség van az egyik csoportszobából a másik csoportszobába történő átjárásra, a gyermekek kommunikációjának és kooperációjának elősegítése érdekében.

A gyermekmosdók és WC-k a gyermekek méreteihez igazodnak.

Tagbölcsődénkben megfelelő mennyiségű játékeszköz áll a gyermekek rendelkezésére.

Játszóudvar, játszókert

Az udvar a gyermekek szabadban végzett tevékenységének kiszolgálója, élettere. Gyermekeink nagy kertben, jó levegőn, korszerű játékeszközök között mozoghatnak.

Rögzített és mobil eszközök segítik a gyermekek mozgásfejlődését, sokféle mozgás gyakorlására adnak módot. A játékokat zárható játéktároló helyiségekben tároljuk. A kert fejlesztése, karbantartása folyamatos feladatunk.

A gyermekek számára biztosítjuk egész éven át az udvari kinn tartózkodást, a víz, napfény, árnyék, mozgás és tevékenykedés lehetőségét.

Telepített játékeszköz a két pancsoló, és öt faház. Minden csoporthoz külön ponyvával felszerelt homokozó tartozik, ezekben a gyermekek változatos játékokkal, vödörrel, formákkal, lapátokkal, gereblyékkel, kisautókkal, markolókkal és forgós játékokkal játszhatnak. Több mobil műanyag mászóka, házikó, bújócskázós hellyel, csúszdával található az udvaron. A gyerekek előszeretettel használják a különféle kis motorokat, futóbicikliket, tricikliket. Nyáron a gyermekek asztalok mellé, padokra telepedhetnek le, akár kint „olvashatnak” is.

Ellátandó célcsoport

A Gyvt. 42/A § értelmében a gyermek húsz hetes korától nevelhető és gondozható. Ha a gyermek a harmadik életévét január 1-je és augusztus 31-e között tölti be, az adott év augusztus 31-éig; ha a harmadik életévét szeptember 1-je és december 31-e között tölti be, a következő év augusztus 31-éig, ha a szülő, törvényes képviselő nyilatkozik arról, hogy a gyermek napközbeni ellátását eddig az időpontig bölcsődei ellátás keretében kívánja megoldani.

A bölcsődei ellátásban a sajátos nevelési igényű, illetve a korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermek annak az évnél az augusztus 31. napjáig vehet részt, amelyben a hatodik életévét betölti.

Ha a gyermek harmadik életévét betöltötte, de testi vagy szellemi fejlettségi szintje alapján még nem érett az óvodai nevelésre és óvodai jelentkezését a bölcsőde orvosa nem javasolja, továbbra is a bölcsődében gondozzuk a negyedik életévének betöltését követő augusztus 31-ig.

Tagbölcsődénk filozófiája

Kiegyensúlyozott, jól működő, egészséges társadalom csak egészséges, jól működő családokból épülhet fel. A családoknál komoly problémát jelenthet az a körülmény, amikor az anyáknak munkába kell állniuk a család gazdasági, anyagi szükségleteinek kielégítése miatt. Ez megváltoztatja a családok szervezeti életét, szerkezetét, ezáltal feladatai ellátásának körülményeit, színvonalát.

Ennek segítése, támogatása a bölcsődei ellátórendszeren keresztül megoldottnak látszik 20 hetes - 3 éves korú gyermekek esetén. Ehhez igazodva figyelembe kell vennünk a végbement, illetve végbemenő változásokat, igényeket, elvárásokat. Ez képez egy rugalmas, de mégis jól megalapozott szakmai utat, célirányt.

Lényegesnek tarjuk, hogy a bölcsődei ellátáson belül a hangsúly a gyermekek személyiségének kibontakoztatásának segítségével legyen a mindennapi munkában. A jól megválasztott játékokkal, a megfelelő eszköztárral visszavezethető a gyermek életébe a természet- és környezetbarát hozzáállás, ismeretszerzés, tudástár bővítés.

Az ehhez szükséges gondozási-nevelési munka magas színvonalú, jól szervezett kivitelezése elengedhetetlen. A nevelési környezet kialakítására az odafigyelés, az esztétikum és az életkori sajátosságok figyelembe vétele a jellemző.

Kapcsolat a szülőkkel

A szülők és a bölcsőde folyamatosan, kölcsönösen tájékoztatják egymást a gyermek fejlődéséről; ez alapvető fontosságú a személyre szóló bölcsődei nevelés-gondozás kialakításában, és a családokat is segíti a gyermek nevelésében.

A korrekt partneri együttműködés feltétele a kölcsönös bizalom, az őszinteség, a hitelesség, a személyes hangvétellő (de nem bizalmaskodó), etikai szempontból megfelelő, az érintettek személyiségi jogait tiszteletben tartó, tapintatos, folyamatos kommunikáció, az információ megosztása.

A kapcsolattartásnak, tájékoztatásnak több formája van, egyéni kapcsolattartási formák: beszélgetés érkezéskor és hazamenetelkor, családi füzet, családlátogatás, csoportos kapcsolattartási formák: szülői értekezletek és szülőcsoportos beszélgetések, hirdetőtábla, nyílt napok, írásos tájékoztatók, szervezett programok, stb. Mivel mindegyik más-más szerepet tölt be, célszerű párhuzamosan minél többet alkalmazni közülük.

Kiemelten kezeljük:

- a kölcsönös tájékoztatást,
- a korrekt partneri együttműködést,
- tapintatos kommunikációt.

Tagbölcsődénkben a következő kapcsolattartási formák megtalálhatók:

- Családi füzet

Minden fontosabb eseményről írásban is tájékoztatjuk a szülőt, a kisgyermeknevelők a gyermek egy éves kora alatt havonta, egy éves kora után negyedévente tájékoztatást adnak írásban a szülő felé a gyermek fejlődéséről.

- A családlátogatás

Célja: a családdal való kapcsolatfelvétel, a gyermeknek és a szülőknek otthoni környezetben való megismerése, a szülő bővebben informálódhat a bölcsődei életéről, jobban megismeri azokat a kisgyermeknevelőket, akikre gyermekét bízta.

A családi élet az emberek intim szférájához tartozik, ezért a családlátogatás lehetőségének ajánlásakor, az időpont megválasztásakor, a családlátogatás alatt és után a család kívánságait mindenképp tiszteletben kell tartani (a családlátogatás előli elzárkózást is).

- Szülőcsoportos beszélgetések

Tematikus beszélgetések a csoport kisgyermeknevelőinek vezetésével a csoportba járó gyermekek szüleit foglalkoztató nevelési témáról. A problémák megosztása, egymás meghallgatása segíti a szülői kompetenciaérzés megtartását.

- Évi 3 alkalommal szervezzük, csoportszobánkét tartjuk,
- nagy hangsúlyt fektetünk a beszélgetés témáinak kiválasztására,
- több szempont figyelembevételével jelöljük ki az időpontot,
- személyre szóló meghívót készítenek a gondozónők,
- kellő odafigyeléssel, felkészülnek a kiválasztott témából,
- odafigyelnek a beszélgetés helyiségének kényelmes berendezésére
- a beszélgetés beindulásáig az intézményvezető vagy helyettese is részt vesz, a találkozón
- fontos feladata a beszélgetést vezető gondozónőnek-, moderátornak a téma mederben tartása.

- Családi délutánok, szülőkkel közös programok:

- Márton-nap
- Mikulásváró
- Karácsonyi készülődés – Luca nap - Adventi kézműveskedés
- Farsangoló
- Húsvéti készülődés
- Anyák napja
- Nyílt napok
- Juniális – Gyermek nap - családi nap
- Búcsúztatók

Beszoktatás (adaptáció) – szülővel történő fokozatos beszoktatás

A szülővel történő fokozatos beszoktatás a családdal való együttműködést helyezi előtérbe. Az anya vagy az apa jelenléte biztonságot ad a kisgyermeknek, és megkönnyíti az új környezethez való alkalmazkodását. A kisgyermek és a kisgyermeknevelő között fokozatosan kialakuló érzelmi kötődés segíti a gyermeket új környezetének elfogadásában, jelentősen megkönnyíti a beilleszkedést a bölcsődei közösségbe, mérsékeli az adaptáció során mutatkozó stresszreakciók (pl. étkezési, alvási nehézségek, nyugtalanság, sírás, tiltakozás, a szülőhöz való fokozott

ragaszkodás, a viselkedésben, szokásokban, az önállóság terén jelentkező esetleges változások stb.). súlyosságát, időbeni elhúzódását.

Fontos:

- A tagbölcsődevezető a kisgyermeknevelővel együtt korrekt tájékoztatással kell, hogy megteremtse az együttműködés feltételeit.
- A szülő részéről a módszer elfogadása, és együttműködő részvétel.
- A beszoktatás időtartama a gyermek alkalmazkodásának segítése érdekében legalább 2 hét legyen, de mindenképpen a gyermek igényeihez igazodjon.
- Az első héten az anyával (szülővel) együtt van jelen a gyermek. Ebben az esetben a szülő végzi a gondozási műveleteket, és a kisgyermeknevelő fokozatosan átveszi a gyermek gondozását, amit a gyermek idővel elfogad és a szülő már csak megfigyelő. Kis léptekkel emeljük az itt tartózkodás idejét, gyakorolni kezdik a búcsúzás, érkezés élményét.
- Ideális esetben a második hét végére már a gyermek a szülő állandó jelenléte nélkül van a csoportban. A társ gondozónő ebben a szakaszban már kapcsolatot vesz fel a gyermekkel.
- Az alvás és étkezés jelenti a beszoktatás alatt a legnagyobb nehézséget a gyermeknek, ezért fontos hogy az étkezés, elaltatás és az ébredés idejében a szülő a bölcsődében tartózkodjon, és minden új gondozási folyamatot Ő végezzen először saját gyermekével.
- Egy kisgyermeknevelő egyszerre csak egy gyermek beszoktatását végezheti, hogy a szakmai elvek figyelembevételével az egyéni, otthoni szokásokat is be tudja építeni.
- Beszoktatás megszervezéséhez/kivitelezéséhez beszoktatási ütemtervet készítünk.

A beszoktatás hatékonysága, az eredményesség egyértelműen a család és a bölcsőde aktív együttműködésében rejlik. A gyermek adaptációja nem zárul le a második hét végén, hanem egy folyamat része. Ahhoz, hogy egy kisgyermek beilleszkedjen, megtalálja a helyét a csoportban, igazán felszabadult, elfogadó legyen, még a következő hetek is gyakran szükségesek, amikor már rendszeres bölcsődei életet éli.

Saját kisgyermeknevelő - rendszer

A saját kisgyermeknevelő-rendszerben több figyelem jut minden gyermekre, számon lehet tartani a gyermekek egyéni igényeit, problémáit, szokásait, elsősorban a „saját” kisgyermeknevelő segíti át őket a bölcsődei élet során adódó nehézségeken. A kisgyermeknevelő elsődleges feladata, megismerni a gyermekek egyéni igényeit, szükségleteit,

ezáltal is segítsék az első közösségbe való beilleszkedésüket. Törekedni kell az egyéni bánásmód elvének érvényesítésére.

Napirend

A jól szervezett, folyamatos és rugalmas napirend a gyermekek igényeinek, szükségleteinek kielégítését, a nyugodt, folyamatos gondozás feltételeit, annak megvalósítását kívánja biztosítani, megteremtve a biztonságérzetet, a kiszámíthatóságot, az aktivitás és az önállósodás lehetőségét

A napirend függ a gyermekcsoport életkori összetételétől, fejlettségétől, szükségleteitől, de befolyásolják azt az évszakok, az időjárás, a csoportlétszám és egyéb tényezők (pl. az intézmény nyitása, zárása, stb.) is.

Kialakításának további feltételei a személyi állandóság (saját gondozó-rendszer), a tárgyi feltételek, a jó munkaszervezés, a kisegítő személyzet összehangolt munkája, a gyermekek otthoni életének, életritmusának lehetőség szerinti figyelembe vétele.

Intézményünkben a napirend összeállítása gyermekcsoportonként az alábbi szempontok szerint történik:

Figyelembe vesszük az egyéni igényeket, életkori sajátosságokat valamint a csoportlétszámot. A napirendünk mindig az aktuális évszakhoz, és ezen belül az időjáráshoz igazodik. Figyelembe vesszük a gyermekek érkezését és távozását a napirend kialakításakor. A kisgyermeknevelő munkarendje a gyermekek napirendjéhez igazodik. A technikai személyzet munkája a gyermekek napirendjével összehangolt. Lehetőség szerint alkalmazkodunk a gyermekek otthoni életritmusához, az adaptáció idején kiemelten. A napirend a gyermekcsoporthoz kapcsolódóan megfelelően dokumentált és nyilvános.

A bölcsődei nevelés, gondozás főbb helyzetei

Tagbölcsődénkben a nevelés és a gondozás egységet alkot, valamennyi helyzetben biztosítani kell a gyermek számára, hogy érdeklődésének, pillanatnyi pszichés szükségletének megfelelően ismerkedhessen tárgyi és személyi környezetével. A nevelés és gondozás minden helyzetében biztosítani kell a gyermek szabad aktivitás iránti igényének és kompetencia érzésének erősödését.

- Gondozás

Intézményünkben a kisgyermek gondozása olyan bensőséges interakciós helyzet a kisgyermeknevelő és gyermek között, melynek elsődleges célja a gyermek alapvető szükségleteinek kielégítése és a szükségletek önellátásra való nevelése.

- Játék

A játék a gyermekkor legfontosabb tevékenysége, segíti a világ megismerését és befogadását, elősegíti a testi, az értelmi, az érzelmi és a szociális fejlődést. Kisgyermeknevelőink a játék feltételeinek (megfelelő légkör, élmény, hely, idő, eszközök) megteremtésével és tudatos nevelői magatartásukkal (támogató, engedő, elfogadó attitűd) segítik az elmélyült, szabadon választott, nyugodt játéktevékenységet, a kreativitást. Biztosítják a játékban rejlő kezdeményezési lehetőségeket, szerepvállalást, támogatják a társas kapcsolati fejlődést, a társak viselkedésének mintanyújtó szerepét, segítve a szociális képességek fejlődését, különös figyelmet fordítanak maga a játék és a többi gyermekkel való együttlét élményt nyújtó örömforrás szerepére.

- Tanulás

Kisgyermekkoriban tanulásnak tekintünk minden olyan tapasztalatot és/vagy információszerzési folyamatot, amelyben tartós változás jön létre a viselkedésben és/vagy a gondolkodásban. Mindezeket figyelembe véve intézményünkben a tanulás tevékenység, ill. tevékenységbe ágyazottan történik, melynek legfontosabb irányítója a személyes kíváncsiság, az érdeklődés.

- Mozgás

A kisgyermek mozgásigénye óriási, a mozgás számukra a játék egyik lehetősége és örömforrás is egyben. A rendszeres szabad mozgás hatására bővülnek tapasztalatai, ismeretei. Fejlődnek testi képességeik, kialakul a helyes testtartás, a harmonikus szép mozgás. Jelentős szerepe van az egészség megővésében, a szervezet biológiai egyensúlyának fenntartásában.

- Mondóka, ének

Az örömteli, élmény-gazdag mondóka, ének-zene a hallás-és ritmusérzéken kívül segíti a helyes légzés kialakulását.

Fontos, hogy a gyermek számára az ének a mondóka ne csak a nap egy bizonyos szakaszára korlátozódjék, hanem bármikor legyen lehetőségük e tevékenységekre. Legyen lehetőség az ünnepekhez kapcsolódó szokások, zenék, dalok megismerésére, a hagyományok ápolására.

A gyermekek szívesen és sokat énekelnek, mondókáznak. A kiegyensúlyozott boldog gyermek spontán énekel, dallamokat, szövegeket talál ki, szívesen hallgatja a kisgyermeknevelő éneklését, hangszerjátékát.

Megtanulja, felismeri a különféle zörejeket, hangokat, társak és a hangszerek hangját, képesek a természet és a környezet hangjainak finom eltéréseit megfigyelni. Figyelmesen hallgatják, élvezik a zenét.

- Vers, mese:

A mesélés, verselés, a képeskönyv nézegetés nagy hatással van a kisgyermek értelmi, érzelmi és szociális fejlődésére. A mesének tartalma, a versnek ritmusa, zeneisége, a képeskönyvnek viszont tartalma és esztétikuma az elsődleges örömforrás.

Fontos, hogy a kisgyermeknevelő teremtsen meg a mindennapi verselés, mesélés lehetőségét és feltételeit, tegye lehetővé, hogy életkorának és érdeklődésének megfelelő irodalmi élményhez juthasson a kisgyermek. A ritmusos mozgással egybekötött mondókák, versek játékos érzéki-érzelmi élményt nyújtsanak, a mesék, versek által gazdagodhasson a gyermek fantázia világa, gondolkodása, nyelvi kifejező készsége, szókincse.

- Alkotó tevékenység

Komplex élményt nyújtanak a gyermek számára, mind az érzékelésben, mind a fantáziában, játékban. A gyermek tér-, forma-, színeképzésének gazdagítása, esztétikai érzékenységük, szép iránti fogékonyságuk, igényességük alakítása a cél.

A kisgyermeknevelő feladata, hogy nyújtson vizuális tapasztalatot életkoruknak megfelelően, teremtsen meg a feltételeket a gyermek ábrázoló, konstruáló képességének fejlődéséhez. Elegendő időt adjon a tevékenységekhez, tegye lehetővé, hogy bármikor kedvükre rajzoljanak, fessenek, gyurmázzanak, ollóval vágjanak, tépjenek. Juttassa el a gyermekeket az alkotás öröméhez, ismertesse meg a gyermekeket a különféle anyagokkal, technikákkal.

Az intézményen belül és más intézményekkel való együttműködés módja

A bölcsőde - egymás kompetencia határainak kölcsönös tiszteletben tartásával - együttműködik mindazokkal, akik a családoknak nyújtott szolgáltatások és ellátások során a gyermekkel, illetve a gyermek családjával kapcsolatba kerülhetnek (védőnői szolgálat, házi gyermekorvosi szolgálat, nevelési tanácsadó, családsegítő központ, óvoda, képző intézmények, a korai fejlesztés szakemberei, gyermekvédelmi szakellátás, gyámhivatal).

Család - Bölcsőde kapcsolat

A családokhoz való viszony (intervenciós személet) egyszerre rugalmas és intenzív alakítása tehát a kisgyermeknevelő egyik kulcskompetenciája.

A gyermekek kompetenciái a családtagok kompetenciáitól is függenek, részben öröklött képességek formájában, részben környezeti hatásként. Ezért is, és a családokkal való szoros

együtműködés okán is, a gyerek és családja együttességének figyelembe vétele miatt, az intézmény feladata, hogy nyitott házként üzemeljen a szó szoros értelmében.

A bölcsődei gondozás-nevelés, a családi neveléssel együtt, azt kiegészítve szolgálja a gyermek fejlődését. Tevékenységét a vonatkozó gyermeki és szülői jogok, és kötelességek figyelembe vételével végzi.

A bölcsődelátogatás, a családlátogatás, a szülővel történő fokozatos beszoktatás és a napi találkozások során a szülők megismerik a bölcsődei nevelés elveit és gyakorlatát, a kisgyermeknevelő pedig a szülő segítségével megismeri a gyermek egyéni szokásait. Ezek a tapasztalatok kölcsönösen segítik az együtműködés megvalósulását.

Budafok-Tétényi Család- és Gyermekjóléti Központ

A tagbölcsődénk a gyermekvédelem egyik első jelzőintézménye, jelzőrendszere, mert a gyermek a nap jelentős részét nálunk tölti. Fontos, hogy időben észrevegyük a problémát, és még kellő időben jelzéssel éljünk a megfelelő szolgálat felé, ez is a prevenciót, megelőzést szolgálja. A hátrányos helyzetű kisgyermek segítése, megkülönböztetett figyelmet kap bölcsődénkben. Fontos feladatunk az egészséget veszélyeztető tényezők megelőzése, felismerése és megszüntetése.

Egyéb kapcsolatok

A kompetenciahatárok kölcsönös tiszteletben tartásával kooperatív kapcsolatokat kell kialakítani mindazokkal az intézményekkel, melyekkel a családok kapcsolatba kerülnek / kerülhetnek (többek között: Védőnői Szolgálat 22., gyermekorvosokkal, Budafok-Tétényi Család- és Gyermekjóléti Központ, Szakértői Bizottságokkal).

A bölcsődék és a különböző (bölcsődei hálózaton belüli és a családsegítés területén működő) civil szervezetek közötti együtműködés sok tekintetben hozzájárulhat a bölcsődei ellátás fejlődéséhez, az ellátást igénybe vevő családok szükségleteihez, elvárásaihoz történő igazodást segítheti.

Mivel tagbölcsődénk kisgyermeknevelők gyakorlati oktatásában is részt vesz, így meg kell említeni a továbbképző intézményekkel és főiskolákkal való kapcsolattartás fontosságát is.

A szolgáltatásról szóló tájékoztatás formája

A szolgáltatás igénybe vételének lehetőségeiről a szülők tájékozódhatnak a tagbölcsődében lévő félfogadáson, illetve minden év áprilisában a „Bölcsődekóstoló” program keretén belül.

Tagbölcsődénkben a beiratkozás utáni felvétel során a szolgáltatásról a szülők tájékoztatást kapnak írásban (házirend) és szóban (első interjú – személyes beszélgetés, szülői értekezlet). A tájékoztatás tartalmazza az ellátás tartalmát és feltételeit; az intézmény által vezetett és az adott gyermekre vonatkozó nyilvántartásokat, valamint az azokba történő betekintés módját; a család és a bölcsőde kapcsolattartásának formáit; a házirendet; a panaszjog gyakorlásának módját, jogokat és az érdekképviselő működését; a fizetendő személyi térítési díjat. A tájékoztatást követően az ellátásra jogosult gyermek törvényes képviselője megállapodást köt az intézménnyel, melyben egyben nyilatkozik, hogy az általa megadott személyes adatok a valóságnak megfelelnek, és ha abban változás áll be azt köteles jelezni, valamint az ellátásról a tájékoztatást megkapta.

Érdekképviselő - Érdekképviselői Fórum

A Fórum működésének célja, hogy a gyermek érdekeit, és jogainak érvényesítését szemelőt tartva a törvényes képviselők, az Intézmény és a Fenntartó képviselői együttműködjenek. Feladata az álláspontok feltárása, vélemények és információk cseréje, a különböző fejlesztések és törekvések ismertetése, valamint egyeztetése.

A Fórum Szervezete: A Fórum szavazati jogú választott tagjai: az ellátásban részesülő gyermek szülei vagy más törvényes képviselői, az intézmény dolgozóinak képviselője, a Fenntartó képviselője.

A Fórum tagjai sorába az ellátásban részesülő gyermek szülei (törvényes képviselői) önmaguk közül három képviselőt választhatnak. Az intézmény közalkalmazottai a Fórum tagjai sorába önmaguk közül egy képviselőt választhatnak.

A szolgáltatást nyújtók folyamatos szakmai felkészültségének biztosításának módja, formái

Dolgozók száma, munkaköre

Programunkhoz az alapvető szakmai feltételek adottak, a megvalósulást segíti továbbá, hogy kisgyermeknevelőink magasabb fokú képzésekben, házi, akkreditált és önképzés formájában is rendszeresen képezik magukat.

A kisgyermeknevelők munkáját minden egységben egy dajka segíti, aki gyermekfelügyeleti, kisegítői, higiéniai és egyéb feladatokat lát el.

Tagbölcsődénk álláshelyei:

- 1 fő tagbölcsődevezető

- 24 fő kisgyermeknevelő
- 6 fő bölcsődei dajka
- 1 fő takarító
- 1 fő kertész
- 7 fő konyhai dolgozó

A gyermekek egészséges fejlődését az Egyesített Bölcsőde orvosa kíséri figyelemmel, aki heti két alkalommal látogat el tagbölcsődénkbe, biztosítva a megfelelő orvosi ellátást.

Képzések, továbbképzések, oktatás

A továbbképzéseken való részvételekkel célunk, hogy példát mutassunk a kerület többi bölcsődéjében dolgozó kisgyermeknevelőknek.

Továbbra is terep/gyakorló intézményként szolgálunk a csecsemő- és kisgyermek szakos hallgatók, tanulók számára.

Gyermekvédelem

Gyermekvédelmi tevékenységünk célja, hogy segítséget nyújtsunk a családoknak szociális és pedagógiai területen gyermekük neveléséhez. Segítünk minden hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű és/vagy veszélyeztetett gyermeket a problémát kiváltó okok feltárására vonatkozóan: megfelelő információk gyűjtésével (családlátogatás, egyéni beszélgetés, megfigyelés), helyi sajátosságok, környezeti adottságok ismeretével, nevelési hiányosságok felmérésével, anyagi problémák (rossz lakáshelyzet, alacsony jövedelem stb.), egészségügyi gondok feltárásával (betegség).

A helyi szakmai program működésének, ellenőrzésének rendszere

A bölcsődében több rétegű ellenőrzési feladatokat kell végezni. A nevelési, gondozási program csak a pedagógiai munkáról szól, ezért itt csak a program bevalásának és a bölcsőde pedagógiai munkájának ellenőrzését kell rögzíteni.

A nevelői munka felelős vezetője a tagbölcsődevezető, ezért az ellenőrzés is alapvetően az ő feladata. Az ellenőrzésbe bevonhatja a tagbölcsőde kisgyermeknevelőit.

A programhoz szorosan kapcsolódik:

- a tagbölcsőde éves munkaterve,
- a csoportok éves terve (új gyermekek esetén beszoktatási- és családlátogatási terv).

- a csoportdokumentumok
- a gyermekek fejlődéséről készült feljegyzések.

A tagbölcsőde munkatervét évente, a csoportok munkatervét, a csoportdokumentumokat és a gyermekek fejlődéséről készült feljegyzéseket félévente kell ellenőrizni.

Az ellenőrzés kiterjed:

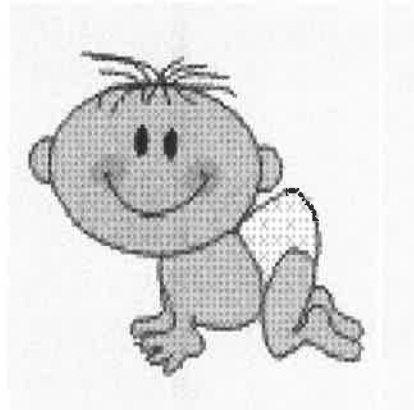
- a dokumentumok ellenőrzésére,
- a gyakorlati munka ellenőrzésére.

A gyakorlati munka ellenőrzése során értékelni kell a kisgyermeknevelő gyakorlati munkájának színvonalát. A kisgyermeknevelők gyakorlati munkájának ellenőrzése során fő irányelv a kisgyermeknevelő pedagógiai önállóságának elfogadása.

Az ellenőrzés kiterjed arra is, hogy a csoportban dolgozó két kisgyermeknevelő mennyire beszél meg és értékeli egymás közt a csoport és az egyes gyermekek fejlődését. A nevelői értekezlet az értékelésen kívül lehetőséget, ösztönzést kell, hogy adjon a megújulásra, továbbképzésekre, a program magasabb szintű végrehajtására.

Egyesített Bölcsőde
Mocorgó tagbölcsőde

SZAKMAI PROGRAM

TELEPHELY ADATAI:

Az intézmény neve: Egyesített Bölcsőde
Székhelye: 1221 Budapest Leányka utca 40/a
Telephely neve: **Mocorgó tagbölcsőde**
Címe: 1222 Budapest, Vöröskereszt utca 13.
Telefon/Fax: +36(1)4825291
Férőhelyszám: 54 fő
Nyitva tartás: H – P; 6⁰⁰ – 18⁰⁰ óráig
E-mail: mocorgo@bolcsode22.hu
Honlap: www.bolcsode22.weebly.com

Ellátási terület, célcsoport:

XXII. kerület – Budafok-Tétény közigazgatási területe

Ellátás formái:

Gyermekek napközbeni ellátása – Bölcsődei ellátás, a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.) 42. § (1) bekezdés
Időszakos gyermekfelügyelet, Gyvt. 42. § (4)

Programért felelős:

Eisner Ágnes tagbölcsődevezető

I. Tagbölcsődénk filozófiája

Tagbölcsődénk a napközbeni kisgyermek ellátás korszerű követelményeinek megfelelően végzi tevékenységét. A jó minőségi munkavégzés a bölcsődei élet minden területén fontos célunk. A bölcsődei ellátás tekintetében egyre fontosabb szerepet kap a gyermekek egészséges testi és pszichés fejlődésének támogatása. Fontos, hogy a feltétel nélküli szeretettel és odafigyeléssel támaszt, nyugalmat, biztonságos érzelmi légkört teremtsünk a gyermekeknek.

Ennek elősegítése érdekében szükséges egyéb szakemberek (gyermekpszichológus, logopédus), foglalkoztatása, valamint a társintézményekkel, szakemberekkel való kapcsolattartás (gyermekorvos, védőnő, gyermekjóléti szolgálat, gyermekvédelmi felelős), azzal a céllal, hogy előadások, szülői klubok, egyéni megbeszélések keretében felkészítse a kisgyermeknevelőket, valamint a szülőket a problémák felismerésére, illetve megoldási javaslatokkal segítse.

**"Tudod-e, hogy a kezdet a legfontosabb,
s ilyenkor vésődik beléjük az a forma,
amelyet bennük kialakítani akarunk."**

(Platón)

I/1. Gyermek képünk

Célunknak és fontos feladatunknak tartjuk, a gyermekek harmonikus, nyugodt légkörben való fejlődését és nevelkedését. Minden gyermeknek egyéni fejlődési ritmusa van. A fejlődést, genetikai adottságok, a fejlődés-érés sajátos törvényszerűségei és a környezeti hatások együttesen határozzák meg.

I/2. Kisgyermeknevelői képünk

A kisgyermeknevelő attitűdjével, megjelenésével, szakmaiságával képviseli a bölcsőde értékrendjét, nevelési szemléletét. Munkáját tudatosan, felkészülten végzi. Empatikus magatartással fordul a kisgyermek felé, odafigyel a gyermekek igényeire, személyiségük alakulására. A gyermekek fejlődését maximálisan biztosítja oly módon, hogy ismeri a gyermekkor sajátosságait.

I/3. Bölcsőde képünk

**„a kisgyermeki játéknak az egyik legfontosabb eleme a belső kép,
ami a gyermekben megszületik játék közben,
s ami a játék a folyamán csodálatos változáson és átalakuláson mehet keresztül”**
(Vekerdi Tamás)

Arra törekszünk, hogy a tagbölcsődénkbe járó gyermekek éveik során minél több tapasztalati élménnyel gazdagodva fedezzék fel önmagukat, az őket körülvevő világot, a természetet. Önállósodási törekvéseiket támogatjuk. Választási, döntési lehetőséget biztosítunk, hogy tapasztalatokat szerezhessenek és kipróbálhassák önmagukat. Olyan értékeket közvetítünk, mint a tisztelet, szeretet, megbecsülés, a jóra és a szépre való törekvés, a közösségben való együttélés.

II. Minőségpolitikánk

A kisgyermekek életében jelentős és meghatározó szerepe van az első három évnek, mely a későbbiekben kihat a gyermek személyiségfejlődésére. A gyermek ebben az életszakaszban a legsérülékenyebb és egyben a legfogékonyabb, testileg, lelkileg egyaránt. Fejlődésük erősen függ környezettől, az őket körülvevő felnőttektől, az első közösségtől.

A bölcsőde fogalma

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) 43. § (1) bekezdése értelmében „A bölcsőde olyan bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, amely a gyermekek napközbeni ellátása keretében, a Bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramja szerint, jogszabályban meghatározott szakirányú végzettséggel rendelkező személy által, akár több csoportban nyújt szakszerű gondozást és nevelést.”

A bölcsőde feladata

A három éven aluli gyermekek nevelése-gondozása, harmonikus testi-szellemi fejlődésének segítése az életkori és egyéni sajátosságok figyelembevételével. A bölcsőde vállalhatja a hat éven aluli sajátos nevelési igényű gyermek korai fejlesztését, gondozását, fejlesztő felkészítését, amennyiben ennek tárgyi és személyi feltételeivel rendelkezik. A bölcsődék alapító okirattal rendelkező jogi személyek, szervezeti és szakmai önállósággal bírnak. Szervezeti önállóságuk szakmai önállóságuk garanciája.

A bölcsőde más intézménnyel összevontan is működhet, de ebben az esetben biztosítani kell önálló szakmai egységként történő működtetését. (Gyvt. 43. § (2)). Ha a bölcsőde alapfeladatát nem veszélyezteti, a bölcsődétérítési díj ellenében külön szolgáltatásként játszócsoportot, időszakos gyermekfelügyeletet, gyermekhotelt, egyéb, gyermeknevelést, segítő szolgáltatást működtethet, pl. gyermeknevelési tanácsadást, játék- eszközkölcsonzést működtethet, biztosíthat (Gyvt. 42. § (4)).

III. Tagbölcsődénk környezetének bemutatása

Tagbölcsődénk Budapesten, a dél-budai területen, a XXII. kerületben, kerületünk központjában helyezkedik el. Tömegközlekedési eszközzel minden irányból jól megközelíthető- Budafok-belváros, Budatétény, Nagytétény (33, 133, 114. 214, 213. busz), valamint a Hárosi vasútállomástól az elővárosi gyorsvasúttal Budapest centrumába a Déli pályaudvar felé rövid idő alatt el lehet jutni. A főútvonaltól kissé távolabb, lankás domboldalra épült, kísérleti típusú épület alapján. 1974 tavaszán, négy csoporttal, 40 férőhellyel nyitotta meg kapuit. A pavilon típusú könnyűszerkezetű épület összekötő folyosóval kapcsolódik az óvoda és bölcsőde gazdasági egységéhez. A közös intézményt lakótelep, valamint családi kertek házak veszik körül. Bölcsődés gyermekeink eleinte, zömében lakótelepről, napjainkban meghatározóan a kertek családi házból érkeznek, jó szociális körülmények közül. Egyre több nagycsaládból érkező gyermeket fogadunk. Az utóbbi időben jellemző, hogy a családok egyre fiatalabb (1-1.5 éves gyermekek elhelyezését igénylik), valamint az, hogy a Szülők munkahelyük megtartása érdekében vagy a család anyagi helyzete (hitelvállalás) miatt kérik a bölcsődei felvételt.

Nyitvatartási időnk: 6-18 h

IV. Missziós nyilatkozat

Tagbölcsődénk a hat hónapos és három éves kor közötti kisgyermek napközbeni gondozását, nevelését szolgálja. Igénybe vehetik azok a szülők, akik munkahelyi vagy egyéb elfoglaltságuk miatt gyermekük otthoni, napközbeni nevelését nem tudják biztosítani. Ha gyermekük fejlődése valamilyen módon eltér az átlagostól, integrált elhelyezést tudunk biztosítani.

Gondot fordítunk a korszerű táplálkozásra, az egészséges életmódra való nevelésre, s felvállaljuk a speciális diétát igénylő gyermekek étkeztetést. Tagbölcsődénk tálalókonyhával rendelkezik.

Mottónk: „ Játék- mozgás- tanulás”

A megismerési folyamatok fejlődését segítjük a játék feltételeinek körültekintő megteremtésével, a kisgyermeknevelő támogatja a gyermeket játékának támogató megerősítésével, megfelelő részvételével. Évszakok és ünnepek köré csoportosítva tervezi meg a kisgyermeknevelő a vers, ének, mese, játékos mozgás, alkotótevékenység lehetőségeit. Tiszteletben tartjuk a gyermekek spontán érdeklődését, kíváncsiságát, önkéntességét az örömteli játék során.

V. Célunk

Célunk, hogy a tagbölcsődénkben nevelkedő kisgyermekek biztonságban töltsék mindennapjaikat, kiegyensúlyozottan biztosítsuk fejlődésük töretlenségét.

V/1. Csoportbeosztás

Szervezése összehangolt, figyelembe vesszük, hogy az azonos életkorú, hasonló igényű kisgyermek egy csoportba kerüljenek. A gyermekcsoportok létszámát életkortól függően alakítjuk 12, vagy 14 fős-re, melyet az NM rendelet 46. §-a szabályoz. Sajátos nevelési igényű, illetve a korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermekeket 10-11 fős létszámmal teljes integrációs formában fogadjuk.

Beszoktatás

A szülővel történő beszoktatás nemcsak a gyermek számára jelent előnyöket, hanem hatással van a család-bölcsőde kapcsolatának alakulására is. Megváltoztatja a formális együttműködést azáltal, hogy lehetőséget nyújt a család és a bölcsőde nevelési-gondozási módszereinek összehasonlítására, a közös célok együttes megvalósítására. Kiemelt gondot fordítunk az otthon kialakult szokások, napirend megismerésére, melyet a beszoktatás alatt megismertünk és biztosítunk, mellyel megkönnyítjük a tagbölcsődébe való beilleszkedést, a kisgyermek új környezethez, személyhez való alkalmazkodását.

V/2. Napirend

A napirend kialakításában szintén alapvető szempont az életkori sajátosságok, az egyéni igények, a gyermekek otthoni napirendjének figyelembevétele, az állandóság, rendszeresség elvének alkalmazása, a csoport létszáma, és az évszakok. Fontos törekvés az egészséges életmódra nevelés, a szokások, önállóság kialakítása. Kiemelt figyelmet fordítunk a várakozási idő csökkentésére.

V/3. Nevelés- gondozás

A nevelés-gondozásegységet alkot, nem választható külön. Gyermekeinket az egyéni bánásmód, az aktivitás, az elfogadás elvén, az önállóság ösztönzésével, neveljük, gondozzuk. Nevelés-gondozás során ügyelünk a kommunikációra, gesztusok jelentőségére. Betartjuk a higiénés követelményeket, az egészség megőrzésére törekszünk.

V/4. Alapellátáson túli szolgáltatás

Tagbölcsődénkben időszakos gyermekfelügyeletet tudunk biztosítani, segítve a családokat. A szülőket és a külső érdeklődőket tagbölcsődénk bejáratán és a faliújságon elhelyezett szórólapokon valamint szóbeli információ alapján tájékoztattuk.

Célkitűzésünk:

- minél több család bevonása a program sorozatba,
- tagbölcsődénk helységeinek jobb kihasználtsága érdekében, kisebb átalakításokkal, nagyobb területet tudnánk biztosítani a közös programokhoz,
- az átalakítás lehetővé tenné szolgáltatásaink bővítését: játszócsoport, baba-mama klub (előadások, - tanácsadás), kreatív szoba kialakítása.

V/5. A nevelési elvek

Feladatainkat a Bölcsődei Nevelés- gondozás Országos Alapprogramjának alapelvei alapján határozzuk meg, az Egyesített Bölcsőde Szakmai Programja figyelembe vételével.

V/6. Egészségvédelem, egészséges életmód

A tagbölcsőde biztosítja az egészséges és minden szempontból (lelki és testi) biztonságos környezet kialakítását, az elsődleges szükségletek, igény szerinti kielégítését, az alapvető kultúrhygiénés szokások kialakítását: a mosakodás, az étkezés, a szobatisztaságra nevelés, az öltözködés, az alvás, a szabadlevegőn tartózkodás és a megfelelő pihenés terén. A jó szokások kialakításával és a levegőzés, mozgáslehetőségek biztosításával törekszünk a betegségek megelőzésére. Sósobánk működésével a prevenciót segítjük.

VI. A program bemutatása

Tagbölcsődénk a napközbeni kisgyermekellátás korszerű követelményeinek megfelelően végzi tevékenységét. A jó minőségű gondozás, nevelés szervezése megfelel a törvényi előírásoknak, a fenntartó által megfogalmazott működési feltételeknek, a bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramjában megfogalmazott feltételeknek. Gondoskodunk róla, hogy a szakemberek képzettsége, iskolai végzettsége az előírásoknak megfelelő legyen. Kisgyermeknevelőinket ösztönözzük a magasabb szintű szakképesítés megszerzésére, a folyamatos továbbképzéseken való részvételre, az önképzésre. A vezetők alapvető feladata, hogy jó munkaszervezéssel, a feladatok pontos meghatározásával, az optimális munkahelyi

körülmények megteremtésével segítsék a dolgozók hatékony munkavégzését. Az esztétikus, családi környezet kialakításával megteremtjük a gyermekek ellátásához szükséges ideális körülményeket. Minden adott lehetőséget kihasználva folyamatosan korszerűsítjük, bővítjük a tárgyi felszerelést. Ebben a tevékenységünkben fontos szerepet kap a kisgyermeknevelői, szülői kreativitás. A tagbölcsődénk preventív feladata a gyermekek egészséges életmódjának kialakítása, az egészség megőrzése. Tálalókonyhánkon, változatos, életkornak megfelelő egészséges étrendet biztosítunk gyermekeinknek. A nevelési-gondozási munka során érvényesítjük tapasztalatainkat, szerzett tudásunkat. Empátiával, szeretettel fordulunk a gyermekek felé. Gondoskodásunk során a gyermeki jogokat, a kisgyermekkor életkori sajátosságait tiszteletben tartjuk. Nevelési-gondozási munkánkat a bölcsődei gyermeknevelés alapelvei alapján végezzük, partneri kapcsolatban a szülőkkel. Jó kapcsolatot alakítunk ki a családokkal, figyelembe vesszük a szülők elvárásait, bővítjük az együttműködés lehetőségeit. Szakmai munkánk során fontos a társintézményekkel való kapcsolattartás, tapasztalatcsere. A bölcsőde kezdeményező a kapcsolatok alakításában.

Tagbölcsődénk a mai elvárásoknak megfelelően, törekszik a családok részére szolgáltatásokkal színesíteni a kisgyermek ellátás lehetőségeit. Időszakos gyermekfelügyelet, szülőklub, tanácsadás, nyílt nap, és egyéb programok kínálatát nyújtjuk az érdeklődő családoknak. Tagbölcsődénk gazdálkodásában törekszünk a takarékosági elvek betartása mellett jól hasznosítani a költségvetési keretet. Alapítványi, pályázati lehetőségekkel bővítjük az anyagi forrásokat.

Szakmai programunk további céljai:

- az ellátás színvonalának további emelése
- a munkánkban elért eredmények magasabb szintre emelése
- a tagbölcsődénk hírnevének további öregbítése
- a munkatársak magasabb szintű megbecsülése

Alapellátás kapacitása

- Tagbölcsődénk 54 gyermek befogadására képes
- Az épület 1974.-ben, kísérleti, könnyűszerkezetes, pavilon jellegű, bölcsődének adaptált épület. A csoportszobák fekvése déli-délkeleti fekvésű, természetes megvilágítása megfelelő.
- Játszókerthe mindkét gondozási egységből közvetlenül kapcsolódik az árnyékolóval ellátott teraszhoz, majd a füves játszókerthez, melyben homokozó, jó idő esetén

zuhanyzási lehetőség a kisgyermek számára, szabványnak megfelelő rögzített játszótéri eszközök és lombhullató fák találhatóak.

- Tagbölcsődénkben két gondozási egység, négy csoportszoba működik,
- egységenként: belépő-kocsitároló, öltöző a gyermekek részére, fürdőszoba, és 2 csoportszoba.
- Integrált csoportjainkban sajátos nevelési igényű, illetve a korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermekeket is rendszeresen fogadunk.
- Igény esetén a Pedagógiai Szakszolgálat alkalmazásában álló segítő szakemberek: gyógypedagógus, fejlesztőpedagógus, pszichológus, logopédus kollégák támogatják a kisgyermeknevelők munkáját, és állnak a családok rendelkezésére.
- Hallgatók számára (ELTE) gyakorlóhelyként igyekszünk olyan személyi, tárgyi feltételeket teremteni mely egyrészt igazodik a jogszabályi, képzőhelyi, hallgatói és korszerű szakmai igényekhez, másrészt felkészít a képesítővizsga sikeres teljesítésére.
- Az állatasszisztált foglalkozást indítottunk: A kutyás foglalkozások során a gyermek és a kutya között kialakuló kölcsönös elfogadás, feltétel nélküli szeretet, egymásra figyelés, együttes játék hozzájárul a biztonságérzet, az önbizalom, az empátia kialakulásához. A gyermek megnyílik a világ felé, kötődés, nyitottság, pozitív attitűdök alakulnak ki.

Az állatasszisztált foglalkozásokon alkalmazható fejlesztés fő területei:

- alapmozgások és egyensúlyérzék fejlesztése
- téri tájékozódás fejlesztése
- finommotorika fejlesztése
- beszédindítás
- testtudat kialakítása
- megismerő funkciók (érzékelés, észlelés, figyelem, emlékezet, gondolkodás, szociális készségek, beszéd) fejlesztése

VII. Intézményen belüli és más intézményekkel való együttműködés

VII/1. Együttműködés a családdal

Bölcsődénk célja a szülőkkel való kapcsolat elmélyítése, a családok segítése. Elsődleges feladatunk a kölcsönös bizalom kialakítására a szülőkkel. Folyamatosan bővítjük a találkozások, információcserék lehetőségét.

A szülők tájékoztatásának módjai

- családi füzet
- faliújság
- esemény naptár
- szórólap
- napi szóbeli információ csere
- szülői értekezlet, szülői beszélgető csoportok

A családokkal való együttműködés lehetőségei

- családlátogatás
- szülővel történő fokozatos beszoktatás
- napi szóbeli információ csere
- szülői értekezlet, szülői beszélgető csoportok
- indirekt kapcsolattartási formák

A családdal való együttműködés elmélyítése érdekében egyéb programokat kínálunk

- bölcsőde kóstolgot (ismerkedő nap)
- családi délutánok
- nyílt nap

További program tervezet, melynek megvalósulását célul tűztük ki ebben az évben

- egyéni beszélgetés (kisgyermeknevelő- szülő)

VII/2. Kapcsolat társszakmákkal, szakterületekkel

Figyelemmel kísérjük a szakterület, a társszakmák tevékenységét, alkalmat keresünk tapasztalatcserére, egymás munkájának megismerésére. Rendszeresen részt veszünk a konferenciákon.

A bölcsőde jelzőrendszerként működik a Budafok-Tétényi Család- és Gyermekjóléti Központ felé, jó kapcsolatot alakítottunk ki a gyermekek védelme érdekében, a kapcsolatfelvétel szükség szerint történik. Gyermekvédelmi felelősünk látogatja bölcsődénket.

Kapcsolatot tartunk továbbá:

- Egyesített Bölcsődék Vezetőjével, a kerületi tagbölcsődék vezetőivel
- A Védőnői szolgálat 22.-vel
- A XXII. kerületi Egyesített Óvodával, tagóvodavezetőkkel, óvónőkkel
- Bölcsődeorvossal
- Pedagógiai Szakszolgálattal

VIII. Szolgáltatást nyújtók szakmai felkészültsége, biztosításának módja, formái

Dolgozói létszám: 14 fő.

Munkakörök:

- Tagbölcsődevezető
- Kisgyermeknevelő
- Bölcsődei dajka
- Takarító
- Konyhalány
- Kertész

Szakdolgozók létszáma:

- 1 fő Szociálpedagógus végzettségű tagbölcsődevezető
- 2 fő kisgyermeknevelői diplomát szerzett
- 5 fő kisgyermeknevelő szakmai végzettsége tekintetében középfokú végzettségű (csecsemő és kisgyermek-gondozónő, csecsemő és gyermekgondozónő, csecsemő és kisgyermek nevelő-gondozónő, szakgondozónő, kisgyermekgondozó-nevelő)
- 1 fő szakképzett kisgyermeknevelő érettségi nélkül
- 2 fő bölcsődei dajka
- 1 fő konyhalány
- 1 fő takarító

Képzés, továbbképzés, az egyéni szakmai fejlődés lehetőségei.

- A szakmai munkához kapcsolódó, szükségszerű képzési és továbbképzési feladatok megszervezése
- A kreditpontos- és házi továbbképzéseken való részvétel biztosítása.
- főiskolára jelentkező kisgyermeknevelők segítése, támogatása
- Az önképzéshez szakirodalom, tájékoztatás nyújtása a szakembereknek.

IX. Az intézmény sajátos feladatai:

A bölcsőde preventív gyermekjóléti intézmény. Fő tevékenysége a kisgyermekek gondozása, nevelése és ezzel kapcsolatosan a családok segítése, támogatása. A megelőzés lényege a gyermek segítése saját családjában, probléma esetén a gyors felismerés, a probléma jelzése a megfelelő intézmények, szakemberek felé. A Gyvt. rögzíti a jelző rendszer tagjait, kötelező együttműködésüket, feladataikat a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítését, a veszélyeztettség megelőzése érdekében.

Az észlelő és jelző rendszer alapvető prevenciós feladat. Lehetővé teszi a gyermekekkel foglalkozó szakemberek együtt működését. A jelző rendszeri tagok team munkában dolgoznak, melynek célja, hogy egymással konzultálva, egymás munkáját ismerve, támogatva dolgozzanak a szakemberek a cél érdekében. A családlátogatások alkalmával a kisgyermeknevelő a család otthonát és életkörülményeit is látja. A bölcsődében dolgozó gyermekvédelmi felelős minden segítséget, igyekszik megadni a hozzáforduló családoknak.

X. Helyi szakmai működés, ellenőrzés rendszere

Hónap:	Süni Halacska Méhecske Katica	Bölcsődei dajkák	Konyha
Szept.	Szobaberendezés, játékkészlet, admin., tízórai, öltözés tárgyi felt. Hallgatók-beszoktatás	takarítószerezes szekrény rendje	takarítás, védőruha
Okt.	Komm.-ó szülővel, munkarend, adagok, alkotás, dicséret-ösztönzés Hallgatók-beszoktatás	játékosítás rendje babák-babruhák állapota	Tálfálás-adagok
Nov.	Konstr.játékok, délutáni hazaadás, egységesség	komm.-ó a gyermekekkel, szokások	Higiénés szabályok
Dec.	ének-mondóka, vers, báb mozgásfejl.eszközök használata	raktárak rendje	eszközök
Jan.	Kisgy.nevelők játékban való részvétele, szekrények rendje	szekrények rendje	szekrények rendje
Febr.	Udvari játék, önállósági törekvések segítése	Higiénés szabályok betartása	mosogatás
Márc.	Alkotó tevékenység	védőruha	zöldség előkészítés
Ápr.	kimenetel-bejövetel		Admin.-ó
Máj.	fürdőszobai gondozás		Takarítás
Jún.	udvari játék készlet (mennyiség-minőség)	játéktárolók rendje	
Júl.	pancsolás tárgyi, higiéniai feltétele		Higiénés szabályok
Aug.	dokumentáció (óvodába távozó gyermek)		

**Egyesített Bölcsőde
Rózsakert tagbölcsőde**

Szakmai program

***„A legnagyobb ajándék, amit embertársadnak adhatsz, ha őszinte szívvel figyelsz rá!”
(Richard Moss)***

TELEPHELY ADATAI:

Az intézmény neve: Egyesített Bölcsőde
Székhelye: 1221 Budapest Leányka utca 40/a
Telephely neve: Rózsakert tagbölcsőde
Címe: 1223 Budapest, Rákóczi út 18.
Telefon/Fax: +36(1)3626008
Férőhelyszám: 80 fő
Nyitva tartás: H – P; 6⁰⁰ – 18⁰⁰ óráig
E-mail: rozsakert@bolcsode22.hu
Honlap: www.bolcsode22.wcebly.com

Ellátási terület, célcsoport:

XXII. kerület – Budafok-Tétény közigazgatási területe

Ellátás formái:

Gyermekek napközbeni ellátása – Bölcsődei ellátás, a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.) 42. § (1) bekezdés

Időszakos gyermekfelügyelet, Gyvt. 42. § (4)

Játszócsoport, Gyvt. 42. § (4)

Programért felelős: Erős Viktória tagbölcsődevezető

A tagbölcsőde a gyermekjóléti alapellátás részeként a gyermekek napközbeni ellátásának egyik formája. A bölcsőde a családban nevelkedő 20 hetestől 3 éves korú gyermekek szakszerű gondozását és nevelését végző intézmény. Ha a gyermek a 3. évét betöltötte, a bölcsődei gondozási-nevelési év végéig maradhat a bölcsődében.

A Gyvt.) 42/A. § (2) bekezdés értelmében, amennyiben a gyermek még nem érett az óvodai nevelésre, a 4. életévének betöltését követő augusztus 31.-ig nevelhető és gondozható a bölcsődében.

A bölcsőde az alapellátáson túl szolgáltatásként időszakos gyermekfelügyelettel, játszócsoport működtetésével segíti a családokat.

A családban nevelkedő kisgyermek számára a családi nevelést segítve, napközbeni ellátás keretében a gyermek fizikai- és érzelmi biztonságának és jóllétének megteremtésével, feltétel nélküli szeretettel és elfogadással, a gyermek nemzetiségi/etnikai hovatartozásának tiszteletben tartásával, identitásának erősítésével, kompetenciájának figyelembevételével, tapasztalatszerzési lehetőség biztosításával, viselkedési minták nyújtásával elősegíteni a harmonikus fejlődést.

A bölcsődei nevelés-gondozás segíti a hátrányos helyzetű gyermekeket a társadalomba való jobb beilleszkedésben, nagyobb esélyegyenlőség elérésében. A hátrányok és következményeik enyhítésére szükség van más intézmények, szervezetek, szakemberek együttműködésére is

TAGBÖLCSŐDÉNK BEMUTATÁSA

Tagbölcsődénk a Rózsakerti lakótelepen 80 férőhellyel fogadja a gyermekeket, hat csoportban. A lakótelep és a családiházaz övezet csendes nyugodt környezetet biztosít az itt élő családok számára. Tagbölcsődénk mellett három óvoda a közelben és egy általános iskola is található. Sok a kisgyermekes család, és ezért nagy az igény a bölcsődei férőhelyre is.

A gyermekek első életévei meghatározóak, a felelőssége a kisgyermeknevelőknek igen nagy. A mai napig elsőszámú szempont a kisgyermeknevelőknek a különböző családokban nevelkedő gyermek iránti empátia, szakszerű nevelés és gondozása. Az önállósági törekvéseik elősegítése, a dicséret, az elismerés. Önállóságukat, én tudatuk fejlődését elő kell segíteni. A szeretett felnőtt segítők odaadó figyelme nagyban befolyásolja személyiségfejlődésüket, megalapozza a későbbi éveket, a családban, és a bölcsődében is.

Tagbölcsődénk a családban nevelkedő 3 éven aluli gyermekek napközbeni ellátását, szakszerű nevelését és gondozását biztosítja. A tagbölcsőde területén külön-külön játszóudvar kapcsolódik a csoportszobákhoz. Tagbölcsődénkben minden csoport integrálható.

A tagbölcsőde három egységből és hat csoportszobából áll. A csoportszobák a játszóudvarral, közvetlen kapcsolattal vannak. Az egységekhez fürdőszoba, gyermek mosdóval és gyermek WC lehetősége biztosított.

A tagbölcsőde megfelelően kialakított, akadálymentesített épület. A hat csoportszoba napos világos. Az udvar a gyermekek szabad levegőn történő játékához szükséges mozgásteret biztosítja. Csoportonként elkülönített játszóhelyek állnak a gyermekek rendelkezésére, fűves és betonozott részek megfelelő arányával, motorok, futóbiciklik, mászásra alkalmas eszközök: pl. csúszda, bújócska, mászóka, és labda. A homokozás feltételei biztosítottak. Az árnyékolása a melegebb nyári napokon megoldott.

A csoportszobák a gyermekek életkorának megfelelően vannak kialakítva. Jó minőségű fa és textil játékok, alap játékkészlet, és a funkciós sarkok a kiegészítő elemekkel.

A fürdőszobák közül egyet már sikerült feljuttatni, a gyermekek méretének megfelelő WC-k, mosdók állnak rendelkezésre, amelyek segítik a helyes szokások kialakulásának és az önállóság gyakorlásának feltételeit.

A gyermekasztalok és gyermekszékek, a gyermekek létszámának és méretének megfelelően. Megfelelő minőségű és mennyiségű eszközök állnak rendelkezésre az étkezések alkalmával. Az étkezés a folyamatos gondozási sorrendnek megfelelően történik. A délutáni alvás, pihenés is minden csoportban, Wesco ágyon történik. A szülők az átadókban öltöztetik, vetkőztetik gyermeküket. Jellel ellátott szekrények állnak rendelkezésükre. Az átadó kapcsolódik a fürdőszobához és a csoportszobához. Tájékoztatáshoz faliújság, hirdető tábla van kifüggesztve. Étlap, étkezési lemondó is itt áll a szülők rendelkezésére. A gyermekek kreatív munkái is díszítik a szülők örömeire.

Gyermekek ételmezése

A bölcsődei ételmezés során figyelembe vesszük a korszerű, csecsemő- és kisgyermek táplálási elveket szakképzett ételmezésvezető vezetésével. A modern táplálkozástudományi elvek szem előtt tartásával, a HACCP követelményeknek megfelelően történik. Az étrend tervezésekor figyelembe vesszük, hogy a gyermek a bölcsődei minimum négyszeri étkezés esetén az ajánlott napi energia – és tápanyagtartalom 75%-át megkapja. Az étrendünk igazodik az életkori sajátosságokhoz, változatos, idényszerű, ízében összehangolt. Minden gyermek a saját szükségletének megfelelő mennyiséget fogyaszt el a felkínált ételből. Tagbölcsődénk számára szakképzett dietetikus biztosítja a külön étkezési igények teljesítését.

Szem előtt tartjuk, hogy lehetőséget biztosítsunk az önálló étkezésre való törekvésben.

A tagbölcsőde étrendje az egészséges fejlődést szolgálja:

- ✦ mennyiségileg elegendő, minőségileg helyes összetételű,
- ✦ a higiénés követelményeknek megfelelő,
- ✦ megfelelő konyhatechnikai eljárásokkal elkészített és élvezhető legyen.

Sok nyers gyümölcsöt, zöldséget, ízletes főzelékeket, megfelelő mennyiségű tejet, húst és tojást kínálunk.

Az étlapot a korosztály ételmezési- és nyersanyagnormáinak figyelembevételével a bölcsőde részlegvezetője, gyermekorvosa és ételmezésvezetője állítja össze.

Szakmai hitvallásunk

„A játék a kisgyermek legfejlesztőbb tevékenysége.

De nem a „fejlesztő” játék! Hanem a szabad játék.”

(Vekerdy Tamás)

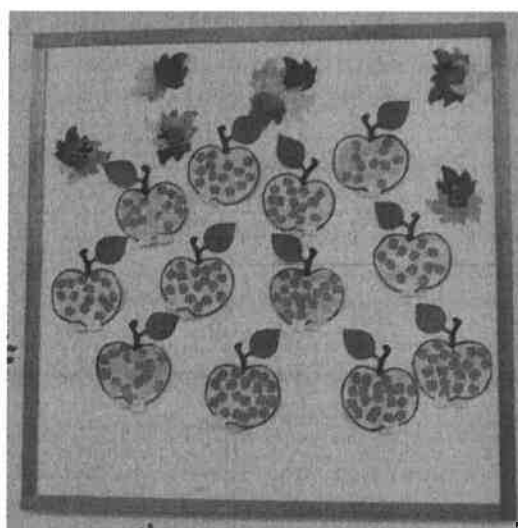
A gyermek fejlődő személyiség, az érése sajátos és egyéni. A spontán és tervszerű környezeti hatások, a genetikai adottságok együttesen határozzák meg a fejlődés egyéni ütemét. Együttes hatásának következtében a gyermeknek sajátos, életkoronként és egyénenként változó szükségletei vannak. A személyiség szabad kibontakozásában a gyermeket körülvevő személyi és tárgyi környezet meghatározó.

Tagbölcsődénk a családi neveléssel együtt, illetve azt kiegészítve szolgálja a kisgyermek fejlődését. A napirend egyszerű, a gyermek számára könnyen megismerhető és követhető. A bölcsődei napirend legfontosabb szabályai az állandóság és a folyamatosság, ez a gyermek biztonságérzetét is növeli.

Szakmai programunk kiemelt célja a mozgásformák elsajátításához, gyakorlásához, elsajátításához, lehetőséget nyújtani, amelyben kipróbálhatják magukat a gyermekek.

A gyermekek mentális fejlődése mellett a mozgás fontos szerepet tölt be a megismerőtevékenységek elsajátításában. A mozgásfejlődés elősegítése is rendkívül fontos feladat, hiszen tudjuk mekkora jelentősége van a szabad mozgás biztosításának. A kúszás, mászás, járás megfelelő egymás utáni ismétlése, begyakorlása a későbbi érés folyamán befolyásolja, az írás, olvasás, beszéd elsajátítását. A felnőtt szerepe, ennek az önállósodásnak elősegítése, és a feltételek megteremtése. Feladatunknak tartjuk, hogy a bölcsődés korosztály számára alapjaiban fontos, korosztályra jellemző nagymozgásos játéktevékenységeket a szabadlevegőn való tartózkodást egészséges fejlődésükhöz biztosítsuk.

A szabad játéktevékenység biztosítása, befolyásolja az egyén képzeletének, a készségeinek, képességeinek, a beszéd, társas kapcsolatok, fejlődését. Alapvető cselekvési forma a játék, melynek során megjelennek az akarati cselekvések. A szakképzett kisgyermeknevelőink a csoportok életkorához igazítva teremtik meg a lehetőséget a gyermekek testi-lelki fejlődéséhez. A bölcsődei alapellátáson kívül szolgáltatásként gyermeknevelési tanácsadással, időszakos gyermekfelügyelettel, gyermeknevelést segítő szolgáltatásokat biztosít a családoknak. Szolgáltatásként játszócsoport működésével segítünk a szülőknek délelőtti tanácsadással, gyermekeik számára változatos tevékenység lehetőséget biztosítunk.

Missziós nyilatkozat

“Minden valóban szeretetteljes kapcsolatban jelen van az elkötelezettség érzése. Aki valóban törődik más lelki fejlődésével, az tudatosan vagy ösztönösen, de tisztában van vele, hogy a fejlődést csak az állandóság érzetét magában hordozó kapcsolatban lehet elősegíteni.

A kiszámíthatatlanságnak az elhagyatás félelmétől kísértett légkörében a gyerekek nem juthatnak el a pszichés érettség fokára.”

M. Scott Peck: A járatlan út

A kisgyermek harmonikus fejlődése szempontjából fontos, hogy a gyermek és a nevelő együttműködjön. A gyermek személyiségét egyéniségét figyelembe véve odafigyeléssel történjen a nevelés. A bölcsőde az első intézmény, amellyel a család kapcsolatba kerül, megalapoz egy nyílt demokratikus nevelési elveken alapuló együttműködést. Tagbölcsődénkben a nevelés-gondozás családi, derűs, nyugodt légkörben folyik.

A gyermekek magas szintű ellátása mellett többféle módon segítünk a családoknak, szülőknek. A következetes nevelés és gondozás hatására kialakulhasson a gyermek önállósága, az érzelmi biztonsága, a szocializáció, alkalmazkodás a felnőttekhez, társaihoz. A nevelésben fontos a pozitív megnyilvánulások támogatása, megerősítése. A gyermekek életkori- és egyéni sajátosságait, fejlettségét, pillanatnyi fizikai és pszichés állapotát, hangulatát figyelembe véve segítik a gyermekek fejlődését a kisgyermeknevelők.

A pozitív elismerések, támogató megerősítő módszerek alkalmazásával, nem csak a gyermekek, de a családok mindennapjait is megkönnyíthetjük.

Arra törekszünk, hogy a gondjainkra bízott gyermekekből a szűkebb tágabb környezetére nyitott, fogékony, érdeklődő önálló emberekké váljanak.

Az alapellátás keretén belül a sajátos nevelésű igényű, illetve a korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermekek ellátását is kiemelkedő segítségnek tekintjük a családok számára. Az integrációban a másság elfogadtatása a szülők és gyermekeik számára is nehéz megmértetés. Legfontosabb célunk intézményünkben, a gyermekközpontú nevelés, szakszerű gondozás. Nyitott, a családi nevelésre alapozva, a szülők nevelő partnereként egy boldog gyermekkor biztosításával szeretnénk megteremteni a gyermeki személyiség szabad kibontakoztatásának optimális feltételeit.

- ✦ A kisgyermeknevelők ismeretek nyújtásával, tapasztalatok szerzésével segítik a gyermekek fejlődését. Támogató-bátorító odafigyelésük, részvételük ösztönzi és megerősíti a gyermekeket.
- ✦ Segítjük az együttélési szabályok megismerését, elfogadását, az empátia és a tolerancia fejlődését.
- ✦ Testi-lelki igényeket kielégítjük, gondoskodunk az egészség védelméről a prevenció, egészséges étrend biztosítása.
- ✦ Segítjük a kultúrhigiénés szokások kialakulását.
- ✦ Nyugodt derűs légkört teremtünk.
- ✦ Kisgyermeknevelőink szeretetteljes, érzelmi biztonságot nyújtó kapcsolatot alakítanak ki a gyermekekkel.
- ✦ Kielégítik egyéni szükségleteiket, segítik az egészséges „én”-tudat fejlődést.
- ✦ Közös élményszerzési lehetőségeket teremtünk.
- ✦ Elősegítjük a gyermekek életkorának és érdeklődésének megfelelő tevékenységek lehetőségét.
- ✦ Kisgyermeknevelőink viselkedésükkel, helyzetmegoldó példájukkal egyben modellt nyújtanak a gyermekek számára.

A bölcsődei nevelésben kiemelkedően fontos feladat lett a gyermekek önállósodásának, aktivitásának, és ennek fejlődési feltételeinek megteremtése, egységes nevelői módszerekkel. A napi felkészülést igényel, a csoport korosztályának megfelelő tevékenység megszervezése. A nagyobb gyermekekkel kreatív tevékenységek elősegítése. A festés gyakorlása, az ecset megismerése, ujj festés kipróbálása, az anyagok megismerésének lehetősége. Gyurmázás, a terményekkel együtt való használata.

A nagymozgás lehetőségének gyakorlása, a konstruáló, építő játékok használata. A mese a képzelet fejlesztése a bábozás, a képről olvasás a beszélgetések, élmények felelevenítésével. A kisebbeknél a tárgyismeret bővítése, mozgástér biztosítása, ölelés, ölbé vétel. A nevelés és gondozás hét alapelveinek elemzésével, szeretném a szakma változásainak bemutatását lezárni. A hét alapelv segítségével a családban nevelkedő kisgyermek számára, a bölcsődékben, a napközbeni ellátás keretein belül elősegítik a gyermekek harmonikus fejlődését.

Alapelvek elemzése

A tartalmas nevelői munka a gyermekek korosztályához igazodik. A bölcsődei nevelésben kiemelkedően fontos feladat lett a gyermekek önállósodásának, aktivitásának, és ennek fejlődési feltételeinek megteremtése, egységes nevelői módszerekkel.

A napi felkészülést igényel, a csoport korosztályának megfelelő tevékenység megszervezése. A nagyobb gyermekekkel kreatív tevékenységek elősegítése. A festés gyakorlása, az ecset megismerése, új festés kipróbálása, az anyagok megismerésének lehetősége. Gyurmázás, a terményekkel együtt való használata.

A nagymozgás lehetőségének gyakorlása, a konstruáló, építő játékok használata. A mese a képzelet fejlesztése a bábozás, a képről olvasás a beszélgetések, élmények felelevenítésével. A kisebbeknél a tárgyismeret bővítése, mozgástér biztosítása, ölelés, ölbé vétel

A Bölcsődei Nevelés-gondozás Országos Alapprogramjának tíz alapelve és az Egyesített Bölcsőde Szakmai Programja a fő meghatározó szempontok ellátásunkban, amellyel a családban nevelkedő kisgyermek számára, a bölcsődékben, a napközbeni ellátás keretein belül elősegítik a gyermekek harmonikus fejlődését.

Kapcsolat a szülőkkel

A beszoktatás szülővel együtt és fokozatosan történik. Ez biztonságot nyújt a gyermeknek és megkönnyíti számára az alkalmazkodást. A szülők számára is kedvező lehetőség bölcsődénk életének és a kisgyermeknevelők munkájának megismerésére.

Jól szervezett napirenddel törekszünk a gyermekeknek biztonságot, kiszámíthatóságot nyújtani, mivel ez elősegíti a gyermek tevékeny együttműködését, önállósodási kedvét.

Biztosítjuk a kisgyermeknevelői állandóságot, mely alapfeltétele a gyermek megismerésének egyéni igényeinek, szokásainak megfelelő ellátásához, gondozásához. Kisgyermeknevelőink 6-7 kisgyermeket látnak el a nap nagy részében. A „saját-kisgyermeknevelő” rendszer elvei alapján történik a beszoktatás.

Fontosnak tartjuk a szülőkkel való kapcsolattartást, ezt több formában valósítjuk meg:

A szülő figyelmét is felhívják a faliújságokon megjelenített alkotásokkal. A szülőkkel közösen szeretnénk az idei évben a Télapó a farsang a nyuszi érkezését egységenként, csoportonként ünnepelni délutáni programként. Családi napot az idén Decemberben Mikulás napján adventi előkészületekkel a tavalyi évben jól bevált mézeskalács díszítéssel, gyurmázással, búzaültetéssel tennénk színesebbé, emlékezetessé.

A gyermeknapot minden évben arcfestéssel, ugráló várral, bábozással, ünnepeljük. Egész délutános külön programokkal kedveskedünk a szülőknek és a testvéreknek, bölcsődés gyermekeknek.

- ✦ nyílt napokat szervezünk áprilisban
- ✦ családnapot és bölcsőde kóstolgot tartunk a bölcsőde megkezdése előtt
- ✦ évente egyszer szülői értekezletet tartunk, a felvétel utáni időszakban
- ✦ családlátogatást szervezünk, beszoktatás előtt, amely kedvező lehetőséget teremt a gyermek és a család megismerésére, az együttműködés megteremtése érdekében.
- ✦ naponta személyes beszélgetések történnek
- ✦ az családi füzetbe írásos tájékoztatást adunk a gyermek fejlődéséről
- ✦ lehetőséget biztosítunk évente négyszer szülőcsoportos beszélgetésekre
- ✦ hirdetőtáblán az időszerű témákról tájékoztatunk
- ✦ szülőkkel szervezett rendezvények, programokra kerül sor a gyermekeikkel közös program keretében.
- ✦ szülői fórum
- ✦ egyéni beszélgetések igény szerint
- ✦ fogadó óra

Szülői fórum

A szülői munkaközösség munkájának folytatóságának az idei nevelési évben is. A szülők közül ketten új tagok lettek. A szülői fórum új tagjainak megválasztása és a feladatok megbeszélése megtörtént. E-mail elérhetőségeket cseréltek egymással. A vezetőséggel és a kisgyermeknevelőkkel együtt dolgoztak. A szülők a faliújságokon a tagokról és elérhetőségeikről tájékoztatva lettek.

A fórum tagjai tájékoztatják a többi szülőt a bölcsőde életében történt jelentősebb változásokról. Tagjai: a gyermekek szüleinek választott képviselői, az intézmény dolgozóinak képviselői intézmény fenntartóinak képviselői. Őket is meg tudják keresni a családok, a szülők panasszal élhetnek az intézmény vezetőjénél.

Állandóság biztosítása

Napirendünk kialakításánál törekszünk a közösség és ugyanakkor a gyermekek egyéni szükségleteinek kielégítésére. A jól szervezett napirend a gyermeknek kiszámíthatóságot, biztonságot nyújt. A gyermek szükségletei és igényei együtt változnak életkorával, fejlődésével. Ennek megfelelően a napirend figyelembe veszi a korcsoport életkorát, létszámát, egyéni fejlődését és az évszakok váltakozását is. Fontosnak tartjuk, hogy a különböző gondozási műveletekre elegendő időt biztosítsunk.

Tagbölcsődénkben megteremtjük az egyenletes, sietség nélküli, nyugodt munka feltételeit. Ez csak átgondolt, összehangolt munka során valósulhat meg. A technikai személyzet Dajkák, munkarendje alkalmazkodik a gyermekek napirendjéhez és a kisgyermeknevelők munkarendjéhez egyaránt.

A szülőkkel együtt működve a család és a bölcsőde jó kapcsolatára törekszünk, ezt előtérbe helyezve figyelemmel kísérem a kisgyermeknevelők munkáját. A jeles napok alkalmával kisgyermeknevelőink külön készülnek az eseményekről való megemlékezésre és figyelem felhívásra. Az adott korcsoportok életkorának megfelelően kreatív kezdeményezésekre adnak lehetőséget a gyermekeknek.

Alapellátáson túli szolgáltatás, Játzócsoport

A Játzócsoportot folyamatosan működtetjük.

A Játzócsoport folyamatos és zavartalan működtetése hetente, a hét minden munkanapján folyamatos. Az érdeklődő szülők felvilágosítása a tagbölcsőde működésével kapcsolatban rendszeresen történik. A szolgáltatás igénybevétele erősíti a szülői szerepet, a kisgyermeknevelő visszajelzései által a szülő megerősítést kaphat. Tanácsot kaphat nevelési gondozási kérdésekben, felvilágosítást a tagbölcsődébe való bekerülésről, a bölcsődei napirendről, és ez nagyban segíti a gyermekek későbbi beilleszkedését a bölcsődébe.

Társintézményekkel történő közös munka

A sajátos nevelési igényű, illetve a korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermekokat a gyógypedagógus, logopédus, és a konduktor fejleszti. Fejlődésüket figyelemmel kísérve, a gyógypedagógussal megbeszélve, egyeztetve történik jelenleg is a nevelésük, gondozásuk. Minden nevelési évben az SNI gyermekek fejlesztése és fejlődése érdekében kiemelt odafigyelést fordítunk a közös munkára. A kisgyermeknevelők és a gyógypedagógusok a fejlesztések minél sikeresebb elérése érdekében közös egyeztetéssel megbeszélésekkel segítik egymás munkáját.

Szintén a Pedagógiai Szakszolgálat gyermek pszichológusa is jelen van a segítő szakemberek között. A szülők igénybe vehetik segítségét szükség szerint.

A bölcsőde orvosával rendszeresen látogatja a bölcsődei csoportokat. Státuszokat készít, egészségügyi törzslap rá vonatkozó részét vezeti.

A gyermek fogorvos is évente kétszer nézi meg a gyerekek fogzatát, ha szükséges kezelésre hívja a rendelőbe a gyerekeket, a kapcsolatunk folyamatos.

A XXII. kerületi Egyesített Óvoda óvodavezetőivel, óvónőkkel jó a kapcsolatunk. Évente több alkalommal találkoztunk. Az óvodába menő gyermekek szüleinek is tartunk közös értekezletet ahol kérdéseikre válaszoltunk. A Rózsakert tagóvoda vezetője és a leendő óvónénik az óvodába kerülés feltételeiről, és a szülőket érdeklő kérdésekre válaszoltak. Szeptemberben az óvodába menők gyermekekről, a kisgyermeknevelők fejlődési előrehaladást írtak a bölcsődei évekről, valamint jellemzést az óvónők felé. Szeptember első napján a kisgyermeknevelők látogatták meg a gyerekeket az óvodában. A visszajelzések pozitívak, a gyerekek örültek a kisgyermeknevelőknek.

Beszédindító csoport

Negyedik éve kezdtük meg és lehetőséget biztosítottunk a beszédindító csoport keretében a Pedagógiai Szakszolgálattal közös munkára. A Pedagógiai Szakszolgálat logopédusa személyében most már minden évben a kisgyermeknevelőkkel két év körüli koresoportban történik a játékos beszédindító foglalkozás. Mozgással egybekötött beszédértés beszédindítás elősegítése céljából.

Nagy örömmre szolgál, hogy lehetőséget biztosítunk, gyermekeink érdekében különösen a megkésett beszédfejlődés korrigálására add lehetőséget. A Pedagógiai Szakszolgálat gyógypedagógusával együtt működve való közös munka során már többször előfordult, hogy szűrőként is működik a beszédindító fejlesztés. A gyerekekkel való közös program közben a beszédben elmaradt gyerekek szüleinek is lehetőség van arra, hogy konzultáljanak.

A tagbölcsőde és a család kapcsolata

A tagbölcsőde és a család kapcsolata általában a nyílt nap alkalmával kezdődik, ekkor a családok meglátogathatják az intézményt, betekintést nyerhetnek a működésébe, a kisgyermeknevelők munkájába, helyi adottságokba. A következő találkozás az első szülői értekezlet, amelyen a tagbölcsőde vezetője tájékoztatja a szülőket. Beszoktatás menetéről, napirendről, ismerteti a napirendet, a beszoktatás menetét, bemutatja a kisgyermeknevelőket, a csoportok összetételét, beszél a házirendről (amely jól látható helyen az átadókba ki van függesztve), hogy milyen igazolások szükségesek a beszoktatás megkezdéséhez, bemutatja a kisgyermeknevelőket, beszél az intézmény külsős szakembereiről, mint pl.: bölcsőde orvos, pszichológus, logopédus, gyógypedagógus, gyermekvédelmi felelős szerepéről.

Ezután egy szülőcsoportos beszélgetést szervezünk, ahol megismerkedhetnek a kisgyermeknevelőkkel. Megbeszéljük a családlátogatás és beszoktatás időpontját, gyermekek jeleit. A látogatásra a nevelők ajándékkal készülnek a gyermek részére. Megkönnyíti a beszoktatást a családlátogatás, vendégként érkezünk a biztonságot nyújtó otthoni környezetbe. Az egymás megismerését könnyíti a családlátogatás. A szülők és kisgyermeknevelők közös partneri viszonya itt kezdődik azáltal, hogy a beszélgetés során érdeklődünk a gyermekük szokásairól, napirendjéről, hogy tudja megnyugtatni, mivel és hogyan alszik, mivel szeret játszani, önállóságáról, a vigasztalás lehetőségéről. Sokan első gyermeküket adják bölcsődébe, kétellýel, félelemmel lehetnek, vannak, akiknek anyai kompetenciájuk meginoghat.

Mindent meg kell tennünk, hogy a kétségeket eloszlassuk, empatikusak legyünk, bizalommal legyenek hozzánk hiszen legfőképpen kincsüket bízzák ránk, hogy érezzék az odafigyelést, szakértelmet, érdeklődést a gyermekük felé az egyéni bánásmódot.

Ha a szülők nem térnek ki pl.: az allergiára, betegségekre, étkezési szokásaira, volt-e távol a gyermek tőlük, akkor megkérjük, hogy ossza meg velünk. A szülők információt kapnak a bölcsődei életéről, beszoktatásról.

Szeptember elején családi napot tartunk ahová szülők a gyermekükkel együtt, a felvett csoporttal ismerkedhetnek, majd utána megkezdődik a saját gyermekrendszer szerinti folyamatos beszoktatás. Ezt követően a feladatunk a szülőkkel való kapcsolattartás irányítása. Pl. reggelente megérdeklődjük, hogy történt-e valami említésre méltó pl. keveset, vagy rosszul aludt, jön a foga. Ez fontos az egyéni bánásmód tekintetében. Hazamenetelkor tájékoztatjuk a szülőt a nap folyamán történt „fontosabb” eseményekről. Pl. hogy aludt, hogyan étkezett, fáradt, vidám, mivel játszott.

A kisgyermeknevelő minden gyermekről a törzslapba 1 éves kor alatt havonta, felette negyedévente vezeti a gyermek fejlődését a fő irányvonal szerint, érkezés, társas kapcsolat, vigasztalás, érzelmi állapot, játéktevékenység, mozgás és beszédfejlődés, felnőttekhez való viszonya, gondozási műveletek alatti magatartása, szokásai, egyéni igényei, alvása, étkezése, önállósága. Ezen kívül minden gyermeknek van családi füzet, amibe leírják a beszoktatási összefoglalót, léves kor alatt havi nagyobbaknál negyedéves összefoglalót. Az esetlegesen észlelt betegségről, lázról a szülőt írásban is értesítjük ebben a füzetben.

A szülőkkel szorosabb, kölcsönös bizalmon alapuló kapcsolatot tudunk kialakítani, többet megtudunk a gyermekek fejlődéséről, a családok lehetőséget kapnak, egy kis közös kikapcsolódásra miközben megismerhetnek minket és mi is őket. Ez nagyon jól visszahat a bölcsődei nevelés gondozás megvalósulására.

Szülőcsoportos beszélgetésre egy nevelési évben négy alkalommal kerül sor. Melyeken az aktuális témákat, programokat beszéljük meg pl. szobatisztaság, önállóságra nevelés stb. Célja a nevelési- gondozási nehézségek megvitatása, a szülői kompetencia erősítése, tapasztalatok átadása, a szülő gyermek kapcsolatának támogatása. Ha a szülő igényli, egyéni beszélgetésre is van lehetőség, időpont egyeztetés után.

Egyesített Bölcsőde
Napraforgó tagbölcsőde

Szakmai Program

TELEPHELY ADATAI:

Az intézmény neve: Egyesített Bölcsőde
Székhelye: 1221 Budapest Leányka utca 40/a
Telephely neve: Napraforgó tagbölcsőde
Címe: 1225 Budapest, Bartók Béla út 4.
Telefon/Fax: +36(1)2075325
Férőhelyszám: 80 fő
Nyitva tartás: H – P; 6⁰⁰ – 18⁰⁰ óráig
E-mail: napraforgo@bolcsode22.hu
Honlap: www.bolcsode22.weebly.com

Ellátási terület, célcsoport:

XXII. kerület – Budafok-Tétény közigazgatási területe

Ellátás formái:

Gyermekek napközbeni ellátása – Bölcsődei ellátás, a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.) 42. § (1) bekezdés
Időszakos gyermekfelügyelet, Gyvt. 42. § (4)

Programért felelős:

Tóth-Móricz Éva tagbölcsődevezető

1. Tagbölcsődénk feladata és célja

Feladatunk a családban nevelkedő 0-3 éves korú gyermekek napközbeni ellátása, szakszerű gondozása és nevelése a családi nevelést segítve, a minőségpolitikai célok és a gondozási-nevelési elvek maximális alkalmazásával. A tagbölcsődénkbe járó gyermekek testi és pszichés szükségleteinek kielégítése, a kisgyermekek harmonikus, sokoldalú fejlődésének elősegítése, támogatása.

Törekszünk arra, hogy a bölcsődei keretek között is figyelembe vegyük az egyéni és az eltérő fejlődési sajátosságokat.

Tagbölcsődénk fontos szociális - gyermek és családvédelmi szerepet tölt be a családok életében.

2. Az ellátandó célcsoport és az ellátandó terület jellemzői

Tagbölcsődénk a Budapest XXII. kerület déli permén helyezkedik el. Lakótelep mellett és családi házas övezet közelségében épült 1977-ben tőpusterv alapján 100 férőhelyes bölcsődei intézménynek. Szomszédságunkban a felmenő gyermekintézmények találhatóak: óvoda és iskola.

A kerület demográfiai, lakossági összetételének változásai miatt a bölcsődei férőhely iránti igény lecsökkent az 1990-es évek végén, ezért a fenntartó önkormányzat az épület két egységét átalakította óvodai férőhellyé. Viszonylag rövid ideig 60 férőhelyes tagbölcsődeként működött, majd az ellátás iránti igény újra növekedésével 80 férőhelyes tagbölcsődének lett minősítve.

A tagbölcsőde külső területi elhelyezkedésénél, a lakosság változatos, különböző szociális összetételénél, jellegénél fogva magas a nehéz körülmények között élő és a hátrányos helyzetben lévő családok száma. Intézményünk közelében működik családok átmeneti otthona, betelepülő családok sokan nehéz anyagi háttérrel bérleményben, albérletben élnek. Tagbölcsődénket látogatják jó és kiemelkedő anyagi háttérű családok.

Változó, de leginkább magas az egyszülős családok száma, ahol az anya - gyerekek típusú családi forma mellett az apa – gyerekek családi forma is megjelenik.

Öröm számunkra a növekvőben lévő nagycsaládosok száma, a második kisgyermek születése után a család harmadik, negyedik kisgyermekével is megismerkedhetünk, bizalmat kapunk az ellátásukhoz.

Minden nevelési évben előfordul sajátos nevelési igényű, illetve a korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermekek ellátása iránti igény. Gondozunk szakértői véleménnyel érkező fejlesztést igénylő, vagy az ellátás során észlelt fejlődési eltérés miatt segítségre szoruló kisgyermeket.

3. Szakmai programunk

3.1. Szakmai programunk célja

A hozzánk érkező családok szükségleteit megismerve, annak szolgálatában szeretnénk működtetni tagbölcsődénket. Arra törekszünk, hogy a sokféle igénnyel felénk forduló szülő őszinte partnernek érezzen bennünket gyermekük nevelésében – gondozásában, érezzék, hogy nehézségeikkel - ám örömeik megosztásában is-bátran fordulhatnak hozzánk.

Fontos számunkra az első benyomás élménye a találkozások és környezetünk kialakítása során, amellyel a szülők bizalmát igyekszünk elnyerni. A kisgyermek nevelésével - gondozásával, a hétköznapi és ünnepi események során szeretnénk elmélyíteni ezt a bizalmi kapcsolatot.

3.2. Kiemelt szakmai programunk

Környezeti nevelés – a természet tevékeny megismerése

A környezetünk iránti felelősség, értékeink megőrzése iránti vágy hosszú múltra tekint vissza, a környezetünk tudatos védelme nagyon sürgetően előtérbe került az utóbbi években. A felnőtt társadalom felelős azért, hogy milyen élhető világot hagy maga után a jövő számára, hogyan tanítja meg a természet értékének védelmére gyermekeinket.

Tagbölcsődénkben nagy jelentőséget fordítunk környezetünk kialakítására, a természetközeli élmények megtapasztalására. A természet alaposabban megismerhető, ha a gyermekek környezetében sok a természetes alapanyagú tárgy, a feltételeket megteremtve állatok is találhatóak és megfigyelhetők.

Tagbölcsődénkben kiemelten előtérbe kívánjuk helyezni a környezettudatos nevelést.

Célunk a többféle érzékszervre ható megismerési folyamat kínálása, melyben a kisgyermek megéli, átéli és megtapasztalja az őt körülvevő világot.

Tagbölcsődénkben a gyermekek számára úgy biztosítjuk a tapasztalatszerzési lehetőségeket, hogy azokat teljes lényével legyen képes befogadni. Minden gyermek személyisége más, ezért egyéni sajátosságainak megfelelően más lesz a motiváltságuk, érdeklődési körük és befogadóképességük, ezek által tesz felfedezéseket a környezetből merített témákban.

A kisgyermeknevelő feladata, hogy a környezetükben olyan helyzeteket teremtsen, amelyben érdekeltté teszi a gyermeket, hogy beállítottságának és kreativitásának megfelelően próbálkozzon. A környezeti nevelésünk egyik fontos célja a tapasztalatok gyűjtése, a sikerek megélése és az esetleges kudarcok feldolgozása.

A gyermekeket próbálkozásaikban segíti és támogatja a kisgyermeknevelő.

A környezetnevelési helyzeteket játékos tevékenységekben, választási lehetőségekkel, cselekvésbe ágyazottan és sok mozgással valósítjuk meg.

A gyermekek tevékenységük során felfedezéseket tehetnek, kísérletezhetnek, játékos problémamegoldásokat élhetnek át.

A kisgyermeknevelő jól ismeri a gyermekek fejlődési jellemzőit, a korcsoport sajátosságait, amely tudatában tervezi a környezetnevelési programot a csoportban. Figyelembe veszi a gyermekek életkorát, a meglévő tapasztalatokat, a gyermekek ismereteit, tudásukat, a

motiváltságukat. A nevelési program igazodik az évszakokhoz, az ünnepekhez, a jeles napokhoz, a hagyományokhoz.

Fontos szempont, hogy a tevékenység változatos, ám ismétlődő, legyen, a gyermekek kíváncsiságát felkeltse, motiváltságukat megtartsák a környezet óvására.

A kisgyermeknevelők elhivatottsága szükséges ahhoz, hogy elkötelezettek legyenek a környezeti nevelési elvekben, rendelkezzen magas színvonalú, belső késztetésen alapuló pedagógiai hittel. Ismerje a környezet védelmével kapcsolatos lehetőségeket, felelősséget érezzen az élő és az élettelen környezet iránt, ő maga is egészséges életmódra törekedjen.

A pedagógiai elhivatottság jellemzői fejleszthető, változtatható tulajdonság. Ebben meghatározó a kisgyermeknevelő motiváltsága, szerepe van a munkahelyi és tágabb környezetnek.

A környezeti nevelés területei

A gyermekek sok időt töltenek a szabadban, ahol a természet számos felfedezésre váró élményt kínál. A különböző anyagú és változatos domborzatú talajfelület más és más tapasztalást nyújt. Fű, bokrok, lombos, nagy fák, a balkonládák virágai, kavicsok, ágak, madarak és bogarak megismerése ne csak a nevük ismeretében merüljön ki, hanem azok mélyebb megfigyelésében. Minden évszak kínál valami újat a játékos és aktív tapasztalatszerzésre.

Az anyanyelvi nevelés területén

A kisgyermeknevelő tudatosan összeválogatja azokat a mondókákat, verseket, az ölbeli játékokat és hőcögtetőket, amelyek a testi kontaktus megteremtését teszik lehetővé, meleg, szeretetteljes légkört teremtve. A jól megválasztott mesével, annak előadásmódjával felkelti a kisgyermeknek érdeklődést, átéli a hősök cselekedeteit.

A mesék segítik leküzdeni a gyermek félelmét, a ráismerés öröme biztonságérzetet teremt, a pozitív kimenetelű mesék a jó életfelfogást alapozzák meg a gyermekekben.

A zenei nevelés területén

A kisgyermek első zenei élménye nagy jelentőséggel hat a további érdeklődés fenntartásában. A ritmusos mondókák, a rövid, néhány szótagból álló dallamok, a természet hangjainak utánzása könnyen elsajátíthatók, a mozdulatokkal kísért szöveg mondogatása, ismétlése a gyermekeknek sikerélményt, esztétikai élményt jelent, formálja a zenei igényesség kialakulását.

A kisgyermeknevelők által kiválasztott dalok igazodnak az évszakokhoz, a hónap jeles napjaihoz, környezetünkre irányulnak. A hangszerek gyakori (akár minden napos) használata színesíti az ismereteket. A gyermekek hangszer használatával az „én csinálom” élmény erősödik.

A vizuális nevelés területén

Törekedni kell arra, hogy a csoportszobákban a tárgyak sokféle anyagból készüljenek.

A környezet iránti érdeklődés felkeltésére jelentős hatás gyakorolható az alkotó tevékenységekkel. A természetes, újra hasznosítható anyagok, textil, kavicsok, növények, termések használatával gazdagodik a gyermekek fantáziavilága, felismeri a tárgyakban a

további lehetőségeket, megtanulja azok sokféle felhasználhatóságát. A gyermekekben erősödik az önkifejezés élménye, a szabad alkotás öröme.

A testi nevelés területén

A kisgyermek izomzatának és csontozatának fejlődéséhez nagyon sok nagymozgásos lehetőséget kell biztosítani. Udvari és szobai tevékenysége során kedvére szabadon dönthet abban, mit és mivel szeretne játszani.

A jól összeválogatott, mozgásra serkentő eszközök kínálatával felkelthetjük a gyermekek érdeklődését. A jól ismert mozgásos eszközök mellett (labdák, biciklik, talicskák) megjelennek a megszokottól eltérő eszközök is (többféle agyaggal megtöltött lépegető magpárnák, babzsákok)

Mozgásra hívogató hatású a kisgyermeknevelők mozgással kísért mondókázása, ritmikus verselések, a gyermekek örömmel vesznek részt ezekben a kezdeményezésekben.

Állatterápia

Az állatok jelenléte számos kedvező hatást gyakorol a kisgyermekre, a testi – lelki egészségre. Hangulatjavító, szorongást oldó, a figyelem felkeltését és fenntartását segítő hatása jól ismert.

Tagbölcsődénkben nem csak a sajátos fejlődési problémával küzdő gyermekek számára kínálunk képzett szakemberek irányításával kutyás foglalkozásokat, hanem az egészségesen fejlődő gyermekeknek is. Azon felül, hogy a gyermekek megszeretik és megtanulják az állattal való bánásmódot, a társas együttélés szabályainak megismeréséhez, a szocializáció folyamatában is nagy szerepet játszik az állatokkal való találkozás.

Az állatvilág megfigyeléséhez, azok védelmében aktívan részt tudnak venni a gyermekek a madarakról való gondoskodással, madáretetők kihelyezésével.

Környezettudatosság

Környezetünk védelmében törekszünk az általunk termelt hulladékot oly módon összegyűjteni, hogy az újrahasznosításra alkalmas legyen. Szelektív gyűjtőládában különítjük el a papír, műanyag, fém és üveg hulladékot.

A kisgyermeknevelők és bölcsődénk dolgozói jó példa mutatásával formálják a szülők és a kisgyermek belső igényét, hogy ők is óvják a környezetet.

A pedagógusok elhivatottsága motiváló tényező.

3.3. Szakmai programunk elérhetősége

Szakmai programunk a tagbölcsőde előterében van elhelyezve a szülők számára bármikor elérhető.

4. Minőségpolitikánk

Fontos feladatunknak tartjuk a szülők munkába állásának segítségét, a családok támogatását a felmerülő igényekhez szabott ellátással. Szeretettel és érdeklődéssel, szép környezetben fogadjuk a családokat.

A gyermekek ellátásához olyan nevelési - gondozási elveket alkalmazunk, melyek az egyéni igényeket maximálisan kielégítik, valamint megfelelnek a bölcsődei nevelés - gondozás országos alapprogramjának. Tagbölcsődénk dolgozói hivatástudattal végzik feladataikat, a kisgyermeknevelők képzettek és tudatos nevelők. A tagbölcsőde minden dolgozója a legjobb tudása szerint a családok segítéséért tevékenykedik.

A kisgyermek számára biztonságos, nyugodt, békés és játékra ösztönző légkört teremtünk a nevelők szakmai felkészültségével, kedvességükkel.

Olyan kapcsolatokat alakítunk ki a szülőkkel, hogy érezzék: gyermeküket a számukra legjobb ellátásban részesítjük és ennek ők is aktív részesei.

Az igényes szakmai munkához megteremtjük az optimális személyi és tárgyi körülményeket, a támogatjuk a dolgozókat az önképzésben, szorgalmazzuk a főiskola szintű tanulást, biztosítunk a szakmai fejlődéshez házi könyvtárat, írásos szakmai anyag gyűjteményét, számítógép használathoz lehetőséget.

Kiegyensúlyozott, jó hangulatú légkört teremtünk magunk körül, ahol a dolgozók sajátjuknak tartják munkahelyüket.

5. Küldetés nyilatkozatunk

5.1. Pedagógia hitvallásunk

A bölcsőde lehet az első intézmény, ahova a családok kisgyermekük elhelyezését kérhetik munkába állásuk, elfoglaltságuk, vagy egyéb okok miatt. Ebben a korai életkorban a családi minta meghatározó a gyermekek fejlődésében. A bölcsőde ebben támogató, kiegészítő, mintát nyújtó szerepet kap, hogy a kisgyermek érzelmi, fizikai és szociális szükségletei teljes mértékben kielégítettek legyenek. Azt valljuk, hogy a családi és a bölcsődei nevelés egymást erősítő folyamat.

Pedagógiai feladatunk, hogy megalapozzuk a gyermekek érzelmi biztonságát, olyan pozitív élményekkel gazdagítsuk őket, hogy kíváncsiak, érdeklődők és nyitottak legyenek a világra.

5.2. Gyermekképünk

Minden gyermek egyedi és megismételhetetlen, individuum, aki egyéni szükségletekkel rendelkező személyiség. Védelem, különleges bánásmód illeti meg, fejlődését a genetikai adottságok, az érés törvényszerűségei, a család érzelmi légköre és a szociokulturális háttére, a spontán és tervszerűen alkalmazott környezeti hatások együttesen határozzák meg. Az első évek

a legmeghatározóbbak a gyermek életében személyisége fejlődésében. A korai kötődés és a szocializáció időszakában alakul ki a későbbi egész életre jellemzőbb szokások, viselkedésminták alapjai.

A csecsemő és kisgyermek magával hozott képességeinek kibontakoztatásához a legkedvezőbb feltétel a szabadban mozgás, a játéktevékenység, a bizalomteljes, meghitt személyi kapcsolat, az aktivitásra építő, interakciókban gazdag gondozás.

A gyermek fő tevékenysége a játék, mely útján megtanul tanulni, érdeklődni, kísérletezni. Megtanulja a nehézségek leküzdését. Megismeri az örömet, a meglepedést, amit a siker, a türelmes önálló, kitartó munka által elért eredmény útján szerez meg. A nem kognitív készségek, kompetenciák kisgyermekkorai elsajátítása elengedhetetlen feltétele a későbbi eredményes tanuláshoz, az iskolai, társadalmi szerepvállalás sikeréhez.

5.3. Kisgyermeknevelő-képünk

A kisgyermeknevelő legfőbb munkaeszköze a személyisége. Alapvető tulajdonsága az empátia, az elfogadás és a hitelesség. Nevelői attitűdje elfogadó-engedékeny. Képes érzelmi biztonságot nyújtó kapcsolat kialakítására minden kisgyermekkel. Jól ismeri a kisgyermek életkori sajátosságait, egyéniségét, támogatja a személyiség kibontakozását, az aktivitást, az önállósodást. Képes a szülőkkel partneri kapcsolatban együttműködve elősegíteni szokások, a viselkedés i szabályok elsajátítását. A gyermekek ellátását elhivatottsággal, professzionálisan, igényesen végzi. Képes a szakmai fejlődésre, a folyamatos megújulásra. Tudatában van annak, hogy személye, viselkedése példa lehet a gyermek és a szülők számára.

5.4. Bölcsőde - képünk

Tagbölcsődénk nyitott intézmény a kisgyermekes családok számára. Arra törekszünk, hogy a családok minden tagja, gyermekek és felnőttek jól érezzék magukat bölcsődénkben. Fontosnak tartjuk a nyugodt, békés, biztonságot nyújtó nevelői légkört, hogy a gyermekek a játékon keresztül, a játékba integrált tanulóval gazdagodjanak értelmileg, érzelmileg és szociálisan. A játék legyen a legfontosabb tevékenység, ez határozza meg bölcsődénk arculatát. Figyelembe vesszük az életkori sajátosságokat és az egyéni képességeket. Esztétikus, ingergazdag, fejlesztő környezetet teremtünk. Célunk, hogy a gyermekek gondos ellátása mellett hatékony segítséget adjunk a hozzánk forduló családok számára is.

5.5. Jövőképünk

Szeretnénk a hozzánk érkező gyermekek és szüleik részére családbarát szolgáltatást kínálni, ahol szeretetteljes, nyugodt körülményeket teremtünk és a kisgyermek biztonságban érzik magukat. Szeretnénk, hogy egyenlő eséllyel, boldogan teljenek a mindennapok, a játék legyen az elsődleges és meghatározó a személyiségük fejlődésében, biztosítjuk a lehetőségek bőséges tárházát képességeik kibontakoztatásához, hogy képessé váljanak a természeti – társadalmi környezetben biztonsággal önállóan tájékozódni, környezetünk értékeit és szépségeit felfedezni és megóvásában közreműködni. Szeretnénk olyan bölcsődei ellátást nyújtani, melyben a tárgyi feltételek adottak és munkatársaink szakmailag felkészültek.

6. Bölcsődénk működése

6.1. A bölcsődei ellátás igénybevételének módja

Az Egyesített Bölcsődébe azt a kisgyermeket vesszük fel (20 hetes kortól 3 éves korig), aki kerületünk közigazgatási területén él és legalább az egyik törvényes képviselője bejelentett lakóhellyel rendelkezik.

A beiratkozás az Egyesített Bölcsőde központjában történik. Kérjük a szülőket, hogy a beiratkozási adatlapon jelöljék meg, melyik kerületi bölcsődébe szeretnék kisgyermeküket beíratni.

A beiratkozáshoz szükséges tudnivalókról személyesen, telefonon, vagy az Egyesített Bölcsőde honlapján tudnak tájékozódni az érdeklődők.

6.2. Bölcsődénk humán erőforrásai

Bölcsődénkben a személyi feltételek a 15/1998. (IV.30.) NM. rendelet szerint biztosítottak.

Engedélyezett dolgozói létszám:

tagbölcsődevezető:	1 fő
kisgyermeknevelő:	14 fő
bölcsődei dajka:	3 fő
kertész:	1 fő
szakácsnő:	1 fő
konyhai kisegítő:	3 fő
takarítónő:	1 fő
bölcsődeorvos	1 fő megbízással látja el a feladatát

Az Egyesített Bölcsőde alkalmazásában 1 fő gyógypedagógus és 1 fő gyermekvédelmi asszisztens segíti rész munkaidőben szakmai munkánkat.

Minden dolgozónk rendelkezik a munkaköréhez előírt képesítéssel. Szakácsnőnk elvégezte a diétás szakács OKJ-s képzést is.

6.3. Továbbképzés

Tagbölcsődénkben a gyermekeket középfokú kisgyermeknevelői és főiskolai végzettséggel rendelkező szakemberek látják el. Fontosnak tartjuk a rendszeres önképzést, ezért lehetőség szerint részt vesznek kötelező továbbképzéseken. Tervezünk házi képzéseket, megbeszéléseket, fórumokat a szakmai ismeretek és a módszerek, tapasztalatok egyeztetésére és megújulására. Szorgalmazzuk és támogatjuk a továbbtanulást, a főiskolai szintű végzettség megszerzését, hogy a szakmai kihívásokra minél jobban képzett, széles szemlélettel rendelkező kisgyermeknevelőkkel tudjuk segíteni a hozzánk érkező családokat.

A konyhai dolgozók elvégzik a kétévente kötelező minimum tanfolyamot, figyelemmel kísérik az étkeztetéssel kapcsolatos rendelet szerint előírtakat.

Gondot fordítunk a bölcsődei dajkák segítő tevékenységére, hiszen nekik is ismerni kell a nevelés – gondozás alapszabályait, ezért rendszeres megbeszélésekkel egyeztetjük a gyermekek napirendjéhez igazodó feladataikat.

6.4. A gyermekek ellátásának tárgyi feltételei

Tagbölcsődénk tárgyi feltételeit a szakmai követelményeknek megfelelően alakítottuk ki. A gyermekek életkorának, fejlettségének megfelelő bútorzattal, berendezési eszközökkel, játékkészlettel rendelkezünk. Különös gonddal figyelünk a biztonságos környezet kialakítására, a legoptimálisabb tárgyi környezet biztosítására.

Csoportszobák

A szobák alapterülete megfelel az ellátott gyermekek létszámának. A bútorzat egységes, modern, a gyermekek számához, méretéhez, életkori sajátosságukhoz igazodik. A bútorok elhelyezésével alakítjuk ki a különböző tevékenységhez szükséges teret, játszó sarkokat és pihenő kuckókat, a nagymozgás gyakorlásához elegendő helyet. A sok textília melegséget és puhaságot nyújt.

A berendezés és a játékok kiválasztásánál figyelembe vesszük a pedagógiai és egészségügyi szempontokat. A még járnai nem tudó gyermekeket biztonságos, elkerített szobasarkot biztosítunk.

A szobai gondozásnak, az étkezésnek és a pihenésnek állandó területe van, a kisgyermekeknek saját helyet biztosítunk.

Fürdőszobák

A fürdőszobák közvetlenül csatlakoznak a gyermekszobákhoz. A folyamatos és szakszerű gondozást segíti a jól elhelyezett és praktikus berendezés. Kényelmesek a pelenkázó asztalok, a mosdók, kis WC-k, az öltöztető székek, a törölköző tartó, egész alakos tükör olyan méretű és elhelyezésű, hogy az a gyermekek önálló tevékenységét segíti. A törölköző tároló fogas úgy lett kialakítva, hogy a gyermekek törölközői egymástól jól elkülönülnek. A gyermekek saját pelenkáját és a váltó ruhákat a pelenkázó asztal polcain és tároló polcokon helyezzük el, ahol kéznél van a kisgyermeknevelők számára is. A gyermekek személyes tárgyainak elkülönítésére színes, saját jeleket használunk.

Gyermeköltözők

A gyermeköltözők kapcsolódnak a fürdőszobákhoz. Az öltözőkben beépített öltözőszekrények találhatóak, tágas belső tároló hellyel a gyermekek ruházatának tárolására. Minden kisgyermek számára biztosítunk saját szekrényt, aminek ajtaját színes jelekkel láttuk el. Öltöztető asztal, öltöző pad, cipőtároló és ruhafogas a gyermeköltöző berendezése. Tájékoztatókat, információkat, a heti étlapot helyezzük el a faliújságon. A gyermekek munkái és vidám dekoráció színesíti az öltözőt.

Előtér

A szülők számára a várakozáshoz az előteret rendeztük be. Kényelmes ülőgarnitúra, fotelok, színes párnák fogadják őket. A nevelés – gondozás területeiről összegyűjtött írásokból

lapozgatót ajánlunk. A szülők gyakran érkeznek a nagyobb, óvodás és kisiskolás gyermekükkel, számukra mesekönyvekkel, újságokkal, verses kötettel felszerelt olvasó sarkot alakítottunk ki, az akvárium mindenki számára érdekes látnivalót nyújt.

Az előtér falújságára hasznos olvasnivalókat helyezünk ki a várakozás kellemes eltöltéséhez. A babakocsikat a kialakított tároló helyre tudják beállítani a szülők.

Játsszóudvar

Az épület sajátosságából adódóan a gyermekek udvara egy nagy játszótérként kínálja a szabadban tartózkodás lehetőségét. A sok beépített eszköz olyan változatos mozgásra és ügyesedésre segítő tevékenységet kínál, ami a bölcsődés korosztály fejlődéséhez a legideálisabb.

Az udvarrészek egy csoport kivételével közvetlenül kapcsolódnak a csoportszobához, ami a kényelmes kimenetelt biztosítja. Egyik csoportunk levegőztetéséhez bekerített és fedett terasz tartozik, ők ezen keresztül tudnak az udvarra kimenni. Ez a csoport a teraszt esős időben is használja.

Az udvar felszerelése a szabványnak megfelelő, rendszeresen ellenőrzött és biztonságos.

A mászóakák és csúszdák mellett nagy homokozók, babakázak és mobil eszközök találhatóak az udvaron. Nyári időszakban a csendesebb tevékenységhez építő, alkotó játékot, színezőt, gyurmát, szerepjáték eszközeit, mesekönyvet helyezünk a nagy árnyékot adó fák alá. Az árnyékolást segítik a nagylombú fák, a felállított napernyők és árnyékolók.

A homokozóban a homok minden évben ki van cserélve és felfrissítve, a kertészünk naponta felássza és átforgatja a felületét.

Játék- tér

A tagbölcsőde helyiségei lehetővé tették a csoportszobákon kívüli játék- tér kialakítását.

A mozgásos eszközökkel, bordásfallal jól felszerelt helyiséget a csoportok gyermekei, a fejlesztő és egyéb foglalkozásokra a szakemberek egyaránt tudják használni.

Fejlesztő szoba

A sajátos nevelési igényű, illetve a korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermekek egyéni fejlesztését utazó gyógypedagógus látja el. A foglalkozások a fejlesztő szobában történnek. A gyógypedagógus kérésének megfelelően rendezzük be bútorokkal és eszközökkel. Alapfelszerelése a kisasztal székekkel, egész alakos tükör, játéktároló polc.

Sószoba

A gyermekek napirendjébe illesztve a csoportok rendszeresen használják a sószoba Somadrin folyadékkal feltöltött jótékony hatását. Az itt eltöltött időben más játékot kínálunk, mint amik a csoportszobában találhatóak. Másfajta mesekönyvek, bábok, hangszerek várják a gyermekeket. A 20-25 perces sószobai tartózkodás alatt kis kuckókba el tudnak vonulni, vagy együtt játszani. A sószobát a tagbölcsődét látogató gyermekek a szülőkkel is használják a délutáni órákban.

Játékkészlet

A játék a gyermekek legfontosabb tevékenysége, ezért rendkívül fontos a csoportszobákban és az udvaron a jól összeállított játékkészlet.

Figyelembe vesszünk pedagógiai, higiénés szempontokat, a korosztályok különböző tevékenységformáira jellemző igényeket, a csoport létszámát. Változatos, lehetőleg természetes anyagból készült, és változatos funkcióra alkalmas eszközöket biztosítunk.

A játékokat gyermekmagasságban, funkciók szerint, nyitott polcokon helyezzük el.

Textíliák

A gyermekek saját ruhájukban tartózkodnak a bölcsődében, váltóruháról is ők gondoskodnak, szükség szerint bölcsődei kis ruhákkal ki tudjuk egészíteni.

Textil pelenkát használunk a gyermekek öltöztető asztalán öltözködésekor és pelenka cseréjekor. A tagbölcsőde biztosít minden egyéb használatos textíliát, törölközőt, előkét, abroszt, ágyneműt és gondoskodunk azok mosásáról, tisztán tartásáról, pótlásáról. A gyermekek saját textíliáját színes jelekkel látjuk el.

6.5. Élelmezés

Gyermekek napi négyszeri étkeztetését saját főzőkonyhánk biztosítja. A konyha működése megfelel a HACCP és a NÉBIH által előírt szabályoknak.

Az élelmezés központilag történik élelmezésvezető és dietetikus szakember irányításával, így biztosítva az egészséges, változatos kisgyermek étkeztetést.

Gondoskodunk arról, hogy a gyermekek sok zöldséget és gyümölcsöt fogyasszanak, és bőségesen igyanak folyadékot.

6.6. Dokumentáció

A gyermekek fejlődésének nyomon követése, a fejlődési folyamatok alakulásáról a módszertani javaslatokban megfogalmazott módon dokumentációt vezet.

A dokumentáció vezetése, az abban szereplő adatok, információk felhasználása a gyermekekről való lehető legmagasabb színvonalú gondoskodás biztosítása, a gyermekek fejlődésének segítése, a hátrányos helyzetű gyermekek esetében a hátrányoknak és következményeiknek enyhítése érdekében történik. A dokumentáció semmiféleképpen sem a gyermekek minőségét szolgálja.

A dokumentációnk vezetésénél fontos szempontok: a tárgyyszerűség, a validitás, a hitelesség, az árnyaltság, a rendszeresség és a folyamatosság.

A dokumentációnk vezetésénél és őrzésénél a személyiségi jogokat a legmesszebbmenőkig figyelembe vesszük.

A kisgyermeknevelők által vezetett dokumentáció a gyermekekről:

- Gyermek - egészségügyi törzslap
- Fejlődési napló
- Családi füzet
- Csoportnapló
- Napi jelenléti ív

A bölcsődevezető által vezetett dokumentáció a gyermekekről:

- Felvételi könyv
- Megállapodás az ellátás igénybevételéről
- Napi jelentés – TAJ alapú KENYSZI nyilvántartás
- 2. melléklet a 328/2011. (XII.29) Korm. r.
- Nyilvántartás az étkezést igénybe vevőkről
- Térítési díjak nyilvántartása, kedvezmények
- Havi statisztikai – „Bölcsődei jelentés”
- Fertőző betegségek kimutatása
- Tetvességi nyilvántartás
- Éves statisztikai kimutatások

6.7. Érdekvédelem

A gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) alapján a bölcsődei ellátásban részesülők érdekeinek védelmében tagbölcsődénkben érdekképviseleti fórum működik. A tagbölcsődevezető fogadó órájáról, a Szülői Fórum elérhetőségéről, a gyermekjogi képviselő elérhetőségéről a szülőcsoportos megbeszéléseken és a hirdető táblákon tájékoztatjuk a szülőket.

6.8. Gyermekvédelem

A tagbölcsőde a gyermekvédelem rendszerében személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások közé tartozik, azon belül is a gyermekek napközbeni ellátásának egyik formájaként.

Azt tapasztaljuk, hogy egyre több hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű és / vagy veszélyeztetett kisgyermek kerül bölcsődébe, akinek megfelelő ellátása megkülönböztetett figyelmet és nagyobb szakértelmet igényel a kisgyermeknevelő részéről.

A szülőkkel való bánásmód, kommunikáció is nehezebb, mivel ezek a családok sokkal érzékenyebbek elzárkóznak, a segítségtől. A családi nevelést segítve a szülők folyamatos tájékoztatásával felhívjuk a figyelmet a gyermeknevelési támogatások természetbeni és pénzbeli lehetőségének igénybe vételére.

A tagbölcsőde előterében használt ruhák cseré-bere kosarából bárki elviheti a számára szükséges ruhákat, kis játékokat. Akinek már feleslegessé vált, de jó állapotban lévő holmija van, tovább adhatja őket.

Lehetőséget teremtünk személyes beszélgetésre, ahol értő figyelemmel bizalmat adunk, tanácsadással segítünk a kialakult helyzet javításában.

A tagbölcsődei szolgáltatást igénybe vevők ellátásánál biztosítjuk az esélyegyenlőséget nemzetiségi, vallási hovatartozástól függetlenül.

7. Bölcsődéink működésének rendje

7.1. A gyermekcsoportok szervezése

A tagbölcsődénkben a gyermekcsoportok létszáma a jogszabály által meghatározott. A két évesnél fiatalabb gyermekek számára 12 fős, a két évet betöltött gyermekek részére 14 fős létszámú csoportokat szervezünk. Integrált ellátásban fogadunk sajátos nevelési igényű, illetve a korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermekeket, ebben a csoportban 10-11 fő kisgyermeket láthatunk el.

A kisgyermek bölcsődei éveik alatt ugyanabba a gyermekcsoportba járnak. Életkor szerint homogén és vegyes csoportok egyaránt előfordulnak.

A „saját kisgyermeknevelő”- rendszer a biztonság és a stabilitás megteremtésének szabályán alapul. A csoport gyermekeinek egy része tartozik közvetlenül egy kisgyermeknevelőhöz. A „saját kisgyermeknevelő” szoktatja be a gyermeket a bölcsődébe, és a bölcsődébe járás egész időtartama alatt ő a kisgyermek nevelője (felmenőrendszer). Ő kíséri figyelemmel a kisgyermek fejlődését, tartja számon az egyes fejlődési állomásokat, vezeti az ehhez kapcsolódó szakmai dokumentációt és felelősséggel tartozik a rábízott gyermekekért. A „saját kisgyermeknevelő”- rendszerben több figyelem jut minden gyermekre, számon lehet tartani a gyermekek egyéni igényeit, problémáit, szokásait, elsősorban a „saját kisgyermeknevelő” segíti át őket a bölcsődei élet során adódó nehézségeken.

7.2. A gyermekek napirendje

A jól szervezett, folyamatos, ugyanakkor rugalmas napirend a kisgyermek igényeinek, szükségleteinek kielégítését, a nyugodt, kiszámítható, folyamatos gondozás feltételeit, annak megvalósítását biztosítja, megteremtve a biztonságérzetet, a kiszámíthatóságot, az aktivitás és az önállósodás lehetőségét. A napirenden belül az egyes kisgyermek igényeit úgy biztosítják a kisgyermeknevelők, hogy közben a csoport életében is áttekinthető rendszer legyen, a gyermekek tájékozódhassanak a várható eseményekről, kiiktatódjon a felesleges várakozási idő. Ez egyben a csoport belső nyugalma is biztosítja. A napirend függ a gyermekcsoport életkori összetételétől, fejlettségétől, szükségleteitől, de befolyásolják azt az évszakok, az időjárás, a csoportlétszám és egyéb tényezők is, mint az épületadottságai. A napirend kialakításának további feltételei a személyi állandóság („saját kisgyermeknevelő”- rendszer), a tárgyi feltételek, a jó munkaszervezés, a kisgyermek otthoni életének, életritmusának lehetőség szerinti figyelembevétele.

A kisgyermeknevelők úgy szervezik a gyermekek egyéni napirendjét, hogy abban érvényesüljön a folyamatosság.

7.3. A dolgozók munkarendje

A gyermekek napirendjéhez igazodik a kisgyermeknevelők és a dajkák munkarendje. A dolgozók összehangolt tevékenysége elengedhetetlen a gyermekek ellátásához, ezért rendszeresek az egyeztetések és a feladatok megbeszélése.

8. Bölcsődék nevelési feladatai

8.1 A bölcsődei nevelés- gondozás országos alapprogramja

A Bölcsődei Nevelés-gondozás Országos Alapprogramjának (továbbiakban Alapprogram) célja, hogy keretet adjon a Magyarországon működő bölcsődei ellátást biztosító intézményben, szolgáltatásban folyó szakmai munkának. Az Alapprogram tartalma és szemlélete összhangban van Magyarország Alaptörvényével, a 3 év alatti korosztály ellátására és nevelésére-gondozására vonatkozó jogszabályokban foglaltakkal, a bölcsődei ellátás keretében végzett nevelés hagyományaival, felhalmozott értékeivel, a nemzeti sajátosságokkal, a legújabb koragyermekkorai kutatások eredményeivel.

8.2. A bölcsődei nevelés célja

A pszicho-szociálisan érett, önálló, harmonikus személyiség fejlődése.

A bölcsődei nevelés célja, hogy a kisgyermek elsajátítsa azokat a készségeket, képességeket, amelyek segítik őket abban, hogy hatékonyan és kiegyensúlyozottan viselkedjenek saját kulturális környezetükben, sikeresen alkalmazkodjanak annak változásaihoz. A bölcsődei nevelés mindezt olyan szemlélettel és módszerekkel teszi, amelyek segítik a családi nevelés elsődlegességének tiszteletét. A bölcsődei nevelés további célja, hogy a koragyermekkorai intervenció szemléletének széles körű értelmezésével összhangban minden kisgyermekre és családjára kiterjedő prevenciós tevékenységet folytasson. Bölcsődék szolgáltató családbarát intézményként, szolgáltatásként hozzájárul a családok életminőségének javításához, a szülők munkavállalási esélyeinek növeléséhez.

8.3. A bölcsődei nevelés feladata

A nevelés céltudatos, érték közvetítő, tervszerű folyamat, melynek során ismereteket, szokásokat, normákat, viselkedésformákat sajátít el a kisgyermek. A három éven aluli kisgyermeknél az érzelmeknek meghatározó szerepe van az értékek elsajátításának folyamatában. A családi nevelést segítve, napközbeni ellátás keretében a gyermekek fizikai- és érzelmi biztonságának és jóllétének megteremtésével, feltétel nélküli szeretettel és elfogadással, a gyermek nemzetiségi/etnikai hovatartozásának tiszteletben tartásával, identitásának erősítésével kompetenciájának figyelembevételével, tapasztalatszerzési lehetőség biztosításával, viselkedési minták nyújtásával elősegíteni a harmonikus fejlődést.

Szakmai Programunkat úgy tudjuk megvalósítani, ha követjük és betartjuk „A bölcsődei nevelés - gondozás országos alapprogramjában”, „A bölcsődei nevelés -- gondozás szakmai szabályaiban” és az irányt mutató módszertani levelekben megfogalmazottakat.

Tagbölcsődék az Alapprogram és az Egyesített Bölcsőde Szakmai Programja alapján végzi nevelő-gondozó tevékenységét.

8.5. A bölcsődei nevelés főbb helyzetei

Tanulás

A bölcsődei nevelésünk területén a tanulás fogalmát a lehető legtágabban értelmezzük. Tanulás, minden olyan tapasztalat-, illetve információszerzési folyamat, amely tartós változást idéz elő a viselkedésben, illetve a gondolkodásban, valamint elősegíti, hogy a gyermek megismerje önmagát és környezetét. A tanulás a gyermek korából és fejlettségéből adódó tevékenységekbe ágyazottan történik.

A tanulás legfontosabb irányítója a személyes kíváncsiság, az érdeklődés. A kisgyermekkorban tanulás színterei a természetes élethelyzetek: a gondozás és a játék, a felnőttel és a társakkal való együttes tevékenység és a kommunikáció. A tanulás formái az utánzás, a spontán játékos tapasztalatszerzés, a kisgyermeknevelő - gyermek interakcióból származó ismeretszerzés és szokáskialakítás. A kisgyermeknevelőnek a sajátos nevelési igényű, illetve a korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermekek esetében szem előtt kell tartania, hogy náluk más jellegű és hosszabb időt vesz igénybe a tanulási folyamat. A beszéd a kisgyermekkorban tanulás nagyon fontos eleme. A kommunikatív képességek fejlődésének feltételei a biztonságos és támogató környezetben zajló felnőtt-gyermek és gyermek - gyermek interakciók. Figyelembe kell venni azoknak a gyermekeknek a nyelvi szükségleteit, akiknek nem magyar az anyanyelvük.

Gondozás

Belsőleges interakciós helyzet a gyermek és nevelője között. A gyermek gondozás közben kettősben van nevelőjével, ilyenkor megkülönböztetett figyelmet kap.

A gondozás elsődleges célja a testi szükségletek kielégítése, a testkultúra, a helyes szokások kialakítása. A gyermek szükségleteinek kielégítése kapcsán megismeri önmagát.

A gondozási műveletek jelentenek örömforrást a gyermek számára és, amennyire kedve van hozzá, aktívan együttműködjön.

Nagy szerepe van a testi kontaktusnak az érzelmi fejlődés szempontjából, hogyan érintik őt meg, megvárják, amíg ő kezdeményez, biztatják, segítik és dicsérik a sikereiben.

Gondozás közben fontos nevelési feladatokat látnak el a kisgyermeknevelők, a jó gondozás lehetőségét nyújt az egészséges életmód kialakításához, ismereteket ad, szokásokat alakít ki.

A gondozás megszervezése

A gondozási műveleteket úgy szervezzük, hogy minden kisgyermekre elegendő idő jusson, legyen ideje önállóan, aktívan tevékenykedni, legyen kedve a folyamatok elsajátítására.

A gyermekcsoportot két kisgyermeknevelő látja el, érvényesítve az ölekezési időben a saját gondozónő rendszert.

Gondozási helyzetek:

Étkezés

Fontos feladatunk az egészséges táplálkozás biztosítása, a helyes étkezési szokások kialakítása, a gyermekek önálló étkezésének elérése.

Változatosan elkészített, sok zöldeggel és gyümölccsel gazdagított étrendet kínálunk a gyermekeknek, arra törekszünk, hogy az étkezés örömforrás legyen, jó étvágyal fogyasszák az ételeket.

Az étkezés a napirend fontos része, azonos időben, nyugodt körülmények között, történik, az étkezéshez szükséges eszközök és körülmények gondos előkészítésével.

A gyermekeket fejlettségük szerint ülben, vagy kis asztalnál ülve kínáljuk az étellel, egyéni igények szerint kialakított sorrendben. A kisgyermeknevelő izléselesen terít, meggyőződik a felkínált étel minőségéről, hőfokáról mielőtt tálalja a gyermekeknek, jó étvágyat kíván. A gyermekek kedvük szerint bekapcsolódnak a terítésbe, segítenek.

A gyermekeknek állandó, saját helyük van az asztalnál, játékból érkeznek, a nevelő személyesen hívja őket étkezni, segít az asztalnál elhelyezkedni, jó étvágyat kíván.

A gyermekek mellé ülve biztosítja a nyugodt étkezést, segít és újra kínál, ha arra szükség van. A kisgyermek annyi fogyasztanak az ételből, amennyit kívánnak, a nevelők nem erőltetik az étkezést, de szorgalmazzák a megkóstolását.

A gyermekek táplálkozását, egyéni szokásait dokumentálják a kisgyermeknevelők és a szülők rendszeres tájékoztatást kapnak gyermekük étkezéséről.

Pelenkaváltás, bili és WC használat

Pelenkaváltáshoz a gyermekek saját, eldobható papír pelenkáját használjuk, de szülői kérésre, vagy a család megsegítéseképpen bölcsődei textil pelenka is rendelkezésre áll. A pelenka cseréje naponta többször az étkezések előtti tisztálkodások alkalmával, az udvarra készülődés előtt, vagy szükség szerint történik. A gyermekek igénye és fejlettsége szerint a pólyázóra felfektetve, vagy a kisgyermeknevelővel szemben állva végezzük. Széketes kisgyermeket minden esetben folyó víz alatt szappanos lemosással teszünk tisztába.

Kevesebb kisgyermek kéri bölcsődében a bili használatát, ám ha ez számára biztonságosabb, vagy otthon is azt használnak, akkor felkínáljuk neki. A gyermek WC jobban vonzza a gyermekeket, olyan szeretne lenni, mint a felnőttek és le is lehet húzni. A WC papír használatára, mint higiénés jó szokásra tanítjuk őket.

Testápolás, tisztálkodás

Testünk tisztán tartásával, a rendszeres kézmosással sok betegséget megelőzhetünk, de felfrissülést és jó közérzetet is ad. A testápolási szokások kialakítását már kisgyermek korban el kell kezdeni.

A kézmosás fontosságát kiemeljük a gyermek reggeli érkezésekor, úgy érkeznek a szobába, hogy előtte megmossák a kezüket a szülővel, vagy a kisgyermeknevelővel. Étkezések előtt és WC használat után, pelenkaváltáskor is mindig kezet mosunk. A helyes kézmosás elsajátításához figyelmet fordítunk a szappanozásra, a szappan méretére, hogy az könnyen megfogható legyen. Darabos szappant és folyékony szappant egyaránt biztosítunk, hogy ismerkedjenek vele és megtanulják a használatát. Az arcmosás igényére is odafigyelünk, a csapok fölötti tükörben meg tudja nézni, hogy hol maszatos, vagy még kimaradt a mosakodásból és nem vizes valahol.

A törölközőt használatkor leemeljük a fogasról, használat után a visszahelyezése nehezebb feladat, ez a finom motorikus mozgás fejlettségét igényli. A kisgyermeknevelő időt hagy a mozdulat gyakorlására, ha szükséges, akkor segít a gyermeknek. Egész alakos tükör előtt történik a fésülködés, a nagyon rövid hajú kisfiúkat is megkérjük, hogy nézze meg magát, csinosan menjen be a szobába. Fontos a tükörkép megtekintése a testséma kialakulása, a mozdulatok gyakorlása szempontjából is.

Az orrfújás nehéz feladat a gyermekek számára, van, aki hamar megtanulja, de legtöbb kisgyermeknek nem sikerül, ezért a helyes orrfújásra és a papír zsebkendő használatára tanítjuk őket.

A gyermekek tiszta öltözékére, ha szükséges a ruházat cseréjére gondot fordítunk, arra is figyelünk, hogy kényelmes, a mozgásban nem akadályozó ruházatot és lábbelit viseljenek.

Arra törekszünk, hogy a gyermekekben kialakuljon a testápolás igénye, szokássá váljon a rendszeres kézmosás, megtanuljanak alaposan törölközni, igényük legyen a rendezett megjelenésre.

Pihenés, alvás

A kisgyermek fiziológiai állapota, idegrendszerük fáradékonysága miatt, ha igényelik, délelőtti és délutáni alvást is biztosítunk számukra.

A kisgyermeknevelők figyelnek arra, hogy a lefektetés időpontja az egyéni szükséglet szerint azonos időben történjen. Minden egyes gyermek napi alvásigényét, a gyermekek ébredési sorrendjét jól ismerik. A gyermekek alvóhelye állandó, lefekvéskor a vastag felsőruhát, nadrágot leveszik, kényelmes viseletben fekszenek le. A keveset alvó gyermekeknek mesekönyvvel, kis játékokkal biztosítjuk a csendes tevékenységet.

A kisgyermeknevelők gondoskodnak az alvási hangulat megteremtéséről: sötétítés, szellőztetés, csöndes beszéd. Az elalvást segítik halk énekléssel, simogatással. A gyermekek kedvenc alvókájukkal, cumijukkal fekszenek le aludni.

Ha a gyermekek elfáradnak játék közben, vagy csak elbújásra vágnak, akkor párnákkal, puha plüss figurákkal körbe vett kuckók és pihenő sarkok adnak lehetőséget az elvonulásra.

Játék

A játék belső késztetésből fakadó, örömteli tevékenység. A játék elősegíti a testi, a szellemi, az érzelmi és a szociális fejlődést, segít a világ megismerésében. Személyiségformáló ereje van, ezért a gyermekek érdekeit szem előtt tartva szervezzük meg a játék feltételeit.

A kisgyermeknevelő a gyermek igényétől és a helyzettől függően vesz részt a gyermekek játékában: hangulatot teremt, felkelti az érdeklődést, kezdeményez, ötletet ad, játékhelyzetet teremt, biztat, bátorít, biztosítja a feltételeket. Nevelői magatartásával támogatja az elmélyült, nyugodt tevékenységet. A játéknak fejlesztő hatása van, a gyermek közben észrevétlenül tanul, ismerkedik, tapasztal, amit beépít személyiségébe.

Mivel a játék komplex tevékenységforrás, ezért a kisgyermeknevelőnek tudatosan kell felhasználnia a nevelés folyamatába. A játék örömforrás a gyermekek számára, mintát nyújt a társas együttélés szabályaihoz, segíti a szociális képességek fejlődését.

Mozgás

Csecsemő és kisgyermekkorban alakulnak ki és fejlődnek a mozgás alapvető formái. A mozgás szerepe a személyiség fejlődésében, a kompetencia kialakulása szempontjából nagyon fontos. A mozgásigény rendkívül nagy, az egészségesen fejlődő gyermek örömmel gyakorolja a mozgást. Ezért mind a csoportszobában, mind pedig az udvaron biztosítjuk a gyermekek számára a minél nagyobb mozgásteret.

A mozgás fejlődéséhez szükséges eszközöket, játékokat, melyek használata során gyakorolhatják a gyermekek az egyes mozgásformákat, fejlődik mozgáskoordinációjuk, harmonikussá válik mozgásuk. A megfelelő játékeszközök jelentősége az érdeklődés felkeltésében és a mozgás aktivitás fenntartásában van. Fontos szempont, az is, hogy a környezet balesetmentes legyen. Minél változatosabb mozgásra van lehetősége a gyermeknek, annál inkább örömet lelik a játékban. Nagymozgásos játékokra a szabadban több lehetőségünk van, míg a szobában a játékeszközök sokfélesége folytán a nagymozgásokat és a finommotorikát is egyszerre fejleszthetjük. Az önállósági törekvések támogatása során a gondozási műveletekben való aktív részvétel a praktikus mozgások gyakorlására, finomítására adnak lehetőséget.

Ének, mondóka

A kisgyermeknevelő énekhangja, a hangszerek kipróbálása és használata, a zenei élmény átélése tapasztalatszerzésre ad lehetőséget, több érzékszervre hat. Hallja a játékhoz kapcsolódó mondókat, dalt, látja és végzi a játékhoz társuló mozgást. Az érintés és a mozgás kapcsán fejleszti a testtudatot, egyensúlyérzéklet, koncentrációs képességét, a ritmusérzéklet. Az ismétlődő játékos mozdulatok erősítik az élményt.

Bízunk benne, hogy a kisgyermek további fejlődéséhez maradandó zenei alapot nyújtunk nevelésünkkel.

Vers, mese

A mondókáknak, verseknek fontos szerepük van az érzelmi, értelmi, szociális fejlődésre, anyanyelvünk, az igényes és választékos beszéd elsajátításában

A bábozás kiemelkedő értékkel bír a gyermek érzelmi életére, a bábok által különleges élményként, szereplőként éli meg a mese eseményeit. Oldja a szorongást, érzelmi feltöltődést ad. A személyes és csoport együttes élményei gazdagítják a gyermeki belső világot.

Alkotó tevékenységek

A kisgyermeknevelők változatos lehetőséget teremtenek a különböző alkotó tevékenységekhez, az érzelmek és élmények feldolgozására, kifejezésére.

A gyermekek hangulatához, egyéni igényéhez alkalmazkodva, a megfelelő tárgyi feltételek biztosításával megismertetik a gyermekeket az anyagok sokféleségével, a különböző technikák és eszközök használatára.

Az alkotás öröm, az önkifejezés eszköze. A gyermeki alkotásokat tiszteletben tartva elhelyezzük a csoportokban, az előtérben, hogy a gyermekek együtt, vagy a szüleikkel újra tudják élni az alkotás élményét, az alkotás eredményét.

Egyéb tevékenységek

Valamilyen élethelyzethez, a közös előkészítéshez, az egymásról és a környezet szépségéről való gondoskodáshoz kapcsolódnak ezek a tevékenységek.

Számos olyan lehetőség adódik a nap során, amelybe a gyermekek nagyon szívesen bekapcsolódnak és segítenek, átélnek a közös munkálkodás és a tevékenység fontosságát, hasznosságát. A bekapcsolódás önkéntes, bármikor bekapcsolódhatnak és kiléphetnek. A

kisgyermeknevelő előkészítő tevékenysége, a kertész munkája vonzza a gyermekeket, utánozzák őket, részesei lesznek egy-egy mozzanatnak.

9. Családok támogatásának módszerei és lehetőségei

A gyermekek szakszerű bölcsődei ellátása mellett alapvető feladatunk a családokkal való partneri kapcsolat kialakítása, hiszen közös feladatunk a gyermekek harmonikus fejlődésének a biztosítása. A szülő tapasztalattal rendelkezik gyermekéről, információt nyújt számunkra a gyermekek egyéni igényeiről, szokásairól. A kisgyermeknevelők a szülő ismereteire támaszkodva alkalmazzák a személyre szabott, differenciált módszereket, szaktudásukkal, tapasztalataikkal segíteni tudják a családokat gyermekük nevelésében.

Bölcsődeköztolgotó, bölcsődelátogatás

A gyermekek beszoktatása előtt közös ismerkedésre hívjuk a szülőket gyermekükkel, hogy bepillantsanak a tagbölcsőde életébe, beláthatnak napi munkánkba, fontos benyomást szerezhetnek az intézmény nevelési légköréről, hangulatáról.

Szülői értekezlet

Közös szülői értekezleten tájékoztatót nyújtunk bölcsődénk szervezeti és működési szabályzatáról, a házirendről, a gyermekek napirendjéről, a térítési díjakról és a kedvezmények igénybevételének lehetőségéről, a befizetés módjáról.

Elmondjuk, hogy a bölcsőde kezdéséhez milyen dokumentumok összegyűjtése szükséges.

Tájékoztatást adunk a családok és a gyermekek jogairól és kötelességeiről, a panaszjog gyakorlásáról, a bölcsőde elérhetőségeiről.

Ismertetjük bölcsődénk nevelési évre tervezett családi, bölcsődei és csoportos programjainkat, örömmel vesszük, ha a szülők további ötleteikkel és javaslataikkal gazdagítják.

Családlátogatás

A családlátogatás célja, a kisgyermek és szülők otthoni környezetében való megismerése, a gyermek biztonságot nyújtó otthonában való találkozás.

A kisgyermeknevelők a beszoktatás előtti két héten belül keresik fel a családot egyeztetett időpontban, a gyermek ébrenléti idejében.

A családlátogatás jó alkalom a személyes beszélgetésre, a szülőkben lévő feszültség oldására, a kölcsönös bizalom megalapozására.

Szülővel történő fokozatos beszoktatás

A szülővel történő beszoktatás előtérbe helyezi a családdal való együttműködést.

A beszoktatás alatt feladatunk, hogy csökkentjük azokat a nehézségeket, amelyeket a szülőktől való elválás, a környezetváltozás okoz. A szülők, nagyszülők jelenléte biztonságot ad, segíti a kisgyermeknevelő és a gyermek közötti érzelmi kötődés kialakulását, a környezethez való alkalmazkodást.

Szülőcsoportos beszélgetés

A gyermekek csoportjaiban szervezett beszélgetések leginkább a kapcsolat építésének fontos részei. A kisgyermeknevelők közvetlenül megismerhetik a szülőkben felmerülő kérdéseket, az őket foglalkoztató gondolatokat.

A csoport életében zajló aktuális eseményekre, az egyéni fejlődési kérdésekre adandó megoldásokra tudnak fókuszálni.

A beszélgetések erősítik a bizalomra épülő, jó együttműködést a bölcsődével, építi a szülői közösséget.

Egyéni beszélgetések

A kisgyermek fejlődéséről, nevelési, gondozási kérdésekről szóló beszélgetéseket, tájékozódást kérhet a szülő, vagy a bölcsőde részéről a kisgyermeknevelő, bölcsődevezető. A közös gondolkodás előremutató lehet a kapcsolat erősítésében, a kisgyermek további fejlődésében. Szakember bevonásával további lépések tehetők a megoldandó helyzetben.

Napi kapcsolattartás

Fontosnak tartjuk a napi beszélgetéseket a szülőkkel a bölcsődébe érkezés és a haza menetel alkalmával. Érkezéskor a szülőtől vár a kisgyermeknevelő információkat az otthoni eseményekről, hazaadáskor a kisgyermeknevelő tájékoztat a gyermekkel kapcsolatos napi történésekről. A napi beszélgetések erősítik és formálják a felek közötti bizalmat.

Indirekt kapcsolattartási formák

A kapcsolattartás indirekt formái nem helyettesítik a személyes közvetlen kapcsolatot, hanem azt kiegészítik és megerősítik. A tájékoztatás írásos formája, a kisgyermek családi naplójának tekinthető.

Tartalmazza a gyermek és a szülők személyes adatait, a bölcsőde adatait, tájékoztat gyermek elvitelére jogosult személyekről. A kisgyermeknevelő tájékoztatást nyújt az családi füzetben gyermekek fejlődéséről, érzelmi, egészségügyi állapotáról, a bölcsődei élet eseményeiről, a bölcsődei programjairól.

A folyamatos bejegyzésekkel „emlékkönyvet” nyújtunk át a szülőknek gyermekükről, amikor távoznak a bölcsődéből a bölcsődében töltött időszakról.

A bölcsődei hirdető táblák és tájékoztatók

Nagyon fontosnak tartjuk a bölcsőde nevelési-gondozási elveinek és szokásainak indirekt átadásának azt a formáját, hogy szakmai írásokat, általunk összeállított tájékoztató kiadványok, kis füzeteket ajánlunk olvasgatásra, arra az időre, amíg a szülők a bölcsődében, a csoporton kívül várakoznak, akár a beszoktatás idején, vagy a napi érkezésükkor. Figyelemfelkeltő, elgondolkodtató és szemléletformáló erejénél fogva kihasználjuk a lehetőséget és ügyelünk arra, hogy aktuális, érdekes teret alakítsunk ki, ahol tartalmasan töltik a várakozás idejét.

10. Tagbölcsődénk kapcsolatrendszere

Együttműködünk mindazokkal az intézményekkel és szakemberekkel, akik kapcsolatba kerülhetnek a tagbölcsődénket látogató családokkal és kisgyermekkel.

Az óvodai átmenet segítése érdekében szoros kapcsolatot ápolunk a XXII. kerületi Egyesített Óvodával. Kölsönös látogatásokkal, a gyermekek ismerkedésével igyekszünk egymás pedagógiai módszereit megismerni és közelíteni. A nevelési év végén a leendő óvodásokkal átmennek a kisgyermeknevelők egy kis játékra az óvodába, majd az óvónők is meglátogatják a gyermekeket. A gyermekek megismeréséhez információkkal segítik a kisgyermeknevelők az óvónőket. Az új nevelési év elején meglátogatjuk az óvodában volt neveltjeiket.

A gyermekek védelme, veszélyeztetettségük megelőzése különösen fontos számunkra. Kapcsolatot tartunk a Budafok-Tétényi Család- és *Gyermekjóléti Központ* szakembereivel, részt veszünk szakmai tanácskozásokon, figyelemmel kísérjük a jogszabályi változásokat annak érdekében, hogy jól felkészültek és tájékozottak legyünk.

A sajátos nevelési igényű, illetve a korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermekek ellátásához ismernünk kell a gyógypedagógiai intézményi hálózatot. A *Pedagógiai Szakszolgálattal* együttműködve neveljük – gondozzuk és fejlesztjük a nálunk nevelkedő fejlődésükben segítségre szoruló kisgyermekeket és családjukat.

11. Családi nevelést támogató egyéb szolgáltatások

11.1. Időszakos gyermekfelügyelet

A szülők elfoglaltsága esetén néhány órára időszakos gyermekfelügyeletet tudunk biztosítani a gyermek csoportokban a hiányzó gyermekek helyére.

A tagbölcsőde megállapodást köt a szülővel a szolgáltatásról. A személyi adatok nyilvántartása mellett kérjük a szülőktől, hogy nyilatkozzanak az igénybe vétel napjairól és időszakáról, az igényelt étkezésről, egyéni kéréséről. szükséges az orvosi igazolás arról, hogy a kisgyermek egészséges és az oltási kiskönyv bemutatása ahhoz, hogy a gyermek megkapta a kötelező védőoltásokat.

A felügyeletre érkező gyermekek is a fokozatos szülővel történő beszoktatást kínáljuk és ellátásukban irányadók a bölcsőde nevelési-gondozási elvei.

Az időszakos felügyeletet igénybe vevő kisgyermekek szüleinek kérésére, valamint a kisgyermeknevelők által felmerülő kérdésekben személyes beszélgetést szorgalmazunk. Felajánlunk más szakember segítségét a gyermek egészséges fejlődése érdekében.

12. Zárszó

*„A gyermek mindig a jelenben él”
(Csukás István)*

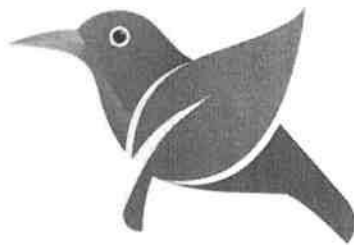
Tagbölcsődénk dolgozói hivatásnak tekintik a munkahelyüket.

Bízunk abban, hogy a Szakmai Programunk megvalósulásával követjük a gyermekek életkori sajátosságait, valódi támaszt tudunk nyújtani a családok számára, követjük a szakma értékeit.

Hiszünk abban, hogy program megvalósításával boldog gyermekkort, egészséges testi, lelki és szociális fejlődést biztosítunk a Napraforgó tagbölcsődébe érkező gyermekeknek, és a bölcsődei kor végére érett, óvodai élet megkezdésére alkalmas kisgyermeket nevelünk.

Egyesített Bölcsőde

Zöldike tagbölcsőde

2022

Szakmai Program

Tartalomjegyzék

I.	Tagbölcsődénk alapadatai	108
II.	Az ellátandó célcsoport és az ellátandó terület jellemzői	109
III.	A bölcsődei ellátás célja, feladatai	110
	III.1. Tagbölcsődénk minőségpolitikája	110
	III.2. A tagbölcsődénk humán erőforrásai	111
	III.3. A tagbölcsődénk tárgyi feltételei	112
IV.	Tagbölcsődénk kapcsolatrendszere	114
	IV.1. Együttműködésünk lehetőségei és formái a családokkal.....	114
	IV.2. Kapcsolattartás a jelzőrendszer tagjaival	116
V.	A bölcsődei nevelés alapelvei, feladatai	117
	V.1. A bölcsődei nevelés alapelvei	117
	V.2. A bölcsődei nevelés feladatai.....	119
	V.3. A bölcsődei nevelés főbb helyzetei	120
	V.4. A bölcsődei nevelés megvalósításának sajátos feltételei	124
	V.5. Sajátos nevelési igényű gyermekek gondozása	124
	V.6. Alapellátáson túli, családi nevelést támogató egyéb szolgáltatások	125
VI.	Az ellátás igénybevételének módja, ezzel kapcsolatos szabályok	125
VII.	Továbbképzés	126

I. TAGBÖLCSŐDÉNK ALAPADATAI

Az intézmény neve: Egyesített Bölcsőde
Székhelye: 1221 Budapest Leányka utca 40/a
Telephely neve: Zöldike tagbölcsőde
Címe: 1223 Budapest, Terv utca 14/a
Telefon/Fax: +36(20)271-2288
Férőhelyszám: 72 fő
Nyitva tartás: H – P; 6⁰⁰ – 18⁰⁰ óráig
E-mail: zoldike@bolcsode22.hu
Honlap: www.bolcsode22.weebly.com

Ellátási terület, célcsoport:

XXII. kerület – Budafok-Tétény közigazgatási területe

Ellátás formái:

Gyermekek napközbeni ellátása – Bölcsődei ellátás, a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) 42. § (1) bekezdés
Időszakos gyermekfelügyelet, Gyvt. 42. § (4) bekezdés

Programért felelős:

Sárhegyi Hajnalka tagbölcsődevezető

II. AZ ELLÁTANDÓ CÉLCSOPORT ÉS AZ ELLÁTANDÓ TERÜLET JELLEMZŐI

A Zöldike tagbölcsőde Budafok-Tétény Budapest XXII. kerület Egyesített Bölcsőde legfiatalabb tagbölcsődéje, 2022-ben, 72 férőhellyel kezdte meg működését.

Tagbölcsődénk feladata a 20 hetes – 3 éves életkorú, családban nevelkedő gyermekek napközbeni ellátása, szakszerű nevelése és gondozása.

Ha a gyermek a harmadik életévét betöltötte, de testi vagy értelmi fejlettsége alapján még nem érett az óvodai nevelésre, akkor a negyedik életévét követő augusztus 31-ig nevelhető-gondozható a bölcsődében.

Sajátos nevelési igényű, vagy korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermek annak az évnek az augusztus 31. napjáig vehet részt a bölcsődei ellátásban, amelyben a hatodik életévét betölti.

Tagbölcsődénk fontos szociális - gyermek és családvédelmi szerepet tölt be a családok életében. Nevelési-gondozási alapelveink maximális alkalmazásával, szeretetteljes, elfogadó légkörben támogatjuk a családi nevelést. Célunk a tagbölcsődénkbe járó gyermekek testi és pszichés szükségleteinek kielégítése, a kisgyermekek harmonikus, sokoldalú fejlődésének elősegítése.

Tagbölcsődénk a nevelés-gondozás, valamint a játékeszközök, egyéb tárgyi feltételek biztosításán keresztül a hátrányos helyzetű gyermekek esélyegyenlőségét is növelni tudja. Törekszünk arra, hogy a bölcsődei keretek között is figyelembe vegyük az egyéni és az eltérő fejlődési sajátosságokat. A sajátos nevelési igényű gyermekek ellátását kiemelt feladatunknak tekintjük. Nevelésüket-gondozásukat a kisgyermeknevelők, korai fejlesztésüket pedig a kerületi Pedagógiai Szakszolgálat gyógypedagógusai látják el, teljes integráció keretében. Tekintettel arra, hogy évről évre emelkedő számban vannak jelen a különleges nevelési igényű gyermekek, kiemelt jelentőséggel bír, hogy fejlesztésük, ellátásuk idejében megkezdődhessen. A bölcsődébe járó gyermeknek sokkal nagyobb a lehetősége arra is, hogy esetleges fejlődésbeli lemaradásait minél korábbi időszakban észleljék, és a korai segítség igénybe vétele által a lemaradás csökkenhet, akár be is hozhatja kortásait, így eredményesebben léphet tovább. A bölcsődei környezet a napi találkozásokkal, a rendszeresen szervezett családi programokkal a családok számára lehetőséget nyújt a közösségi életbe való bekapcsolódásra, a természetes támogató rendszerek igénybevételére.

A tagbölcsőde a kerület Budatétény városrészén helyezkedik el, kertvárosias környezetben. A környék megfelelő helyi és térségi közlekedési kapcsolatokkal bír, autóval és tömegközlekedési eszközökkel egyaránt megközelíthető, a közelben parkolási lehetőség is adott. A terület közvetlen közelében halad és megállóval rendelkezik a 150, 101E, 101B autóbusz, valamint séta távolságra elérhető a 114-es buszjárat is.

A tagbölcsőde építését a városrész folyamatos növekedése tette indokolttá. A közelben megtalálható több új ingatlan beruházás, terület közvetlen közelében egy nagy lakosságsszámmal rendelkező lakótelep helyezkedik el, valamint számos új társasház épült és épül jelenleg is.

Az elmúlt évek bölcsődei felvételi kérelmei alapján is növekvő tendenciát mutat a Rózsakerti terület preferáltsága. A Rózsakerti lakótelep a kerület frekvenciált részén helyezkedik el, sok család választja lakóhelyéül ezt a környéket az infrastrukturális környezet kedvező adottsága miatt. A lakótelepen főként fiatal családok élnek, valamint ezen kerületrész lakóparkos

övezetébe is többségében fiatal családok költöztek/költöznek be a családtámogatási intézkedések hatására.

A családok szeretnék a gyermekeiket a lakóhelyükhöz közeli bölcsődébe járatni, férőhelyeinkkel ezen igény kielégítéséhez jelentősen hozzájárulhatunk. A többgyermekes családok számára nagy segítséget jelent a logisztikai szempont is, hogy a kisebb és nagyobb gyermekek egymáshoz közeli intézményekbe járhassanak, több óvoda, általános iskola, újonnan létesült gimnázium működik a kerületrészen.

III. A BÖLCSŐDEI ELLÁTÁS CÉLJA, FELADATAI

Szakmai feladatellátásunk célja a tagbölcsődénkbe érkező családok szükségleteinek feltérképezése, megismerése, majd a szükségletekre építve az igények minél szélesebb körű kielégítése. Tevékenységünk szolgálat, mellyel arra törekszünk, hogy a sokféle igénnyel felénk forduló család hiteles partnernek érezzen bennünket gyermeke nevelésében – gondozásában. Bölcsődei környezetünkkel, kongruens szakmai kommunikációnk alkalmazásával igyekszünk a szülők bizalmát elnyerni, és a család erősségeire alapozva a bizalomra épülő kapcsolatot a gyermekek fejlődése érdekében fenntartani, elmélyíteni.

Célunk, hogy a változó környezeti és társadalmi körülmények között is a legegészségesebb feltételeket biztosíthassuk a bölcsődében ellátott gyermekek részére, melynek alapkövei a feltétel nélküli szeretet és elfogadás, a jól szervezett napirend, a szabad levegőn tartózkodás (játék/alvás) feltételeinek megteremtése, a tapasztalatszerzés és kompetenciaképzés támogatása, pozitív viselkedési minták nyújtása, a személyi higiéné, alvás biztosítása, és az egészséges táplálkozás.

Szeretettel és érdeklődéssel, szép környezetben fogadjuk a családokat. Fontos feladatunknak tartjuk a szülők munkába állásának segítségét, a családok támogatását a felmerülő igényekhez szabott ellátással.

III.1. TAGBÖLCSŐDÉNK MINŐSÉGPOLITIKÁJA

A bölcsődei nevelés-gondozás alapfeladatait a Bölcsődei nevelés-gondozás Országos Alapprogramjára (továbbiakban: Alapprogram), és az Egyesített Bölcsőde Szakmai programjára építve végezzük. Az Alapprogramban megfogalmazott alapelvek alkalmazásával, az életkori sajátosságok, az egyéni igények maximális figyelembe vételével a gyermekek harmonikus fejlődését kívánjuk elősegíteni.

A kisgyermek számára biztonságos, nyugodt, békés és játékra motiváló légkört teremtünk. A családokkal olyan kapcsolatokat alakítunk ki, amelyben azt érezhetik, hogy a gyermeküket a számukra legjobb ellátásban részesítjük és ennek a folyamatnak, az elért eredményeknek, fejlődésnek ők is aktív részesei.

Tagbölcsődénk munkatársai hivatástudattal látják el feladataikat, a kisgyermeknevelők magasan képzettek és motiváltak. A tagbölcsőde minden munkatársa tudása legjavát adva, a családok segítéséért tevékenykedik.

Az igényes, magas színvonalú szakmai munkához megteremtjük az optimális személyi és tárgyi feltételeket, támogatjuk a dolgozókat az önképzésben, szorgalmazzuk a főiskola-szintű tanulást. A szakmai fejlődéshez házi könyvtárat, írásos szakmai anyag gyűjteményét, a

számítógép használathoz lehetőséget biztosítunk. Kiegyensúlyozott, jó hangulatú kreatív klímát teremtünk magunk körül, ahol a dolgozók elkötelezettek, nyitottak, azonosulnak a tagbölcsőde céljaival és sajátjuknak tartják munkahelyüket.

Pedagógiai hitvallásunk

A bölcsőde az első intézmény a családok életében, ahová a kisgyermekük elhelyezését kérhetik munkavégzésük, tanulmányaik folytatása, vagy egyéb okok miatt. A korai életkorban a családi minta meghatározó a gyermekek személyiségfejlődésében. A korai kötődés és a szocializáció időszakában alakulnak ki a későbbi életére jellemző szokások, viselkedésminták alapjai. A bölcsődei nevelés-gondozás, mint másodlagos szocializációs közeg támogató, kiegészítő, modellnyújtó szereppel bír annak érdekében, hogy a kisgyermeknek értelmi, érzelmi, fizikális és szociális szükségletei teljes mértékben kielégítettek legyenek. Hisszük, hogy a családi és a bölcsődei nevelés egymást erősítő folyamat.

Pedagógiai feladatunk, hogy megalapozzuk a gyermekek érzelmi biztonságát, olyan pozitív élményekkel gazdagítsuk őket, hogy kíváncsiak, érdeklődők és nyitottak legyenek a világra. Tagbölcsődénkben azt valljuk, hogy minden gyermek egyedi és megismételhetetlen individuum, egyéni igényekkel és szükségletekkel rendelkező, fejlődő személyiség. Fejlődését a genetikai adottságok, az érés törvényszerűségei, a család érzelmi légköre és a szociokulturális háttere, a spontán és tervszerűen alkalmazott nevelői és környezeti hatások együttesen határozzák meg.

Tagbölcsődénkben minden gyermeket különleges védelem, bánásmód illet meg. A gyermekek neveléséhez, gondozásához megadunk minden segítséget, szükség esetén különleges ellátásban részesítjük őket, mellyel a személyiségüknek kibontakoztatását, fejlődését, a veszélyeztetett helyzetük megelőzését, megszüntetését, a társadalomba való beilleszkedésüket szolgáljuk.

A kisgyermek fő tevékenysége a játék, mely útján felfedezi a világot, tapasztalatokat szerez, kísérletezik, gyakorol. Ennek megvalósításához a bölcsődei csoportban az életkornak, a spontán érés ütemének és a képességeknek megfelelő eszközöket biztosítunk. Tevékenységekkel, kezdeményezésekkel támogatjuk a gyermekek fejlődését, segítjük őket önmaguk megismerésében, környezetük felfedezésében.

A gyermek fejlődését elsősorban önmagához viszonyítjuk. Az egyes gyermekek fejlődési nehézségeit észlelve szükség esetén megfelelő, adekvát nevelési, gondozási segítséget nyújtunk. Lehetőséget teremtünk személyes beszélgetésre a családokkal, ahol értő figyelemmel fordulunk feléjük, tanácsadással segítünk a kialakult helyzet javításában.

A tagbölcsődei szolgáltatást igénybe vevők ellátásánál biztosítjuk az esélyegyenlőséget nemzetiségi, vallási, etnikai hovatartozástól függetlenül.

III.2. A TAGBÖLCSŐDÉNK HUMÁN ERŐFORRÁSAI

Tagbölcsődénkben a személyi feltételek a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV.30.) NM. rendelet szerint biztosítottak.

Engedélyezett dolgozói létszám: 23 fő

tagbölcsődevezető: 1 fő

kisgyermeknevelő: 14 fő

bölcsődei dajka:	3 fő
kertész:	1 fő
szakács:	1 fő
konyhai kisegítő:	2 fő
takarítónő:	1 fő
bölcsődeorvos	1 fő megbízással látja el a feladatát.

Az Egyesített Bölcsőde alkalmazásában 1 fő szaktanácsadó, 1 fő gyógypedagógus, 1 fő gyógypedagógiai asszisztens és 1 fő gyermekvédelmi ügyintéző segíti szakmai munkánkat. Minden munkatársunk rendelkezik a munkaköréhez előírt képesítéssel.

III.3. A TAGBÖLCSŐDÉNK TÁRGYI FELTÉTELEI

Tagbölcsődénk tárgyi feltételeit a szakmai követelményeknek megfelelően alakítottuk ki. A gyermekek életkorának, fejlettségének megfelelő bútorzattal, berendezési eszközökkel, játékkészlettel rendelkezünk. Különös gonddal figyelünk a biztonságos környezet kialakítására. A nevelési egységek külső megközelítéssel bírnak. Az előkertből külön szülői kapu nyílik, ahonnan a nevelési egységek akadálymentes járdán közelíthetők meg. A szülői kapu kódos beléptetéssel rendelkezik. A legfelső szülői bejárat akadálymentes mosdóval és pelenkázóval felszerelt.

A bölcsőde a kisgyermek számára egyszerre jelenti a biztonságot és az ismerkedés terepét. A kisgyermek mágius gondolkodása, gyermeki létből fakadó énközpontúsága áthatja mindennapjaikat, környezetüket saját belső világukhoz képest érzékelik. Tagbölcsődénkben nem túlhatározott formák és harsány színek, hanem a természetes anyagok textúrái, az egyszerű terek és formák vonalai inspirálják a gyerekeket játékra, bújócskára, mozgásra vagy pihenésre. Az egyes nevelési egységek külön-külön épületszárnyakban helyezkednek el. A pavilonos elrendezés a nagy alapterületű épületet a környező családi házakhoz illeszkedő kisebb tömegekre bontja, a gyermekek számára befogadható léptékű tereket hozva létre. Az így kialakuló belső udvarok a kisgyermek számára ideális, védett és árnyékolt játszóterületet biztosítanak.

Előtér

A szülők számára a várakozáshoz az előteret rendeztük be. Kényelmes székek, színes párnák fogadják őket. A nevelés – gondozás területeiről összegyűjtött írásokból lapozgatót ajánlunk. Az előtér faliújságára hasznos olvasnivalókat helyezünk ki a várakozás kellemes eltöltéséhez. A babakocsikat a kialakított tároló helyre tudják beállítani a szülők.

Gyermeköltözők

A gyermeköltözők kapcsolódnak az előtérhez, a fürdőszobákhoz és az egyik csoportszobához is. Az öltözőkben minden kisgyermek számára külön beépített öltözőszekrény található, tágas belső tároló hellyel a gyermekek ruházatának tárolására, melynek ajtaját színes jelekkel láttuk el. Öltöztető asztal, öltöző pad, cipőtároló és ruhafogas képezi még a gyermeköltöző berendezését.

Tájékoztatókat, információkat, a heti étlapot helyezzük el a faliújságon. A gyermekek munkái és vidám dekoráció színesítik az öltözőt.

Fürdőszobák

A fürdőszobák közvetlenül csatlakoznak az öltözőhöz és a gyermekszobákhoz, jól biztosítva a látó- és a hallótávolságot a gyermekek gondozása közben. A folyamatos és szakszerű gondozást segíti a jól elhelyezett és praktikus berendezés: kényelmes pelenkázók, mosdók, kis WC-k, az öltöztető székek, a törölköző- és fésűtartó. Az egészalakos tükör a gyermekek önállósodását segíti. A törölköző-tároló fogas úgy lett kialakítva, hogy a gyermekek törölközői egymástól jól elkülönülnek.

A gyermekek saját pelenkáját és a váltó ruhákat a tároló polcokon helyezzük el, ahol kézközelben van a kisgyermeknevelők számára is. A gyermekek személyes tárgyainak elkülönítésére színes, saját jeleket használunk.

Csoportszobák

A gyermekszobák dél-keleti tájolása a terasz felett lévő árnyékolókkal egész évben ideális természetes megvilágítást nyújt, hiszen a téli alacsony nap-állás mellett is bevilágítottak a helyiségek, viszont a nyári legmelegebb órákban a közvetlen naptól védett a szobák homlokzata, illetve a terasz is.

A csoportszobák alapterülete 50 m². A csoportszobákban mennyezetig futó faburkolat és beépített fa bútorok bélelik a teret. A beépített bútorok mászó-bújó kuckót is magukba foglalnak. A bútorzat egységes, modern bölcsődei típusbútor, igazodik az ellátott gyermekek létszámához, méretéhez, életkori sajátosságaihoz. A gyermekek számára a különböző tevékenységhez szükséges teret, úgynevezett játszó-sarkokat és pihenő kuckókat alakítottunk ki, a nagymozgás gyakorlásához pedig elegendő helyet. A sok puha párna, textília melegséget és puhaságot sugároz.

A csecsemők számára biztonságos, elkerített szobasarkot és rácsos gyermekágyat biztosítunk. Az étkezésnek és a pihenésnek állandó területe, a kisgyermekeknek saját helye van, mely a biztonságérzetüket erősíti, énképük kialakulását támogatja.

Játékkészlet

A játék a gyermekek legfontosabb tevékenysége, ezért rendkívül fontos a csoportszobákban és az udvaron a jól összeállított játékkészlet. Figyelembe vesszünk pedagógiai és a higiénés szempontokat, a korosztályok különböző tevékenységformáira jellemző igényeket, a csoport létszámát. Változatos, nagyrészt természetes anyagból készült, és többféle funkcióra alkalmas eszközöket biztosítunk.

A játékokat gyermekmagasságban, funkciók szerint, nyitott polcokon helyezzük el.

Játzókert

A játszókert ideális és biztonságos a bölcsődés korosztály számára fontos aktív tevékenységek gyakorlásához, így a motorozás, biciklizés stb. A gumiburkolaton a színeken és felfestéseken felül megjelennek gumifélgömbök és csúszócsöves gumigömbök, amelyek újabb játék lehetőséget kínálnak a gyermekek számára. Az udvarokba tervezett játszószerkezetek egységesen természetes anyagból készültek, színezetlen natúrfa felületűek.

A homokozó jól megközelíthető, az év nagy részében napos, részben árnyékolt fekvésű. Az árnyékolást a homokozók felett kifeszített napvitorlával biztosítjuk. A vízpermetező pancsoló a nyári kánikulában a gyermekek felfrissülését, vizes játék lehetőségét nyújtja.

A beépített játékeszközök mellett mobil játékeszközök (dömper, talicska, motor, tricikli, bobocar, labda, stb.) színesítik a játékkészletet.

Minden kert-részben találunk egy fűszerkertet, mini-veteményest, ahol a gyermekek megismerkedhetnek a különböző aromájú, illatú növényekkel, akár ehető növényekkel is. A játszókerthez udvari játéktároló és kerti WC-mosdó is csatlakozik.

Mozgásfejlesztő szoba

A sajátos nevelési igényű, vagy korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermekek egyéni fejlesztését gyógypedagógus látja el. A foglalkozások a fejlesztő szobában történnek. A fejlesztéshez szükséges eszközök rendelkezésre állnak, ezeket a gyógypedagógus az adott gyermek egyéni fejlesztési igényeinek megfelelően készíti elő.

Sószoba

Sószobánkban Parajdi só-falás beépítés és sóhomokozó található. A gyermekek napirendjébe illesztve a csoportok rendszeresen élvezhetik a sószoba jótékony hatását. Az itt eltöltött időben más játékot kínálunk, mint amik a csoportszobában találhatók. Másfajta mesekönyvek, homokozó-játék, kirakók várják a gyermekeket.

Egyéb helyiségek

Az épületben a nevelési egységeken kívül a bölcsőde működéséhez szükséges egyéb funkciók kaptak helyet: igazgatási helyiségek (irodák, irattár), szociális blokk (öltözők), a főzőkonyha és helyiségei, mosó- vasalóhelyiség, raktárak, kerti szerszám tároló, elektromos helyiségek.

A tagbölcsőde épületének ökológiai, fenntarthatósági szemlélete

- az extenzív zöldtetőn,
- a hőszivattyús felületfűtésen,
- a passzív szellőztetésen,
- a nagy hőtároló tömegű falakon és födémeken,
- a dél-keleti tájolású csoportszobákon, és
- a nagyméretű fedett-nyitott tereken alapszik.

A tagbölcsőde a környezettudatos adottságaival, szemléletével és tevékenységek révén a családok számára hatékonyan tudja közvetíteni a fenntartható fejlődés érdekében kívánatos fogyasztói magatartást.

IV. TAGBÖLCSŐDÉNK KAPCSOLATRENDSZERE

Tagbölcsődénk napi kapcsolatot tart az Egyesített Bölcsőde Központtal. A kerületi tagbölcsődékkel lineárisan, egymás mellé rendelt szakmai kapcsolatban állunk.

IV.1. EGYÜTTMŰKÖDÉSÜNK LEHETŐSÉGEI ÉS FORMÁI A CSALÁDOKKAL

A gyermekek szakszerű bölcsődei ellátása érdekében alapvető feladatunk a családokkal való partneri kapcsolat kialakítása, hiszen közös feladatunk a gyermekek harmonikus fejlődésének a biztosítása.

A szülő tapasztalattal rendelkezik gyermekéről, információt tud nyújtani számunkra a gyermeke fejlődéséről, napirendjéről, egyéni igényeiről, szokásairól. A kisgyermeknevelők a szülő ismereteire támaszkodva személyre szabott, differenciált módszerek alkalmazásával,

szaktudásukkal, tapasztalataikkal, mintanyújtással támogatni tudják a családokat gyermekük nevelésében.

Bölcsődekóstolató, bölcsődelátogatás

A gyermekek beszoktatása előtt közös ismerkedésre hívjuk a szülőket gyermekükkel, hogy bepillantsanak a tagbölcsőde életébe, beláthatnak napi munkánkba, benyomásokat szerzhetnek az bölcsőde nevelési légköréről, hangulatáról.

Szülői értekezlet

Közös szülői értekezleten tájékoztatót nyújtunk bölcsődénk működéséről, a házirendről, a gyermekek napirendjéről, a térítési díjakról és a kedvezmények igénybevételének lehetőségéről, a befizetés módjáról.

Tájékoztatást adunk a családok és a gyermekek jogairól és kötelességeiről, a panaszjog gyakorlásának módjáról, a bölcsőde elérhetőségeiről. Ismertetjük bölcsődénk nevelési évre tervezett családi, bölcsődei és csoportos programjainkat, melyekbe a családok is bekapcsolódhatnak.

Családlátogatás

A kisgyermeknevelők a beszoktatás előtti két héten belül keresik fel a családot egyeztetett időpontban, a gyermek ébrenléti idejében.

A családlátogatás célja a családdal való kapcsolatfelvétel, a kisgyermek és a szülők otthoni környezetben való megismerése, mely célzottan a bölcsődei beszoktatás érdekében történik. Lélektani szempontból igen fontos, mert a család saját otthonában történik, így elősegíti egymás megismerését. A családlátogatás jó alkalom a gyermek saját környezetében való megismerésére, képet kaphatunk a családban elfoglalt helyéről, szokásairól, aktuális fejlettségi szintjéről, szüleivel, testvéreivel és más családtagjaival való kapcsolatáról is. Lehetőség nyílik személyes beszélgetésre, a szülőkben lévő feszültség oldására, a kölcsönös bizalom megalapozására.

Szülővel történő fokozatos beszoktatás

A szülővel történő fokozatos beszoktatás előtérbe helyezi a családdal való együttműködést.

A beszoktatás alatt feladatunk, hogy csökkentjük azokat a nehézségeket, amelyeket a szülőktől való elválás, a környezetváltozás okoz. A szülők, nagyszülők jelenléte biztonságot ad, segíti a kisgyermeknevelő és a gyermek közötti érzelmi kötődés kialakulását, az új környezethez való alkalmazkodást.

Szülőcsoportos beszélgetés

A gyermekek csoportjaiban szervezett szülőcsoportos beszélgetés a bölcsődei ellátás, azon belül a családokkal történő kapcsolattartás egyik eszköze. A családok támogatására irányul, tiszteletben tartva a családi nevelés elsődlegességét, s ezzel segítve a bölcsődei ellátás családi nevelésre való épülését. A beszélgetésen a gyermekcsoport életében zajló aktuális eseményekre, az egyéni fejlődési kérdésekre adandó megoldásokra tudnak fókuszálni. A beszélgetések folyamán a résztvevők azonos problémáinak megosztása fontos információcserét tesz lehetővé, mely erősíti a szülői kompetencia-érzés megtartását, valamint a bizalmon alapuló jó partneri viszonyt, együttműködést.

Napi kapcsolattartás

Fontosnak tartjuk a napi beszélgetéseket a szülőkkel a bölcsődébe érkezés és a haza menetel alkalmával. Érkezéskor a szülő információkat ad a kisgyermeknevelőnek az otthoni eseményekről, hazaadáskor pedig a kisgyermeknevelő tájékoztatja a szülőt a gyermekkel kapcsolatos napi történésekről. A napi beszélgetések erősítik és formálják a felek közötti bizalmat.

Egyéni beszélgetések

Az egyéni beszélgetést kezdeményezheti a szülő, a kisgyermeknevelő, vagy a bölcsődevezető. Az egyéni beszélgetés olyan találkozási forma, mely lehetővé teszi a kisgyermek fejlődéséről szóló részletes, kölcsönös tájékozódást vagy a hosszabb megbeszélést igénylő kérdések, nevelési problémák közös átgondolását.

A szakmai kompetenciát meghaladó kérdésekben segítő szakembereink (pl. gyógypedagógus, gyermekorvos, pszichológus, dietetikus, stb.) szaktudását, támogatását is igénybe vesszük.

Indirekt kapcsolattartási formák

Az indirekt kapcsolattartási formák a napi, direkt kapcsolattartás kiegészítésére szolgálnak, céljuk az ismeretterjesztés szélesebb körű megvalósulása. Intézményünkben hirdetőtáblákon, írásos tájékoztatókon, szórólapokon, intézményi weboldalunkon és közösségi oldalunkon is tájékoztatást adunk a szülőknek a bölcsődei ellátást érintő eseményekről, de a különböző segítő szakemberek, segítségnyújtó intézmények elérhetőségeit is közzé tesszük.

A bölcsődei hirdető táblák és tájékoztatók

Nagyon fontosnak tartjuk a bölcsőde nevelési-gondozási elveinek és szokásainak indirekt átadásának azt a formáját, hogy szakmai írásokat, általunk összeállított tájékoztató kiadványok, kis füzeteket ajánlunk olvasgatásra, arra az időre, amíg a szülők a bölcsődében, a csoporton kívül várakoznak, akár a beszoktatás idején, vagy a napi érkezésükkor. Figyelemfelkeltő, elgondolkodtató és szemléletformáló erejénél fogva kihasználjuk a lehetőséget és ügyelünk arra, hogy aktuális, érdekes teret alakítsunk ki, ahol tartalmasan töltik a várakozás idejét.

IV.2. KAPCSOLATTARTÁS A JELZŐRENDSZER TAGJAIVAL

A gyermekek veszélyeztetettségének megelőzése és a családok támogatása érdekében a Gyvt. 17. § értelmében együttműködünk mindazon intézményekkel, szakemberekkel, akik kapcsolatba kerülhetnek a tagbölcsődénket látogató családokkal és kisgyermekkel.

A gyermekek védelme, veszélyeztetettségük megelőzése különösen fontos számunkra. Kapcsolatot tartunk a Budafok-Tétényi Család- és Gyermekjóléti Központ szakembereivel, részt veszünk szakmai tanácskozásokon, figyelemmel kísérjük a jogszabályi változásokat annak érdekében, hogy jól felkészültek és tájékozottak legyünk.

A családban nevelkedő, bölcsődei ellátást igénylő családok támogatásának minél széleskörűbb megvalósíthatósága érdekében kapcsolatot tartunk a Védőnői Szolgálat 22.-vel. A Védőnői Szolgálat 22. munkatársai segítik a szülőket, alkalmanként – a gyermek és családja életkörülményeire és helyzetére tekintettel – javaslatot tesznek a gyermek bölcsődei felvételére.

Az óvodai átmenet segítése érdekében szoros kapcsolatot ápolunk a XXII. kerületi Egyesített Óvodával. Kölcsönös látogatásokkal, a gyermekek ismerkedésével igyekszünk egymás pedagógiai módszereit megismerni és közelíteni. A nevelési év végén a leendő óvodásokkal átmennek a kisgyermeknevelők egy kis játékra az óvodába, majd az óvónők is meglátogatják a gyermekeket. A gyermekek megismeréséhez információkkal segítjük az óvodapedagógusokat, megkönnyítve ezzel a gyermekek új környezetbe való beilleszkedését. Az új nevelési év elején meglátogatjuk az óvodában volt nevelőjeinket.

A sajátos nevelési igényű, vagy korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermekek ellátásához ismernünk kell a gyógypedagógiai intézményi hálózatot. A Pedagógiai Szakszolgálattal együttműködve neveljük – gondozzuk és fejlesztjük a nálunk nevelkedő, fejlődésükben segítségre szoruló kisgyermeket és támogatjuk családjukat.

V. A BÖLCSŐDEI NEVELÉS ALAPELVEI, FELADATAI

Tagbölcsődénkben a bölcsődei nevelés-gondozás feladatait az Alapprogram tartalma és szemléte alapján végezzük.

A nevelés céltudatos, érték közvetítő, tervszerű folyamat, melynek során ismereteket, szokásokat, normákat, viselkedésformákat sajátít el a kisgyermek. Bölcsődei nevelésünk fókuszában az ellátásban részesülő kisgyermek és közvetett módon a családjaik állnak. Napközbeni ellátás keretében – a családi nevelést segítve – a gyermekek fizikai- és érzelmi biztonságának és jóllétének megteremtésével, feltétel nélküli szeretettel és elfogadással, a gyermek nemzetiségi/etnikai hovatartozásának tiszteletben tartásával, identitásának erősítésével, kompetenciájának figyelembevételével, tapasztalatszerzési lehetőségek biztosításával, viselkedési minták nyújtásával segítjük elő a harmonikus fejlődést.

A hozzánk érkező gyermekek és szüleik részére családbarát szolgáltatást kínálunk, ahol szeretetteljes, nyugodt körülményeket teremtünk és a kisgyermek biztonságban érzi magát. A napirendben a játék szerepe az elsődleges és meghatározó, hozzájárul az egyenlő esélyek megteremtéséhez, képességeik kibontakoztatásához, a személyiségük fejlődéséhez. Ehhez a lehetőségek bőséges tárházát biztosítjuk, mely által képessé válnak a természeti – társadalmi környezetben biztonsággal önállóan tájékozódni, környezetünk értékeit és szépségeit felfedezni és megóvásában közreműködni.

V.1. A BÖLCSŐDEI NEVELÉS ALAPELVEI

V.1.1. A család rendszerszemléletű megközelítése

A kisgyermek bölcsődei beszoktatása, harmonikus bölcsődei életének biztosítása érdekében legfontosabb feladatunk a családok megismerése. Bölcsődénk nyitott intézmény a kisgyermekes családok számára. Az ismerkedés fokozatos lépései (nyílt napok, bölcsődekóstolások, családlátogatás, beszoktatás, majd később a mindennapi találkozások) komplex rálátást biztosítanak a szülő-gyermek kapcsolatára, a szülők által képviselt nevelési elvekre. A gyermek napi tevékenységeiben is a családi minták tükröződnek vissza. Nevelői munkánk során a pozitívumok megerősítésére törekszünk.

V.1.2. A koragyermekkori intervenciós szemlélet befogadása

Tagbölcsődénkben minden egyes gyermeket az inkluzív szemlélettel fogadunk.

Alapvető feladatunk a gyermek sajátos szükségleteinek a felismerése, ezek differenciált figyelembe vétele a nevelés-gondozás során. A gyermek egyéni fejlődése érdekében a szülőkkel szoros kapcsolatban együttműködünk, hiszen a korai életszakaszban nyújtott segítő ellátások a családok életére is hatással vannak. A szülő érzékeli a gyermeke fejlődését, kompetenciái kiszélesednek, melynek hatására a gyermek szükségleteire még adekvátábban tud reagálni.

V.1.3. A családi nevelés elsődleges tisztelete

A gyermek nevelése elsősorban a család joga és kötelessége, bölcsődei nevelésünk ebben a folyamatban segítő, kiegészítő szerepet tölt be. A hozzánk érkező családok szokásait, a családi hagyományokat tiszteletben tartjuk. A gyermek otthonról hozott szokásait – amennyiben ezek a bölcsődében is megvalósíthatóak – támogatjuk. Nevelői magatartásunkkal a családi nevelés esetleges hiányainak kompenzálására törekszünk.

A szülők számára különböző szinteken és módokon lehetővé tesszük a tevékeny bekapcsolódást a bölcsődei életbe (például ismerkedő alkalmak, családi programok), ahol alkalom nyílik a közös játékokra. Ezen alkalmakon intézményünk által képviselt értékeket is közvetíteni tudjuk.

V.1.4. A kisgyermeki személyiség tisztelete

Tagbölcsődénkben a gyermekeket szeretettel, felételek nélkül fogadjuk, tisztelettel és megbecsüléssel vesszük körül. Minden gyermeket egyedinek, megismételhetetlennek, mással nem helyettesíthető individuumnak tartunk, aki egyéni szükségletekkel rendelkezik. Töretlenül hiszünk a fejlődés lehetőségében, pedagógiai munkánkkal a gyermeki személyiség sokoldalú, harmonikus fejlesztésére, képességeinek kibontakoztatására törekszünk.

Személyes példánkkal kölcsönös tiszteletre, egymás elfogadására, az egyéni sajátosságok tiszteletben tartására nevelünk.

V.1.5. A kisgyermeknevelő személyiségének meghatározó szerepe

A kisgyermeknevelő legfontosabb munkaeszköze a személyisége. Személye, viselkedése példa a gyermek és a szülők számára.

Kisgyermeknevelőink alapvető tulajdonsága az empátia, az elfogadás és a hitelesség. Érzelmi biztonságot nyújtó kapcsolat kialakítására törekszenek minden kisgyermekkel. Jól ismerik a kisgyermek életkori sajátosságait, egyéniségét, támogatják az aktivitást, az önállósodást. A szülőkkel partneri kapcsolatban együttműködve segítik elő a jó szokások, a viselkedési szabályok elsajátítását.

A szakmai fejlődés, a folyamatos megújulás érdekében rendszeresen tájékozódnak a pedagógiára, nevelésre vonatkozó legújabb eredményekről. Kihasználják a továbbképzési lehetőségeket, az új ismereteket felhasználják, beépítik munkájukba.

V.1.6. A biztonság és a stabilitás megteremtése

A kisgyermek biztonságérzetét elsősorban az őt körülvevő személyi (saját kisgyermeknevelő-rendszer) és a tárgyi állandóság (állandó hely, saját jel, felmenő rendszer) határozza meg. Ezekre építve a napirend rendszeressége, a kialakított gondozási sorrend növelik a stabilitást és a kiszámíthatóságot.

V.1.7. Fokozatosság megvalósítása

A kisgyermek minden változásra érzékenyen reagál, ezért a fokozatosságnak kiemelt szerepe van a nevelés-gondozás folyamatában. A fokozatosság segíti az új dolgok megismerését, a szokások kialakítását, megkönnyíti a változásokhoz való alkalmazkodást.

V.1.8. Egyéni bánásmód érvényesítése

A bölcsődei ellátás során a kisgyermeknevelő a gyermek egyéni fejlődését, saját ritmusát őszinte érdeklődéssel, elfogadó, empatikus hiteles nevelői magatartással megismeri. Ezen ismeretek birtokában a gyermek pillanatnyi pszichés és fizikai állapotát figyelembe véve, megfelelő környezet kialakításával, pozitív megerősítéssel tudja előmozdítani spontán érzését, egyéni szükségleteinek kielégítését.

V.1.9. Gondozási helyzetek kiemelt jelentősége

A kisgyermeknevelő a gondozási műveletek során a gyermeket neveli is, így a nevelés és a gondozás elválaszthatatlan egységet képeznek. A gyermekek fiziológias szükségleteinek ellátása teremti meg a feltételeit a magasabb rendű szükségleteknek.

A gyermek a gondozás közben kettőben van kisgyermeknevelőjével, ilyenkor megkülönböztetett figyelemben részesül. A gondozási műveletek kapcsán megismeri önmagát, ismeretet kap, szokásai alakulnak ki.

V.1.10. A gyermeki kompetenciaképzés támogatása

A kisgyermeknevelő feladata a biztonságos, tevékenységre motiváló környezet kialakítása, ahol a gyermek önállóan tevékenykedhet, gyakorolhat, próbálkozhat az önállóodása érdekében. A próbálkozásokra elegendő időt és helyet biztosítunk, a gyermek aktivitását pozitív elismeréssel támogatjuk. Változatos élményszerzési, tapasztalatszerzési lehetőségeket biztosítunk a különféle színű, formájú, méretű, anyagú, felületű eszközök révén, melyek további megismerésre ösztönzik a gyermeket.

V.2. A BÖLCSŐDEI NEVELÉS FELADATAI

V.2.1. A családok támogatása, annak erősségeire építve a szülői kompetencia fejlesztése

A bölcsőde és a családok kapcsolatának megalapozására már a gyermek bölcsődei felvétele előtt több lehetőséget biztosítunk nyílt napok, bölcsődeköstolgotó, családlátogatás formájában. Az együttműködés folyamatában a családok erősségeire alapozunk, a szülőket támogatjuk a gyermek otthoni nevelésében, szülői szerepük kiteljesítésében.

V.2.2. Egészségvédelem, az egészséges életmód megalapozása

A gyermek fejlődését folyamatosan nyomon követjük, megfigyelésünket a fejlődési naplóban, gyermekegészségügyi törzslapon, családi füzetekben dokumentáljuk.

A prevenciós feladataink ellátásában a bölcsődeorvos, dietetikus, és a gyógypedagógus szakemberek is részt vesznek.

V.2.3. Az érzelmi és társas kompetenciák fejlesztése

Kisgyermeknevelőink kommunikációja állandó értékrendet adó, érzelmi biztonságot nyújtó, derűs, szeretetteljes, elfogadó légkört teremt a gyermekcsoportban. Tudatosan alkalmazzák a konfliktus megelőzés módszereit: a közös szabályalakítást, a pozitív példák megerősítését. Érdeklődéssel, kérdésekkel ösztönzik a gyermekek egymás közötti kommunikációját.

V.2.4. A megismerési folyamatok fejlődésének segítése

A kisgyermeknevelők aktív részvételével és a kisgyermekek számára jól kialakított, biztonságos környezettel teremtünk lehetőséget a játékos érdeklődésre, a kíváncsiság felkeltésére, a cselekvésbe ágyazott tanulásra. A környezet kialakításakor nagy súlyt fektetünk a természetközeli élmények megtapasztalhatóságára. A csoportokban sok a természetes alapanyagú tárgy, és a feltételeket megteremtve állatok is találhatóak és megfigyelhetők.

V.3. A BÖLCSŐDEI NEVELÉS FŐBB HELYZETEI

Tagbölcsődénk szakmai programjában kiemelten előtérbe helyezzük a környezeti nevelést. Nevelési terveinkben olyan, többféle érzékszervre ható megismerési lehetőségeket kínálunk, melyben a kisgyermek minél széleskörűbben megtapasztalhatja az őt körülvevő világot.

A fenntarthatóság kialakítását már a legfiatalabb gyermekeket nevelő-gondozó intézményekben fontos elkezdeni. Már a bölcsődének olyan környezeti mintát kell teremtenie a gyermekek és családok számára, ahol megjelenhet, sőt hangsúlyt kaphat a környezettudatos életmód. A bölcsődei környezetben a környezeti nevelés, fenntarthatóságra nevelés fogalomkörét a nevelés-gondozás folyamatának egészére vonatkoztatjuk, tulajdonképpen áthatja a teljes bölcsődei életet, az élethosszig tartó tanulás része.

Tagbölcsődénkben – épített, tárgyi és természeti környezetünkkel összhangban – elkötelezettek vagyunk a környezettudatos szemlélet kialakítása és megvalósítása iránt. A környezettudatos gondolkodás megalapozása elhivatott célunk, mely szemléletünket a gyermekeken keresztül a szülők felé is közvetítjük.

Készítettünk tájékoztatókat, tablókat a környezeti neveléssel, fenntarthatósággal kapcsolatban, melyeket a közösségi terekben helyeztünk el, hogy minél figyelemfelhívóbb legyen a közvetített tartalom.

Környezettudatos tevékenységünk részeként a hulladékot szelektíven gyűjtjük. A tagbölcsődénkben keletkező ételhulladék elszállítatására szerződést kötöttünk.

A szülők bevonásával egész évben gyűjtjük a használt elemeket. Minden évben meghirdetjük a családok körében az elektronikai hulladékgyűjtést, ezen tevékenységünkkel is a környezettudatosabb gondolkodást kívánjuk erősíteni.

Tudatosan odafigyelünk arra, hogy a nem használt helyiségekben lekapcsoljuk a villanykapcsolót, valamint a világítótesteket napközben nem használjuk feleslegesen, ügyelünk a vízcsapok megfelelő használatára is, ezzel példát adunk a takarékoság szemléletének kialakítására.

A családokkal rendszeresen szervezünk közös programokat, például: kert gondozása, növények ültetése, szemétszedés stb. A jeles napjaink között a Madarak és Fák Napja, Állatok napja, Víz Világnapja, Föld napja minden évben kiemelt szerepet kap.

Tanulás

Tagbölcsődénkben a kisgyermekkor tanulás színterei a természetes élethelyzetek: a gondozás és a játék, a felnőttel és a társakkal való együttes tevékenység és a kommunikáció.

A tanulás formái az utánzás, a spontán játékos tapasztalatszerzés, a kisgyermeknevelő-gyermek interakcióból származó ismeretszerzés és szokáskialakítás.

Bölcsődénkben a gyermek számára úgy biztosítjuk a tapasztalatszerzési lehetőségeket, hogy azokat teljes lényével legyen képes befogadni. A kisgyermeknevelőink tematikus terveikbe

beépítik a környezeti neveléssel, fenntarthatóságra neveléssel kapcsolatos elemeket. A nevelési helyzeteket játékos tevékenységekben, választási lehetőségekkel, cselekvésbe ágyazottan és sok mozgással valósítjuk meg. A gyermekek tevékenységük során felfedezéseket tehetnek, kísérletezhetnek, játékos problémamegoldásokat élhetnek át. A kisgyermeknevelők folyamatosan lehetőséget biztosítanak a gyermekeknek az évszakok váltakozásával járó természeti jelenségek, környezeti ingerek megfigyelésére, megtapasztalására a bölcsőde kertjében való rendszeres játéktevékenység által.

Pedagógiai módszereink:

- Megfigyelés – lehet egyszeri megfigyelés, és folyamatos (pl. állatok élete, növények fejlődése)
- Beszélgetés – oda-vissza történő kommunikáció a gyermekekkel
- Szemléltetés – alátámaszthatja a szóbeli közlést, felkelheti a gyermek érdeklődését, összefügg a látással, hallással, tapintással is
- Magyarázat – a kisgyermeknevelők a gyermekek irányultságára, kérdéseire válaszokat adnak, hogy a gyermekek jobban megértsenek egyes jelenségeket, következményeket
- Gyakorlás – a játékon keresztül történő ismétlődő tevékenységsorok
- Játék – mint a megismerés, tapasztalatszerzés forrása
- Összehasonlítás – azonosságok, különbözőségek megtapasztalása (pl. növények méretében, levelük formájában, színeiben, stb.)

Gondozás

A gondozás bensőséges interakciós helyzet a gyermek és a kisgyermeknevelő között. Gondozás közben fontos nevelési feladatokat látnak el a kisgyermeknevelők, a jó gondozás lehetőségét nyújt az önállósodáshoz, szokáskialakításhoz, az egészséges életmód kialakításához.

A gondozási műveleteket úgy szervezzük, hogy minden kisgyermekre elegendő idő jusson, a kisgyermeknek legyen ideje önállóan, aktívan tevékenykedni. A kezdeményezéseket, sikereket a kisgyermeknevelők biztatással, pozitív elismeréssel jutalmazzák.

Étkezés

Az étkezés a napirend fontos része, azonos időben, nyugodt körülmények között, történik, az étkezéshez szükséges eszközök és körülmények gondos előkészítésével.

A gyermekek napi négyzeri étkeztetését saját főzőkonyhánk biztosítja.

A gyermekeket fejlettségük szerint öltben, vagy kis asztalnál ülve kínáljuk az étellel, egyéni igények szerint kialakított sorrendben. A kisgyermeknevelő ízléseken terít, meggyőződik a felkínált étel minőségéről, hőfokáról mielőtt tálalja a gyermekeknek, jó étvágyat kíván. A gyermekek kedvük szerint bekapcsolódnak a terítésbe, segítenek.

A gyermekeknek állandó, saját helyük van az asztalnál, játékból érkeznek ide, a kisgyermeknevelő személyesen hívja őket étkezni, segít az asztalnál elhelyezkedni, jó étvágyat kíván. A gyermekek mellé ülve biztosítja a nyugodt étkezést, segít és újra kínál, ha arra szükség van. A kisgyermeknek annyit fogyasztanak az ételből, amennyit kívánnak, a kisgyermeknevelők nem erőltetik az étkezést, de szorgalmazzák a megkóstolását.

A gyermekek táplálkozását, egyéni szokásait dokumentálják, a szülők rendszeres tájékoztatást kapnak gyermekük étkezéséről.

Pelenkaváltás, bili és WC használat

Pelenkaváltáshoz a gyermekek saját, eldobható papírpelenkáját használjuk, de szülői kérésre, vagy a család megsegítéseképpen bölcsődei textil pelenka is rendelkezésre áll. A pelenkaváltás naponta többször az étkezések előtti tisztálkodások alkalmával, vagy szükség szerint történik. Ha a gyermek pelenkája többször száraz marad, akkor felajánljuk a bilit/WC-használatot. A gyermek-WC vonzza a gyermekeket, és le is lehet húzni. A WC papír használatára, mint higiénés jó szokásra tanítjuk őket.

Testápolás, tisztálkodás

A gyermek reggel úgy érkezik a szobába, hogy előtte megmossák a kezüket a szülővel, vagy a kisgyermeknevelővel. Étkezések előtt és WC használat után, pelenkaváltáskor is mindig történik kézmosás. A kisgyermeknevelő időt hagy a mozdulat gyakorlására, ha szükséges, akkor segít a gyermeknek.

Egész alakos tükör előtt történik a fésülködés, a nagyon rövid hajú kisfiúkat is megkérjük, hogy nézze meg magát, csinosan menjen be a szobába. Fontos a tükörkép megtekintése a testséma kialakulása, a mozdulatok gyakorlása szempontjából is.

Pihenés, alvás

A kisgyermekek igénye alapján délelőtti és délutáni alvást is biztosítunk számukra. A gyermekek alvóhelye állandó, a kisgyermeknevelők gondoskodnak az alvási hangulat megteremtéséről: sötétítésről, szellőztetésről, csöndes beszédről. Az elalvást segítik halk énekléssel, simogatással, a gyermekek kedvenc alvókájukkal, cumijukkal fekszenek le aludni.

Játék

A játék belső késztetésből fakadó, örömteli tevékenység. A játéknak fejlesztő hatása van, a gyermek közben észrevétlenül tanul, ismerkedik, tapasztal, amit beépít személyiségébe. Tudatosan törekszünk arra, hogy a gyermekcsoportban olyan játékok, könyvek álljanak a gyermekek rendelkezésére a játékkészletben, amelyek a környezeti nevelés, fenntarthatóságra nevelés témájához kapcsolódnak. A bölcsődei csoportok játékkészletének beszerzésekor kerti eszközöket (gereblyék, locsolókannák, lapátok, stb.) és környezetvédelemmel kapcsolatos játékeszközöket (szelektív hulladékgyűjtő, szelektíven gyűjtő kukásautó, környezetvédelemmel kapcsolatos interaktív faliszőnyeg, képeskönyveket, a különböző kosarak, tárolók, nagyító, bogárvizsgáló) is vásároltunk a gyermekek számára. Így a gyermekek már a legkoraibb életkorban példát láthatnak a szelektív hulladékgyűjtésre, játék közben is beépül a szemlélet gondolkodásukba, az önkéntes játékos tapasztalatszerzés során új, jó szokásokkal gazdagodhatnak, környezetükhöz való kapcsolatuk elmélyülhet.

A bölcsődei csoportszoba is tanúskodik a környezeti nevelésre való odafigyelésről. Vannak úgynevezett természetsarkok a csoportszobákban, ahol a gyermekek benyomásokat szerezhetnek a növényekről, a kertben, vízparton gyűjtött termésekről, megfigyelhetik az üres csigaházat, kagylóhéjat, terméseket, faleveleket, köveket. A csoportszoba dekorációja is tükrözi a környezettudatos szemléletet, mely megnyilvánul mind témájában, mind a felhasznált (újrahasznosított) anyagokban.

A kisgyermeknevelők a saját készítésű játékokkal a készen vásárolt játékok sorát bővítik, a bölcsődei csoport játékkészletét személyesebbé teszik, ehhez például lapozgatható, tapintható, szagolható képeket, párnákat, gyűjteményeket (kavics, termés, toll, levelek,

gyógynövények, stb.) készítenek. A saját, kézzel készített játéknak kiemelendő eleme az újrahasznosítás, hulladékcsökkentés kérdése is.

Elengedhetetlenül fontos szempontnak tartjuk, hogy a hulladékok felhasználása során a gazdaságossági szempontok mellett a realitás és az esztétikai szempontok is érvényesüljenek. Az újrahasznosítás és a hulladékok csökkentésének jegyében tagbölcsődéinkben lehetőséget biztosítunk a használt játékok, gyermekruhák stb. szülők közötti cseréjére is.

Mozgás

A kisgyermek mozgásigénye nagy, örömmel gyakorolják a mozgást. Teret, lehetőséget eszközöket biztosítunk a nagymozgásos tevékenységhez és a finommotorikus tevékenységhez is a gyermekek számára mind a bölcsődei csoportszobában, mind a játszókertben. Ezek során a gyermek közvetlenül találkozhat az őt körülvevő természeti környezettel. A szabad mozgás során fejlődik mozgáskoordinációjuk, harmonikussá válik mozgásuk.

Fontos szempont, hogy a környezet balesetmentes legyen.

Ének, mondóka, vers, mese

A gyermekcsoportban a megtalálhatók a zenei és az anyanyelvi nevelés eszközei is: különféle hangszerek, képeskönyvek, lapozgatók. A hangszerek kipróbálása és használata, a zenei élmény átélése tapasztalatszerzésre ad lehetőséget, több érzékszervre hat. A dalokat, mondókákat a kisgyermeknevelő hangja közvetíti. A gyermek hallja a mondókát, dalt, látja és végzi a hozzá társuló mozgást. Az érintés és a mozgás fejleszti a testtudatot, egyensúlyérzékelést és a ritmusérzéklet. Az ismétlődés erősíti az emlékezetet, bővíti a gyermek szókincse is. A mondókáknak, verseknek fontos szerepük van az érzelmi, értelmi, szociális fejlődésre, a mese oldja a szorongást, érzelmi feltöltődést ad.

A mindennapokban az anyanyelvi és a zenei nevelés is támogatja a környezeti nevelést, a kisgyermeknevelők által közvetített, természeti jelenségekről, állatokról szóló mondókák, énekek, versek, mesék által.

Alkotó tevékenységek

A kisgyermeknevelők változatos lehetőséget teremtenek a különböző alkotó tevékenységekhez (például gyurmázás, rajzolás, festés, ragasztás, tépés, vágás, stb.).

A gyermekek hangulatához, egyéni igényéhez alkalmazkodva, a megfelelő tárgyi feltételek biztosításával megismertetik a gyermekeket az anyagok sokféleségével, a különböző technikák és eszközök használatára.

A vizuális nevelés területén a kisgyermeknevelők a gyermekek számára a szabad, produktív kreatív cselekvéshez, ábrázoláshoz újrahasznosított papírt tudnak felhasználni, és felhasználják a különböző terméseket, szárított növényeket, faleveleket, stb. is.

Egyéb tevékenységek

A gyermekcsoportokban vannak olyan növények (gyógynövények, kerti vetemények, sziklakert) a csoportszobában, bölcsődei kertben, melyeket a gyermekek a kisgyermeknevelőkkel együtt megfigyelhetnek, gondozásukba bekapcsolódhatnak. A részvétel a tevékenységben önkéntes, bármikor csatlakozhatnak és kiléphetnek.

A bölcsődénkben a gyermekek találkozhatnak élő állatokkal is, megfigyelhetik életüket, gondozásukat, esetenként ebbe bele is kapcsolódhatnak: madáretetőket létesítünk, továbbá a terápiás kutyák is rendszeresen látogatják a bölcsődét.

V.4. A BÖLCSŐDEI NEVELÉS MEGVALÓSÍTÁSÁNAK SAJÁTOS FELTÉTELEI

A „saját kisgyermeknevelő”-rendszer

Tagbölcsődénkben a biztonság és a stabilitás megteremtését a „saját kisgyermeknevelő”-rendszer biztosítja. A csoport gyermekeinek egy része tartozik közvetlenül egy kisgyermeknevelőhöz. A „saját kisgyermeknevelő” ismerkedik először a családdal, ő szoktatja be a gyermeket a bölcsődébe, és a bölcsődébe járás egész időtartama alatt ő marad a kisgyermeknevelője (felmenőrendszer). Kiemelten követi a kisgyermek fejlődését, figyelembe veszi a fejlődés eredményeit és saját megfigyelési tapasztalatait, pedagógiai munkáját, nevelői módszereit a gyermek aktuális fejlettségi szintjéhez igazítja.

A gyermekcsoportok szervezése

Tagbölcsődénkben a gyermekcsoportok létszáma a jogszabály által meghatározott. A két évesnél fiatalabb gyermekek számára 12 fős, a két éviüket betöltött gyermekek részére 14 fős létszámú csoportokat szervezünk. Integrált ellátásban fogadunk sajátos nevelési igényű vagy korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermekeket, ez esetben az ellátott gyermekek létszáma csökken a gyermekcsoportban.

A kisgyermek bölcsődei éveik alatt ugyanabba a gyermekcsoportba járnak. A gyermekcsoportok életkor szerint többnyire homogének de vegyes csoportok is előfordulnak.

A gyermekek napirendje

A napirendet az étkezések köré szervezzük, ehhez minden esetben gondozás kapcsolódik. Úgy alakítjuk ki, hogy megfeleljen az ellátott kisgyermekek igényeinek és egyéni szükségleteinek, és a lehető legtöbb időt nyújtsa a játéktevékenységre.

A folyamatos, ugyanakkor rugalmas napirend, nyugodt, kiszámítható légkört teremt. A szervezésnél törekszünk a felesleges várakozási idő kiküszöbölésére. A napirend összeállítását befolyásolja a gyermekcsoport életkori összetétele, fejlettsége, szükségletei, de hatással van rá az évszakok változása, az időjárás, a csoportlétszám és egyéb tényezők is, mint például az épület adottságai. A napirend kialakításánál a kisgyermek otthoni életét is figyelembe vesszük.

A gyermekek napirendjéhez igazodik a kisgyermeknevelők és a dajkák munkarendje. A dolgozók összehangolt tevékenysége elengedhetetlen a gyermekek ellátásához, ezért rendszeresek az egyeztetések és a feladatok megbeszélése.

V.5. SAJÁTOS NEVELÉSI IGÉNYŰ GYERMEKEK GONDOZÁSA

A sajátos nevelési igényű gyermekeket a Gyvt. 42. § (3) bekezdése alapján látjuk el. A csoportok szervezésénél a teljes integráció elveit alkalmazzuk. A csoportban 1 fő sajátos nevelési igényű, vagy korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermek ellátása esetén maximum 11 fő, 2 fő sajátos nevelési igényű, vagy korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermek ellátása esetén maximum 10 főt fogadunk.

A gyermekek fejlesztése érdekében együttműködünk a gyermek korai fejlesztését és gondozását ellátó, területileg illetékes pedagógiai szakszolgálati intézménnyel, valamint a családokkal is. A szakszolgálat gyógypedagógusai a gyermekek fejlesztését a tagbölcsődénkben végzik.

Saját gyógypedagógusunk segíti a gyermekek bölcsődei csoportbeli életének szervezését, támogatja a kisgyermeknevelőket pedagógiai munkájukban, és a szülők számára konzultációs lehetőségeket, nyújt, ha szükséges tanácsot ad.

V.6. ALPELLÁTÁSON TÚLI, CSALÁDI NEVELÉST TÁMOGATÓ EGYÉB SZOLGÁLTATÁSOK

Időszakos gyermekfelügyelet

A gyermeküket otthon nevelő családok számára időszakos gyermekfelügyeletet tudunk biztosítani a gyermekcsoportokban a hiányzó gyermekek férőhelyein.

A felügyeletre érkező gyermekeknek is a fokozatos szülővel történő beszoktatást kínáljuk és ellátásukban irányadók a bölcsőde nevelési-gondozási elvei.

A szolgáltatás igénybe vétele segíti a családi nevelést, az otthon nevelkedő gyermek közösségi tapasztalatokhoz juthat, a szülők nevelési kérdéseikben támogatást kaphatnak, szülői kompetenciájuk erősödhet. Az időszakos felügyeletet igénybe vevő kisgyermek szüleinek kérésére segítő szakembereink is támogatást nyújthatnak a gyermek egészséges fejlődése érdekében.

VI. AZ ELLÁTÁS IGÉNYBEVÉTELÉNEK MÓDJA, EZZEL KAPCSOLATOS SZABÁLYOK

Bölcsődei ellátásunk iránt érdeklődőket és az igénybe vevőket helyben, szóbeli, valamint írásos közlés útján, szórólapokkal, tájékoztató anyagokkal, a www.budafokteteny.hu és a www.bolcsode22.weebly.com oldalakon, és a helyi sajtó/TV aktuális híradásaival tájékoztatjuk.

A bölcsődei jelentkezés egész évben folyamatosan, előzetes időpont egyeztetés alapján, a Bölcsőde Központban történik. A felvételi döntésről az intézményvezető írásban tájékoztatja a kérelmezőt. A bölcsődei ellátás során nemzetiségi, vallási hovatartozástól függetlenül biztosítjuk az esélyegyenlőséget.

Házirendünk tartalmazza azokat az információkat, melyeket a bölcsődébe járás időtartama alatt minden igénybe vevőre vonatkoznak, így például a bölcsőde alapadatait, elérhetőségeit, nyitvatartásra, a gyermek kiadására, érkezésre, távozásra szolgáló információkat, betegséggel, orvosi igazolásokkal kapcsolatos információkat, az értékmegőrzés módjáról szóló információkat, az étkezés igénybevételével, lemondásával, a térítési díjak fizetésével kapcsolatos információkat. A Házirendet nyilvánosan kifüggesztjük, továbbá minden szülővel megismertetjük.

Dokumentáció

A gyermekek fejlődésének nyomon követéséről, a fejlődési folyamatok alakulásáról a módszertani javaslatokban megfogalmazott módon dokumentációt vezetünk.

A dokumentációnk vezetésénél fontos szempontok: a tárgyyszerűség, a validitás, a hitelesség, az árnyaltság, a rendszeresség és a folyamatosság.

A dokumentációnk vezetésénél és őrzésénél a személyiségi jogokra tekintettel az Adatvédelmi szabályzatunk előírása szerint járunk el.

A kisgyermeknevelők által vezetett dokumentáció a gyermekekről:

- Gyermek-egészségügyi törzslap, fejlődési napló,
- Családi füzet,
- Csoportnapló.

Érdekvédelem

A gyermeki jogok védelmét – a Gyvt. 6-10. § szerint – kiemelten fontos feladatunknak tartjuk. A Gyvt. alapján a bölcsődei ellátásban részesülők érdekeinek védelmében tagbölcsődénkben érdekképviseleti fórum működik. A tagbölcsődevezető fogadó órájáról, a Szülői Fórum elérhetőségéről, a gyermekjogi képviselő elérhetőségéről a szülőcsoportos megbeszéléseken és a hirdető táblákon tájékoztatjuk a szülőket.

A gyermekjogi képviselő neve: Varga Bea

beata.varga@jib.emmi.gov.hu

+36 20 4899 627

VII. TOVÁBBKÉPZÉS

A színvonalas szakmai munkavégzés érdekében – a szakmai tudás folyamatos szinten-tartásáért – kisgyermeknevelőink személyes jelenlétet igénylő és e-learning típusú szakmai továbbképzéseken vesznek részt.

Rendszeresen szervezünk házi továbbképzéseket, melyek minden kisgyermeknevelő részére lehetőséget adnak a friss szakmai információkhoz való hozzájutásra, a tudásuk felfrissítésére, és a kiégés megelőzéséhez is hozzájárulnak. A házi továbbképzések szervezésébe és lebonyolításába a saját segítő szakemberek is bekapcsolódnak.

A bölcsődei dajkák képzéséről, a konyhai kisegítők továbbképzéséről is gondoskodunk.

Az önképzés lehetőségéhez a Bölcsőde Központban jól felszerelt szakmai könyvtár áll rendelkezésre, az internet nyújtotta információszerzés is biztosított a kollégák számára.

Szakmai programunk elérhetősége

Szakmai programunk weboldalunkon, a tagbölcsőde előterében, valamint a tagbölcsődevezetői irodában is elérhető.

Szakmai programunk megvalósításával a hozzánk érkező családok szükségleteit megismerve – annak szolgálatában – működtetjük bölcsődénket, az egészséges testi-, lelki- és szociális fejlődés lehetőségét biztosítjuk a tagbölcsődénkbe érkező gyermekek számára.

**Budafok-Tétény Budapest XXII. kerület
Önkormányzata
Egysített Bölcsőde
Házirend**

Az intézmény székhelye: 1221 Budapest, Leányka utca 40/a.

A tagbölcsőde címe:

Telefonszáma:

Intézményvezető neve: Csepeliné Faragó-Tóth Gabriella

Bölcsődevezető neve:

1. Az intézmény munkanapokon 6⁰⁰-tól 18⁰⁰-ig tart nyitva. A szülők igényeihez rugalmasan alkalmazkodva fogadjuk az érkező gyermekeket, de kérjük, hogy 8⁰⁰ és 8³⁰ között ne zavarják a reggelizést, gyermekükkel előtte, vagy utána érkezzenek. A gyermekek hazavitelére 18⁰⁰-ig van lehetőség.
Bölcsődébe érkezéskor, amíg a szülő a gyermeket át nem adja a kisgyermeknevelőjének, illetve távozáskor, miután a szülő gyermekét átvette, a bölcsőde egész területén a szülő viseli a teljes felelősséget gyermeke iránt.
2. A bölcsődéből a gyermeket csak a szülői felügyeletet gyakorló személy, törvényes képviselő, az általa írásban meghatalmazott 16. életévét betöltött családtag, vagy 18. életévét betöltött más személy viheti el. A meghatalmazott a gyermek átvételkor köteles fényképes okmányát bemutatni.
3. A család és a bölcsőde kapcsolatának erősítésére lehetőséget biztosítunk a szülővel történő beszoktatáson túl a szülő – kisgyermeknevelő napi találkozásaira, a családi füzeten keresztül történő információcserére, szülői értekezletekre, szülőcsoportos beszélgetésekre. Alkalmat kínálunk a családoknak a bölcsőde életébe való betekintésre is. Kérjük, hogy látogatásuk időpontját gyermekük kisgyermeknevelőjével előre egyeztessék.
4. A bölcsődei átadóban minden gyermeknek külön szekrénye van a ruhák tárolására. Kérjük, hogy csak a legszükségesebb dolgokat tárolják a szekrényben, mert a bölcsődében hagyott, ill. a gyermek személyes tárgyaiért, ékszereiért, az ebből eredő esetleges balesetért felelősséget vállalni nem tudunk. Az intézmény felszerelési tárgyait, eszközeit mind az ellátott gyermekek és szülei, mind az intézmény dolgozói kötelesek rendeltetésszerűen használni.
5. Bölcsődei felvételre csak az a gyermek kerülhet, aki életkorának megfelelően a kötelező védőoltásokat megkapta. A felvételt követően kapott védőoltások igazolását ezt követő három napon belül kérjük bemutatni.
6. A bölcsődébe csak egészséges gyermek hozható. A közösség egészsége érdekében lázas (37,5 °C és ennél magasabb hőmérsékletű), antibiotikumot szedő vagy fertőzésre gyanús gyermek a bölcsődét nem látogathatja. A családban előforduló fertőző betegségekről a bölcsődét értesíteni kell.
7. Szülő a gyermek gyógyszer-, ételérzékenységéről, vagy egyéb más speciális szükségletéről az ezt igazoló dokumentumokkal értesíti az intézményt. Ha a gyermek gyógyszert, vagy gyógyhatású készítményt kap, arról a szülő írásban köteles tájékoztatni gyermeke kisgyermeknevelőjét.
8. A gyermek napközbeni megbetegedése, vagy annak gyanúja esetén a kisgyermeknevelő haladéktalanul értesíti a szülőt, vagy a szülő által megadott hozzátartozót. Ehhez feltétlenül szükséges a pontos cím és telefonszám. Kérjük, hogy ilyen esetben minél előbb

- gondoskodjanak a gyermek hazaviteléről, illetve orvosi ellátásáról, ezzel is növelve a mielőbbi gyógyulás esélyeit.
9. Betegség miatt hiányzó gyermeket gyógyulása után csak „Egészséges közösségbe mehet” orvosi igazolással tudunk fogadni.
  10. A családi füzetbe történő bejegyzéseiket szívesen vesszük, akár a gyermek egészségi állapotára, akár a gyermek fejlődésére, vagy otthoni eseményekre vonatkoznak.
  11. Ha a szülő gyermekét betegség, vagy más ok miatt nem hozza bölcsődébe, kérjük, a távolmaradást reggel 9⁰⁰ óráig közölje a bölcsődevezetővel vagy helyettesel. A gyermek hiányzását a térítési díj elszámolásánál csak a következő naptól tudjuk figyelembe venni.
  12. A térítési díjat minden hónapban az Intézmények Gazdasági Irodája által meghatározott napokon, 6⁰⁰-tól 10⁰⁰-ig tudják befizetni. Kérjük, hogy a térítési díjat az előre jelzett napon pontosan fizessék be. Fizetési és egyéb gondjaik esetén keressék a bölcsőde vezetőjét, aki felvilágosítással és segítőkészséggel áll szíves rendelkezésükre.
  13. A bölcsőde területén és a bölcsőde kapujában a dohányzás szigorúan tilos!
  14. A bölcsőde ünnepnapokon és a hivatalos munkaszüneti napokon zárva tart. A nyári zárást a szülők igényeihez igazodva, a fenntartó állapítja meg, melyről a szülőket minden év február 15-ig tájékoztatjuk. A nyári időszakban igény szerint ügyeletes bölcsődét biztosítunk.
  15. Az intézményben Szülői Érdekképviseleti Fórum működik. A szülőnek lehetősége van arra, hogy az intézmény működésével kapcsolatban véleményt alkosson és javaslatot tegyen.
  16. Kérjük, hogy bármilyen, az intézmény működésével, a gyermekek ellátásával kapcsolatos véleményükkel, esetleges kifogásaikkal, panaszaiikkal a tagbölcsődevezetőhöz, az intézményvezetőhöz, a Szülői Érdekképviseleti Fórumhoz, valamint Budafok-Tétény Budapest XXII. kerület Önkormányzata Humánszolgálati Irodájához fordulhatnak.

A Házirend betartását köszönjük!

Budapest, 20

Csepeliné Faragó-Tóth
Gabriella
intézményvezető

szülői érdekképviseleti
forum

tagbölcsődevezető

szülői érdekképviseleti
forum

szülői érdekképviseleti
forum

szülői érdekképviseleti
forum

Megállapodás bölcsődei ellátásról

Mely létrejött egyrészről az Egyesített Bölcsőde – mint a napközbeni ellátást biztosító intézmény – képviselője, Csepeliné Faragó-Tóth Gabriella intézményvezető, valamint a bölcsődei ellátásban részesülő gyermek szülője (törvényes képviselője) között.

Szülő/törvényes képviselő adatai

Név:
 Születési név:
 Anyja neve:
 Születési hely, idő:
 Állampolgársága (ill. bevándorolt,
 letelepedett, vagy menekült)
 Lakóhely:
 Tartózkodási hely:

A bölcsődei ellátást igénybevevő gyermek adatai

Név:
 Születési hely, idő:
 Anyja neve:
 Állampolgársága (ill. bevándorolt,
 letelepedett, vagy menekült)
 Lakóhely:
 Tartózkodási hely:
 TAJ szám:

A gyermek bölcsődei ellátását a _____ tagintézményben biztosítjuk.

1) A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló, többször módosított 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban Gyvt.) hatályos rendelkezései értelmében a bölcsődei ellátás keretében a gyermek húszhetes korától nevelhető és gondozható,

a) az óvodai nevelésre nem érett gyermek esetén, ha a gyermek harmadik életévét betöltötte, de testi vagy értelmi fejlettségi szintje alapján még nem érett az óvodai nevelésre, és óvodai jelentkezését az orvos nem javasolja, bölcsődei ellátás keretében gondozható, nevelhető a gyermek negyedik életévének betöltését követő augusztus 31-éig,

b) a sajátos nevelési igényű gyermek, valamint a korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermek annak az évnél az augusztus 31. napjáig vehet részt a bölcsődei ellátásban, amelyben a hatodik életévét betölti,

c) az a) és b) pont alá nem tartozó gyermek esetén:

- ha a harmadik életévét január 1-je és augusztus 31-e között tölti be, az adott év augusztus 31-éig,
- ha a harmadik életévét szeptember 1-je és december 31-e között tölti be, a következő év augusztus 31-éig, amennyiben a szülő, törvényes képviselő nyilatkozik arról, hogy a gyermek napközbeni ellátását eddig az időpontig bölcsődei ellátás keretében kívánja megoldani.

- 2) A bölcsődei ellátás időtartama: .....-tól határozott / határozatlan (aláhúzandó).
- 3) A Gyvt. 41. § (1) bekezdése alapján a bölcsődei ellátás keretében a három éven aluli gyermekek napközbeni ellátását biztosítjuk.
- 4) A személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet 41. § (4) bekezdése alapján a bölcsődei ellátás keretében az intézmény a gyermek számára a gyermek életkorának és egészségi állapotának megfelelően az alábbiakat biztosítja:
- a) a nevelés és gondozás feltételeit, így különösen
    - aa) a szülő közreműködésével történő fokozatos beilleszkedés lehetőségét,
    - ab) a felszerelési jegyzékben az adott ellátási forma tekintetében meghatározott textíliát, bútort, egyéb eszközöket és felszerelést,
    - ac) a játéktevékenység feltételeit,
    - ad) a szabadban való tartózkodás feltételeit; és
  - b) a gyermek élettani szükségleteinek és az egészséges táplálkozás követelményének megfelelő étkeztetést azzal, hogy
    - ba) a bölcsődében és a mini bölcsődében az étkeztetést a közétkeztetésre vonatkozó táplálkozás-egészségügyi előírásokról szóló miniszteri rendeletben foglaltaknak megfelelően kell biztosítani.

A szülőnek lehetősége van arra, hogy az intézmény működésével kapcsolatban véleményt alkosson és javaslatot tegyen. Észrevételeivel az intézmény vezetőjéhez, illetve a Szülői Érdekképviseleti Fórumhoz fordulhat. Az érdekvédelemmel kapcsolatos szabályokról a Gyvt. 35-36. §-a rendelkezik.

- 5) A bölcsődei ellátásért fizetendő térítési díjak, és azok megfizetésére vonatkozó szabályok
- A Gyvt. 146. § (1)-(2) bek., és a 148. § (1)-(3), (5) bekezdése alapján a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátás keretében biztosított gyermekek napközbeni ellátásáért, valamint a gyermekétkeztetésért az ellátást igénybe vevő gyermek esetén a szülői felügyeletet gyakorló szülőnek vagy más törvényes képviselőnek (továbbiakban: kötelezett) térítési díjat kell fizetnie. A kötelezett munkáltatója a bölcsődei ellátás térítési díját a személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. törvény (Szja tv.) 1. számú mellékletének 8.6. pontja a) és c) alpontjaiban foglaltak alapján megtérítheti a kötelezett részére.

Az intézményi és személyi térítési díj mértékét minden év április 1-ig a fenntartó önkormányzat Képviselő-testülete határozza meg.

A bölcsődei ellátásért fizetendő térítési díjakat Budafok-Tétény Budapest XXII. kerület Önkormányzatának Képviselő-testülete a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátásokról valamint a fizetendő intézményi térítési díjakról szóló 18/2012. (VI.25.) sz. ÖK. rendeletben szabályozta.

Amennyiben a szülő vagy gondviselő az intézményi térítési díjat nem kívánja megfizetni, személyi térítési díj megállapítását kérheti. A személyi térítési díj összegét a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások és gyermekvédelmi szakellátások térítési díjáról és az igénylésükhöz felhasználható bizonyítékokról szóló 328/2011. (XII.29.) Korm. rendelet (továbbiakban: 328/2011. (XII.29.) Korm. rendelet) szerint, a szülő vagy törvényes képviselő által benyújtott 30 napnál nem régebbi jövedelemigazolás alapján, az egy főre jutó havi nettó átlag jövedelem, illetve a díjfizetési kedvezményre való jogosultságot igazoló okiratok (MÁK igazolás, illetve szakorvosi és szakértői bizottsági igazolás, 3 vagy több

gyermeket nevelők nyilatkozata, rendszeres gyermekvédelmi kedvezményről szóló határozat, stb.) figyelembevételével kell megállapítani.

Az ismételt személyi térítési díj meghatározásához benyújtott dokumentumokat és a díjfizetési kedvezményre való jogosultságot igazoló okiratokat (az eltartott gyermekek számának megváltozása és a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság kivételével) bemutatásuk utáni munkanaptól tudjuk figyelembe venni.

Gondozásért fizetendő térítési díj

A személyi térítési díj megállapításához a kötelezett 30 napnál nem régebbi, a 328/2011. (XII.29.) Korm. rendelet 5. melléklete szerinti jövedelemnyilatkozatot nyújt be az intézményvezetőnek.

A térítési díjat az intézmény nyitvatartási napjaira vonatkozóan, havonta, előre kell megfizetni. A 328/2011. (XII.29.) Korm. rendelet 9. § (3) bekezdése értelmében a bölcsődei gondozás személyi térítési díját – a fenntartó eltérő döntése hiányában – akkor is teljes hónapra kell megállapítani, ha gyermek az ellátást a hónap nem minden napján veszi igénybe.

Étkezésért fizetendő térítési díj

A bölcsődei étkeztetés térítési díjának megállapításakor a gyermekétkeztetés szabályait kell alkalmazni (Gyvt. 151. § (3)-(5) bek.).

A bölcsődei étkezésért fizetendő térítési díjat a szülő vagy törvényes képviselő az intézmény nyitvatartási napjaira vonatkozóan havonta, előre köteles megfizetni. Az olyan napokra eső befizetett térítési díjat, amikor a gyermek valamely ok miatt nem veszi igénybe az étkezést – és a szülő a távolmaradást az igénybevételt megelőző napon 10 óráig bejelentette –, a következő havi térítési díj befizetésénél teljes mértékben be kell számítani.

A Gyvt. 21/B. § (1) bekezdés a) pontja szerinti ingyenes intézményi gyermekétkeztetés igénybevételéhez a kötelezett a 328/2011. (XII.29.) Korm. rendelet 6. melléklete szerinti nyilatkozatot nyújt be az intézményvezetőnek, melynek „a-e” pontjaihoz a díjfizetési kedvezményre való jogosultságot igazoló okiratot csatolni szükséges. Az „f” pont szerinti igénylés esetén nem szükséges igazolást csatolni.

A 328/2011. (XII.29.) Korm. rendelet alapján, ha az intézményi és szünidei gyermekétkeztetést betegség vagy más ok miatt a gyermek nem veszi igénybe, a kötelezett az intézmény vezetőjénél, a szünidei gyermekétkeztetést biztosítónál köteles bejelenteni a távolmaradást és annak várható időtartamát, valamint a távolmaradásra okot adó körülmény megszűnését és azt, hogy a gyermek mikor veszi igénybe újból a gyermekétkeztetést.

6) Az ellátás megszüntetésének módja

Megszűnik az ellátás:

- a bölcsődei nevelési-gondozási év végén (tárgyév augusztus 31.), ha a gyermek a Gyvt. 42/A. §-ban meghatározott életkort betöltötte, illetve
- Budafok - Tétény Budapest XXII. kerület Önkormányzata Képviselő-testülete 18/2012. (VI.25.) önkormányzati rendeletének 4. § (3) bekezdése szerint: ha a gyermek családjában élő másik gyermekre tekintettel a szülő csecsemőgondozási díjban, gyermekgondozási díjban, gyermekgondozást segítő ellátásban vagy gyermeknevelési támogatásban részesül, melynek folyósításával egyidejűleg a Gyvt. 41. § (1) bekezdésében foglalt, bölcsődei elhelyezést megalapozó körülmények nem állnak fenn.
- ha a szülő vagy törvényes képviselő írásban kérelmezi az ellátás megszüntetését, és azt a tagbölcsőde vezetője aláírásával jóváhagyta.

- ha orvosi szakvélemény alapján a gyermek az egészségi állapota miatt bölcsődében nem gondozható.
- 7) A szülő a megállapodásban foglalt, az intézmény részéről fennálló kötelezettségek elmulasztása esetén panaszával a tagbölcsődevezetőhöz, az intézményvezetőhöz, valamint Budafok-Tétény Budapest XXII. kerületi Polgármesteri Hivatal Humánszolgáltatási Irodájához (1221 Budapest, Városház tér 11. Tel.: 1/229-2611) fordulhat.
- 8) Nyilatkozat a tájékoztatási kötelezettség megtörténtéről

Alulírott szülő/törvényes képviselő nyilatkozom, hogy a Gyvt. 33.§-a (1) – (2) bekezdése értelmében

- a bölcsődei ellátás tartalmáról, feltételeiről,
- az intézmény által vezetett személyes nyilvántartásokról,
- a fizetendő térítési díjakról,
- az intézmény házirendjéről, a napirendről,
- az érték- és vagyonmegőrzés módjáról,
- a panaszjogom gyakorlásának módjáról,
- és a Szülői Érdekképviseleti Fórum működéséről

az Egyesített Bölcsőde szóbeli és írásos tájékoztatását megkaptam, tudomásul vettem.

Mint az ellátásra jogosult gyermek szülője/törvényes képviselője tudomásul veszem, hogy a Gyvt. 33.§ (3) bekezdés b) és c) pontja értelmében a Gyvt. alapján vezetett nyilvántartásokhoz adatot szolgáltatni, valamint a jogosultsági feltételekben és a természetes személyazonosító adatokban történő változásokról az intézmény vezetőjét értesíteni köteleességem.

Tudomásul veszem, hogy az általam megadott személyes adatokat az Egyesített Bölcsőde az adatvédelmi jogszabályoknak – különösen az Európai Parlament és a Tanács 2016/679 rendeletében („Általános Adatvédelmi Rendelet” vagy „GDPR”), valamint az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény („Infotv.”) – teljes mértékben megfelelően kezeli. Ezen adatkezeléshez kapcsolódó tájékoztató megismerhetőségét az intézmény biztosítja.

Budapest, 20... év ..... hó ..... nap

.....
szülő /törvényes képviselő

.....
intézményvezető

Megállapodást kapják:

Szülő/törvényes képviselő

Egyesített Bölcsőde

Tagbölcsőde (másolat)

Ikt.sz:

Értesítés
a bölcsődei személyi térítési díj megállapításáról
(Megállapodás melléklet)

Tisztelt Szülő/Törvényes képviselő!

Értesítem Önt, hogy a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) 146. § (1) bekezdése alapján, ha e törvény másként nem rendelkezik, a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátás keretében biztosított gyermekek napközbeni ellátásáért és a gyermekétkeztetésért térítési díjat kell fizetni.

A Gyvt. 147. § (2) bekezdés alapján az intézményi térítési díjat külön meg kell határozni a gyermek gondozására, nevelésére, nappali felügyeletére és a vele történő foglalkozásra (a továbbiakban együtt: gondozására), valamint a Gyvt. 151. § (3) bekezdésében foglaltak szerint a gyermekétkeztetésre vonatkozóan.

A bölcsődei ellátásért fizetendő térítési díj mértékét Budafok-Tétény Budapest XXII. kerület Önkormányzatának Képviselő-testülete a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátásokról valamint a fizetendő intézményi térítési díjakról szóló 18/2012. (VI.25.) sz. ÖK. rendeletben (a továbbiakban: Rendelet) szabályozza.

A bölcsődei ellátás keretében nyújtott étkeztetés ellátási naponként fizetendő térítési díját a Rendelet 1. számú mellékletének 1. pontja szerint kell meghatározni².

A Budafok-Tétény Budapest XXII. kerület Önkormányzata az Egyesített Bölcsődére vonatkozóan ..... Ft/ellátási nap intézményi térítési díjat határoz meg.

A bölcsődei gondozásnak, az étkezés díján felül számított ellátási naponként fizetendő térítési díját a Rendelet 1. számú mellékletének 3. pontja szabályozza³. A Gyvt. 148. § (10) bekezdése alapján a kötelezett írásban vállalhatja a mindenkori intézményi térítési díjjal azonos személyi térítési díj megfizetését.

A személyi térítési díj megállapítása a Gyvt. 150. § (1) bekezdés (b), és a 150.§ (3) b) pont alapján történt.

.....(szülő neve, lakcím) szám alatti lakos által benyújtott
jövedelemnyilatkozat és egyéb igazolásai alapján megállapítom, hogy
.....(gyermek neve, szül. idő) nevű gyermeke részére fizetendő

gondozásra megállapított személyi térítési díj összege:	Ft/ellátási nap
gyermekétkeztetésre megállapított személyi térítési díj összege:	Ft/ellátási nap.

² A bölcsődei ellátás keretében nyújtott étkeztetés térítési díja a Rendelet 1.) pont alapján: 430 Ft/fő/nap

³ A gondozási személyi térítési díj intézményvezető általi megállapításának alapja:

- Rendelet 3.1.) amennyiben a gyermek családjában az egy főre jutó nettó jövedelem meghaladja az öregségi nyugdíjminimum másfélszeresét: 3150 Ft/hó, illetve 150 Ft/nap,
- Rendelet 3.2.) amennyiben a gyermek családjában az egy főre jutó nettó jövedelem nem haladja meg a mindenkori öregségi nyugdíjminimum másfélszeresét: 2100 Ft/hó, illetve 100 Ft/nap.

A megállapított személyi térítési díjak fizetésének kezdő időpontja:

Tájékoztatatom – hivatkozva a Gyvt. 148.§ (6) bekezdésére –, hogy amennyiben a kötelezett a személyi térítési díjat vitatja, illetve annak csökkentését, vagy elengedését kéri, az értesítés kézhezvételétől számított *nyolc napon belül* a fenntartóhoz fordulhat, melyet írásban, a Humánszolgáltatási Irodához (1221 Budapest, Városház tér 11.) nyújthat be.

Budapest, 20.....hó ..... nap

.....
Csepeliné Faragó-Tóth Gabriella
intézményvezető

Átvette:

Budapest, 20. ....hó ..... nap

.....
szülő/törvényes képviselő

Értesítést kapják:

1. Szülő/Törvényes képviselő
2. Tagbölcsődevezető
3. Irattár